

**ve
znamení**

60

**VÝROČNÍ ZPRÁVA
STUDIO YPSILON
2024**

PRA
PRA
PRA
PRA

HA
GUE
GA
G

Poslání a status Studia Ypsilon

Studio Ypsilon je jedinečné autorské divadlo postavené na tvůrčí metodě kolektivní improvizace, které dosud spojovala osobnost režiséra, výtvarníka, spisovatele a herce Jana Schmida. Jeho vizí bylo „rozvíjení divadla jako volně pěstěné zahrady, již lze chápat i jako zmenšený model světa se vši jeho pestrostí a rozmanitostí, ovládaného nejen zákonitostmi přírody, ale i pravidly, jež ctí každé společenství slušných lidí, fungující i přes jinakost jednotlivců v příbuznosti a vzájemnosti“.

V jeho inscenacích se jednotlivé prvky kontrapunkticky doplňují a spojují ve specifickou montáž. Tato metoda nutí všechny zúčastněné být neustále otevření, aktivně se podílet na vzniku inscenace, poslouchat jeden druhého, zkrátka být plnohodnotnou součástí divadelního celku. Herecký soubor je postaven na osobnostech. Každá divadelní postava ve Studiu Ypsilon je jedinečná, nenahraditelná a nenapodobitelná. Pokud dojde k situaci, kdy je z nějakého důvodu nutná alternace, vzniká v tu chvíli vlastně jiná inscenace. Velký důraz je kladen na muzikálnost a hudebnost herců. Hudební koláže Miroslava Kořínka jsou nedílnou součástí a doménou Ypsilonky. Všestrannost, hudebnost, otevřenost a soudržnost má „zakódovanou v DNA“ nejen každý člen hereckého souboru, ale i lidé, kteří pracují v zázemí divadla. Studiu Ypsilon je už delší dobu vlastní, že je divadlem vícegeneračním. To se netýká jen samotného souboru, vzácně vnitřně propojenému, ale také jeho zaměření na diváky různého věku, jejichž společným jmenovatelem je kulturnost a sounáležitost. Toho docílují jak volbou témat, tak vlastní živostí projevu a komunikace na jevišti, ale hlavně způsobem, jak se konkrétní tituly vytváří, nebo zvolené starší texty vykládají. Studio Ypsilon se snaží diváka nejen bavit, ale také ho přivádět k poznání. A to cestou, aby to byl pro všechny hlavně zážitek. Žánrová a stylová pestrost, jež oslovuje diváky napříč generacemi, kontaktnost, blízkost a kolektivní souhra jsou toho jistou zárukou. Studio Ypsilon představuje coby „legenda v srdci Prahy“ novodobou tradici. Je jednou z předních českých divadelních scén, jež má své nezastupitelné místo ve vývoji současného divadla.

prof. Jan Schmid (14. 6. 1936 – 3. 6. 2024)

Jana Synková (18. 4. 1944 – 27. 12. 2024)

DĚKUJEME

...Umět číst z toho, co kolem sebe vidíme, nebrat rozum až příliš vážně, ale číst spíš víc duchovně, citově a skrze srdce, v tom by měla být všeobecná shoda. Bohužel tomu většinou tak není. Převládající tendencí dneška je věci spíš vyspekulovat, přitom v tvorbě je nejdůležitější to, co jde zevnitř a jen se nevymýšlí. Tedy to, co „někdo“ udělá jakoby za nás, protože člověk je přeci jen s něčím „vyšším“ spojený, s něčím, co je nad ním nebo co je jeho nadáním, zkrátka darem shůry. To by se mělo do dnešního umění vrátit. ... Divadlo dělám a baví mě tak dlouho proto, že je to ideální komunikační prostředek. Díky němu se dozvídám víc o sobě, o nás, o světě, a najednou to všechno má smysl i pro ostatní. Což se děje, je-li zážitek z divadla určitým zážrakem, nečekaností, jež obohacuje, inspiruje, náhle přivádí k nadhledu, pokoře, naléhavému pocitu vzájemnosti, ale i rozdílnosti, která z nás činí pestrý neomezuující svobodný celek. Ale ne, že si člověk může nehorázně dělat, co se mu zachce... I to, o čem se nemůžeme přesvědčit, je pro nás důležité. Všechno souvisí s láskou. Nic nelze bez opravdovosti a důvěry. Avšak při zkoušení se nebát chyb, jež často v tvorbě otevírají nové možnosti či poučení a jsou i jakýmsi vnitřním dialogem. Když hledáme, chceme si vyzkoušet různé souvislosti. Protože bez chyb to skutečně nejde. Člověk se prostě vždycky musí rozhodovat, jestli ano nebo ne, jestli tudy nebo jinudy. S vědomím, že ta rozcestí, která v životě máme každý před sebou, v sobě nesou určitá rizika. Nakonec může být chyba poučením, ale i rubem věci, na které jsme nemohli přijít. Takový pohled z druhé strany pak třeba přinese daleko větší díl pravdy, než jsme si předtím mysleli. V každém je něco, co máme všichni absolutně společné a na čem bychom se mohli přirozeně domluvit, i kdyby to byla jen setinka z toho, co nás všechny spojuje. ... Tvorba nikdy není nicotou a bezútěšností. Je povznesením. Vyznáním. Výzvou. Blažeností. ... Přestože žijeme složitou dobu, divadlo má stále velkou šanci, že nová témata a nápady nevysychají, ba možná naopak. Moc bych si přál, aby Studio Ypsilon přivádělo dál na svět inscenace, kde by takto divák nacházel sebe samého, něco ze své životní zkušenosti i nastavení, a domů odcházel s radostným pocitem právě zažité vzájemnosti a pospolitosti. Existuje heslo: Máte rádi dobré konce? Zastavte se v Ypsilonce!

Jan Schmid (Age 1-2/2023)

SLOVO DRAMATURGA

Rok 2024 byl pro Studio Ypsilon rokem zlomovým. 3. června 2024 zemřel jeho zakladatel Jan Schmid, s jehož osobností je toto divadlo spojeno.

19. března proběhla vernisáž výstavy „YPSILONKA! Šedesátiletá historie legendární české divadelní scény Studio Ypsilon“. Na koncertě při příležitosti otevření výstavy si některé písně zazpíval i Jan Schmid. Bylo to jeho předposlední vystoupení na veřejnosti. Naposledy vystoupil na jevišti Ypsilonky 9. května v představení Slavné narozeniny. Za necelý měsíc zemřel.

13. června, v den pohřbu Jana Schmid, se uskutečnil v divadle vzpomínkový večer pro rodinu a nejbližší přátele. (Večer ve stejném duchu se zopakoval v lednu 2025 v den pohřbu Jany Synkové, Schmidovy manželky a dlouholeté členky souboru.) Představení nebylo určeno pro veřejnost, ale bylo velmi důležité pro soubor Ypsilonky a pro Schmidovu rodinu, aby se ujistili o vzájemné solidaritě a podpoře.

7. a 9. června, ještě v pohnuté atmosféře plné emocí, se odehrála světová premiéra hry Milana Uhdeho Nanebevzetí doktora Fausta v režii Juraje Nvoty. Schmidova smrt přišla symbolicky v polovině roku, na konci divadelní sezóny. Všechno, co se v divadle během tohoto roku dělo, se dá také rozdělit na dvě části.

Jaro 2024 by se dalo pojmenovat jako rekapitulace, ohlžení, vzpomínání a loučení. Podzim naopak byl ve znamení nadechnutí, čerstvého povětří a znovuzrození. Pro Studio Ypsilon je ovšem naprosto typické, že je všechno přesně opačně, než bývá zvykem.

Během divadelních prázdnin vznikl dramaturgický plán do konce roku, který sledoval několik cílů. Jednak navázat na projekty, které měly v předchozích letech úspěch a proto je více než žádoucí v nich pokračovat (v částečně pozměněné podobě). Dále využít potenciálu, který ve Studiu Ypsilon dlouhodobě je, ale nebyl využíván, tj. dát členům souboru možnost projevit se nejen jako herci, ale i v „nových rolích“ jako autoři a režiséři.

23. září 2024 proběhla obnovená premiéra Smetanovy, Schmidovy a Kořínkovy hry Prodaná nevěsta aneb Pojď domů, ona brečí (původní premiéra byla v červnu 1996) pod novým názvem VYprodaná nevěsta a ve staro-novém obsazení. Původní ústřední dvojici Jeníka (Marek Eben) a Mařenky (Jaroslava Kretschmerová) hrají Petr Vršek a Markéta Plánková, kteří vnesli do inscenace poněkud odlišnou energii a některé zcela nové prvky. Inszenací se divadlo vrací k odkazu Jana Schmida a zároveň ukazuje, kam chce v budoucnu směřovat.

Z podobného základu vychází další projekt, cyklus Ypsilonové večery, který navazuje na úspěšné Slavné narozeniny, Večery na přidanou apod., které byly vždy pro Studio Ypsilon typické.

První z nich měl premiéru 3. října, jmenoval se Koncert pro Dannyho Smiřického, a byl věnovaný stému výročí narození Josefa Škvoreckého.

22. listopadu proběhlo jediné a jedinečné představení Ypsilonových večerů věnované Rudolfovi Frimlovi, Karlu Hašlerovi a vzpomínce na to, co se v divadle dělo během Sametové revoluce.

V prosinci 2024 proběhlo 7 tradičních Vánočních večerů s mnoha zajímavými hosty.

K těmto jedinečným představením, která vznikají vždy jen pro jeden večer a jsou neopakovatelná, se dá přiřadit i to, které proběhlo (trochu pozměněné 2x těsně za sebou) 17. listopadu 2024. Diváci shlédli malé představení k výročí Sametové revoluce na Velké scéně a vzápětí další na Malé scéně divadla. Součástí byla prohlídka zákulisí.

Představení tohoto druhu vyžadují nemalé úsilí všech členů divadla. Fungují jednak jako lákadlo pro diváky, kteří vědí, že jde o jedinečný a neopakovatelný večer, zároveň tmelí herecký soubor a nutí ho, aby se stále udržoval v kondici a byl vždy připraven a otevřen něčemu novému. Je to velmi specifická disciplína a soubor Studia Ypsilon je tradičně jediný, který je takových improvizčních představení schopen.

Tolik k projektům, které navazují na úspěšné a osvědčené počiny. Kromě nich se Studio Ypsilon vydalo na cestu ještě jiným směrem.

11. a 13. listopadu 2024 měla premiéru hra Hvězdy z Bizárie, kterou napsal a sám také režíroval Jan Večeřa. Hra byla napsána na tělo dvěma herečkám souboru a hraje se na malé scéně. Dalším členem souboru, který dostal příležitost režírovat svou vlastní hru, je Martin Janouš. Inscenace Prázdninové iluze měla premiéru 5. a 8. prosince 2024.

Těmito inscenacemi se Studio Ypsilon hlásí k autorskému divadlu a otevírá prostor k hledání a objevování jiného směru, než kterým se Ypsilonka ubírala dosud.

Kromě premiér se během roku 2024 odehrály i 4 derniéry.

17. 3. to byla derniéra inscenace Jan Schmid: Varieté Freda A. aneb Chytání větru, v říjnu se konaly derniéry inscenací: Roland Schimmelpfennig: Černá voda (4. 10), Arnošt Goldflam: Komedianti (15. 10.) a Jan Schmid: Kostky jsou vrženy aneb Don Juan a hlavně Pocta Jaroslavu Ježkovi (31. 10.). Důvodem bylo zejména ekonomické hledisko, inscenace nebyly příliš navštěvované. Nebylo to rozhodnutí jednoduché a už vůbec ne bezbolestné, protože šlo o inscenace, které měli herci rádi, a kdyby to jen trochu šlo, rádi by jim dali další šanci. Inscenace, které nejsou ekonomicky rentabilní, se postupně nahrazují novými. Snaha je nahradit inscenace, ve kterých hraje hodně herců ze souboru plus hosté, inscenacemi v menším obsazení a bez hostů. Z těchto úsporných důvodů se na podzim přikročilo ke zrušení spolupráce s letitými hosty Studia Ypsilon. Z inscenace Spálená 16 odešli hosté Jakub Šafr a jeho trio nebo Jitka Zelenková, ze Swingu odešel Petr Hasman a František Uhlíř. Všechna tato rozhodnutí měla ekonomické důvody vedené snahou co nejvíce ušetřit.

Ve Studiu Ypsilon se v roce 2024 odehrály 3 „velké“ premiéry (Faust, Hvězdy a Iluze), několik jednorázových akcí (vernisáž výstavy, zahájení sezóny) a několik jedinečných představení Ypsilonových večerů. Sezóna byla plná emocí a zatím nic nenasevňuje, že by se něco vracelo do normálu a do „starých kolejí“. Studio Ypsilon čeká „Nejistá sezóna“, do které ovšem vchází s energií a vůlí pracovat a pokračovat ve směru, kterým na podzim vykročilo.

MgA. Pavla Nohýnková

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Organizační struktura:

Ředitel: prof. Jan Schmid – do 3. 6. 2024

Vedoucí ekonom, zástupce ředitele: Ing. Bc. Blanka Pechová,
pověřená řízením PO – od 3. 6. 2024

Art manager (do 30. 6. 2024) / Vedoucí MOPR: MgA. Ondřej Zicha – od 1. 7. 2024

Theatre Curator: Mgr. Eva Kulová, Ph.D. – do 30. 6. 2024

Vedoucí umělecko-technického a technického provozu: Zuzana Měsíčková

Organizační členění:

Umělecký soubor

Umělecko-technický a technický provoz

Administrativa a správa, oddělení MOPR – marketing, obchod, PR, reklama

Rozpis počtu pracovníků (přepočtených zaměstnanců) na jednotlivá střediska
– stav k 31. 12. 2024:

Umělecký soubor: 28,715

Umělecko-technický provoz a technický provoz: 13,163

Vedení, administrativa a správa: 10,922

Popis funkčních míst – stav k 31. 12. 2024

číslo	funkce / pracovní zařazení	platová třída	platový stupeň	úvazek	poznámka
umělecký soubor					
1	herec / herečka	11	11	1	
2	herec / herečka	11	7	1	
3	herec / herečka	12	11	0,9	
4	herec / herečka	12	10	1	
5	herec / herečka	11	12	1	
6	herec / herečka	13	12	1	
7	herec / herečka	11	12	1	
8	herec / herečka	11	12	0,8	
9	herec / herečka	13	12	0,6	
10	herec / herečka	11	12	0,8	
11	herec / herečka	12	11	0,4	
12	herec / herečka	11	12	0,6	
13	herec / herečka	12	4	1	
14	herec / herečka	13	11	1	
15	herec / herečka	10	2	0,4	
16	herec / herečka	11	9	1	
17	herec / herečka	11	6	1	
18	herec / herečka	12	6	1	
19	herec / herečka	10	11	0,225	

číslo	funkce / pracovní zařazení	platová třída	platový stupeň	úvazek	poznámka
20	herec / herečka	12	8	0,6	
21	herec / herečka	13	6	0,9	
22	herec / herečka	11	10	1	
23	herec / herečka	11	10	1	
24	herec / herečka	11	8	0,7	
25	herec / herečka	10	1	0,37	
26	herec / herečka	12	11	0,2	
27	herec / herečka	10	8	1	
28	herec / herečka	11	2	0,5	
29	herec / herečka	10	1	0,15	
30	herec / herečka	12	12	0,26	
31	herec / herečka	12	11	1	
32	korepetitor + herec	10	12	1	kumulovaný PP
číslo	funkce / pracovní zařazení	platová třída	platový stupeň	úvazek	poznámka
33	korepetitor	10	12	1	
34	herec / herečka	13	10	0,3	
35	Hudebník / herec	13	12	0,15	
36	inspicientka	6	10	0,3	
37	inspicient	6	10	0,4	
38	inspicientka	6	1	0,2	
39	hudebník / herec	11	9	0,56	
40	hudebníci	8	1	0,4	
41	dramaturg	11	9	1	
umělecko technický a technický provoz: (UTP + TP)					
42	mistr jevištní techniky	10	12	1	+ další kumulované funkce, vedení
43	mistr zvuku, vedoucí stř. zvuku	9	12	1	vedení
44	mistr zvuku	9	10	1	
45	mistr osvětlení, vedoucí stř.osvět.	9	10	0,5	vedení
46	mistr osvětlení	9	10	1	
47	mistr osvětlení	9	10	0,125	
48	garderobiérka, vedoucí stř. gard.	7	12	1	+ další kumulované funkce, vedení
49	garderobiérka	7	12	1	+ další kumulované funkce
50	technický pracovník – údržba				
51	mistr techniky scény	9	11	1	+ další kumulované funkce, vedení
52	mechanik jevištní technologie	8	12	1	+ další kumulované funkce, rekvizity apod.
53	mechanik jevištní technologie	8	11	1	+ další kumulované funkce, rekvizity apod.
54	mechanik jevištní technologie	8	8	1	+ další kumulované funkce, rekvizity apod.

číslo	funkce / pracovní zařazení	platová třída	platový stupeň	úvazek	poznámka
55	technický pracovník	9	12	1	správa budov + další kumulované funkce
56	kustod hudebních nástrojů	8	6	0,188	+ další kumulované funkce, rekvizity apod.
57	praní prádla	3	12	0,125	
58	krejčí	6	12	0,125	
59	údržbář	8	9	0,125	– údržba světelných zař.
60	údržbář	7	10	0,125	rekvizity, scéna
Vedení, administrativa a správa					
61	ředitel	13	12		vedení
62	vedoucí ekonom, zástupce řed.	12	12	1	vedení + další kumulované funkce
63	Vedoucí MOPR	11	12	0,8	vedení + další kumulované funkce
64	Vedoucí obchodu a služeb	11	12	0,5	+ další kumulované funkce
65	vedoucí UTP a TP	11	12	1	vedení + další kumulované funkce
66	tajemnice US + asistentka ředitele	11	10	1	+ další kumulované funkce
67	propagační referent + zásobovač	7	12	1	+ další kumulované funkce
68	vedoucí pokl.služby a HP	11	10	1	+ další kumulované funkce, vedení
69	obchodní referent + PR	11	6	1	+ další kumulované funkce
70	obchodní referent + PR	11	6	1	+ další kumulované funkce
71	obchodní referent	10	12	1	+ další kumulované funkce
72	Výpomoci ekonom, PR, pokladna	10	4	1,622	+ další kumulované funkce
74	obchodní referent – soc. sítě	8	5	0,125	

Umělecký soubor (stav k 31. 12. 2024):

herci a herečky: Martin Bohadlo, Jan Bradáč, Martin Dejdar, Martin Janouš, Jan Jiráň, Jiří Lábus, Miroslav Kořínek, Kryštof Mende, Roman Mrázik, Oldřich Navrátil, Pavel Nový, Dominik Renč, Daniel Šváb, Petr Vacek, Jan Večeřa, Petr Vršek, Kamila Fremurtová – Kikinčuková, Jaroslava Kretschmerová, Paulína Novotná – Labudová, Lenka Šebek Loubalová, Zuzana Měsíčková, Markéta Častváj Plánková, Lumíra Přichystalová, Barbora Skočdoplová, Veronika Soumarová, Renata Rychlá, Jana Šteflíčková, Jiřina Vacková, Miroslav Novotný, Roman Janál, Tomáš Víšek, Romana Sittová, Marie Málková, Lilian Malkina
hudebníci a korepetitoři: Miroslav Kořínek, Jan Noha, Dominik Renč
dramaturg: MgA. Pavla Nohýnková

Externí spolupracovníci – honoráře externích umělců:

– autorské honoráře jsou určeny:

- pro hostující externí umělce (herci, hudebníci, tanečníci, zpěváci) v jednotlivých inscenacích a pro bývalé herce Studia Ypsilon, kteří účinkují v dohrávaných představeních (J. Korn, V. Helšus, A. Goldflam, J. Kačírková Šrejma, M. Šrůmová, J. Zelenková, J. Vrbová, J. Štědroň, P. Hasmanm, F. Uhlíř, O. Zicha,, J. Onder, J. Šafr, M. Mededa, O. Ruml, J. Vala, P. Koura, D. Batulková, D. Šimíčková, M. Marinová, A. Polák, D. Pecková, B. Hrzanová, R. Holub, M. Hanuš, D. Gondík, Z. Dočekal a další.
- případně pro scénografa, návrháře kostýmů, autora scénické hudby, choreografa, režiséra, u nových titulů

Ostatní osobní náklady:

Dohody o pracovní činnosti a Dohody o provedení práce – jsou ve většině případů uzavírány na divadelní sezónu – tedy na období od 1. 9. do 30. 6. následujícího roku. Jejich prostřednictvím je zajištěn provoz divadla – šatnáři, uvaděči, vrátní, dohled PO, prodavač obchodního zboží a propagačních materiálů, inspekce hlediště, výtvarné služby, roznos letáků, nábor nových klientů, případně drobné umělecké, technicko-umělecké a provozní práce a pod..

PREMIÉRY ROKU 2024

Milan Uhde: Nanebevzetí doktora Fausta

Světovou premiéru hry Milana Uhdeho nastudoval hostující režisér Juraj Nvota. Autorem scény je Tomáš Rusín, kostýmů se ujala Zuzana Štefunková-Rusínová. O hudební stránku inscenace se rovným dílem podělil hostující Miloš Štědroň a kmenoví hudebníci Studia Ypsilon Dominik Renč a Jan Bradáč. Choreografie jednotlivých čísel se ujala Bára Skočdoplová.

Hrají: Petr Vršek (Mefistofeles), Jan Večeřa (Jindřich Jindra, zvaný Doktor Faust), Paulína Labudová (Markétka), Barbora Skočdoplová (Marta), Jaroslava Kretschmerová (Jindrová a spisovatelka Manuela Barca Cosa), Jan Bradáč (Anděl, Marek, Medik), Dominik Renč (Psychiatr), Roman Janál (Lékař a Generál Vasco Pavez), Martin Janouš (Valenta – Markétčin bratr), Jan Jiráň (Boží hlas a Otec Carlos)

Světová premiéra této hry proběhla 7. a 9. června 2024 ve Velkém sále Studia Ypsilon.

Anotace k inscenaci:

„Všichni máme svého Mefistofela“ Ve světové premiéře nové Uhdeho hry herci s ypsilonským humorem svádějí odvěký souboj Dobra a Zla v nás. Jak Freud pravil, to není kabaretní koncept, to je reálný souboj naší mysli s naším podvědomím.

O vzniku hry a proč si vybral postavu Fausta autor Milan Uhde prozradil: „Faust je mé staré téma od roku 1967, kdy mi režisér Alfréd Radok vyprávěl o svém záměru zobrazit goethovského hrdinu jako prvního novodobého pachatele pokusů na lidech. Myslel to prý dobře, dopadlo to zle. Žádná z postav hry není jednoznačně záporná ani kladná. Faust je sice zločinec, ale je to podivuhodný zločinec, který se zločinů dopustil jednak pod Dáblovým vlivem, ale také s Božím souhlasem. Je to komedie pro něžný, jemný úsměv plný pochopení. Není to legrace k popukání, ale je to komedie svého druhu. Hra o zlu, které je ovšem záměrně připraveno, vhozeno jako míč.“

Režisér Juraj Nvota vybavil v úvodu hru zápisem, který podle něj vznikl během čtení knihy *Vášně mysli* od Irvinga Stona o životě Sigmunda Freuda: „Když Freud viděl Krále Oidipa, uvědomil si, že – v člověku existují dvě mysli a fungují nezávisle na sobě. O konfliktu mezi Bohem a Dáblem se dočetl mnoho, hlavně v Goetheho Faustovi, ale zápas mezi Dobrem a Zlem vždy chápal jen jako literární a náboženský koncept, ve své povaze ryze symbolický. Po Oidipovi mu poprvé porozuměl. Bůh je vědomá, logická, zodpovědná část mysli, ta síla, která člověka vyvedla z moře, z jeskyně a proměnila ho v rozumnou tvořivou bytost. Dábel je nevědomí, zloduch v nás, který čeká na příležitost, aby začal závidět, pomlouvat, klamat, škodit, ničit, krást, vraždit. Na takto prokletém místě se neuchytí věda, kázeň, rozum, civilizace, ani umění.“

Recenze a ohlasy diváků:

Jan Kolář: Moralita ukrytá v básnickém obraze (Divadelní noviny 25. 6. 2024)

Od dob Goethových, vlastně už od Christophera Marlowa, je doktor Faust postavou světového dramatu a literatury, která vybízí různé autory k nejrůznějším variacím faustovské legendy. U nás v posledním půlstoletí například Jiřího Suchého (Dr. Johann Faust, Praha II, Karlovo nám. 40) či Václava Havla (Pokoušení), inspiruje však i filmaře (Švankmajerova Lekce Faust), o loutkářských faustiádách ani nemluvě. Novým pokusem o zpřítomnění faustovské látky je **Nanebevzetí doktora Fausta** Milana Uhdeho, které čerstvě uvedlo Studio Ypsilon v režii Juraje Nvoty.

Je to zvláštní hra, jež jakoby varíruje goethovskou formu, včetně zpěvu Sboru andělů (aluze na antický chór?), který komentuje děj a vytváří most mezi disparátními situacemi. A jen na okraj poznamenávám, že v inscenaci jsou to zpěvy velmi působivé na nejednoduchou scénickou hudbu, v níž slyšíme i ozvuky šansonu a jazzu.

Tento Faust se volně pohybuje prostorem a časem, mezi nebem a zemí, banalitou panelákového bytu, psychiatrickou klinikou, pustým ostrovem s koncentrákem a třeba i venezuelskou metropolí. A je to figura dvojnásobná, náš současník, neúspěšný polyhistor občanským jménem Jindřich Jindra a současně mýtus, který je zatížen dědictvím svých duchovních předků. Originálně je interpretován i Mefistofeles, na jednu stranu dobrák, na druhou zlosyn, který uzavřel sázku s Bohem o Faustovu duši. Uhdeho Nanebevzetí přirozeně převzalo z Goethovy předlohy též Markétku a jejího bratra Valentina, který tu vystupuje v inkarnaci majora Valenty z Armády České republiky nasazené v průběhu krvavého rozpadu Jugoslávie ve Srebrenici. A aby toho nebylo málo, tento Faust se pokouší promlouvat i k aktuálnímu dění „ted' a tady“, když Jindřich Jindra společně s ďáblem zajistí venezuelskému diktátorovi základní příjem pro všechny obyvatele, což pochopitelně skončí krachem – něco nám to připomíná, že?

Tvůrčí tým Ypsilonky pojednává text řekněme minimalisticky. Strohá scéna sestává z několika krychlí a paravánů, jejichž přemísťováním se mění prostředí. Jaksi na půl plynu se i hraje, bez patosu, s minimem gest, s důrazem na slovo a bez magických efektů, k nimž skoro každá faustiáda inklinuje. Jen jednou ozáří jeviště exploze a také Jindrova vražda Valenty se odehraje spíše decentně. Má to svá pro a proti. První polovina představení je zásluhou tohoto minimalismu trochu nudná a těžkopádná, ve druhé půlce vidíme u herců víc exprese a vášně – dlužno dodat, že text tu má také intenzivnější dramatický náboj.

Hereckými tahouny inscenace jsou Petr Vršek v roli Mefistofela a Jan Večeřa coby Jindra řečený Faust, oba se nenápadně proměňují podle ambivalence svých postav, a mohu-li být osobní: po celé představení jsem z Petra Vrška nespustil oči. Křehké Markétce Pauliny Labudové by slušelo více ženskosti a sex-appealu (i to se dá přece zahrát). A knihovnici Martě Barbary Skočdopolové víc výraznosti. Do počtu na scéně není ani brutální latinskoamerický diktátor Romana Janála, který při zpěvu nezapře svou původní profesi operního sólisty.

Ďábel svou sázku s Bohem (Jan Jiráň v půvabném bílém kostýmu) prohraje, Faust je i přes zločin vraždy vzat na nebesa, zatímco „spravedlivého“, zásadového Valentu, který nechce a nedokáže odpouštět, si Mefistofeles bere s sebou do pekla. Jak už napovídá samotný titul – Nanebevzetí doktora Fausta –, Uhdeho nová hra je ve své podstatě moralita. Skrytá sice v rouše básnického obrazu, ale přece jenom moralita.

Bedřich Smetana, Jan Schmid, Miroslav Kořínek: V Y Prodaná nevěsta

S použitím Sabinova libreta a s Antonínem Dvořákem v patách.

Obnovená legendární ypsilonická inscenace „Prodaná nevěsta aneb Pojd' domů, ona brečí“ v obměněném obsazení.

Autorem úpravy a režisérem inscenace byl Jan Schmid, původní premiéry proběhly v červnu 1996. Režijního vedení obnovené inscenace se ujali Jan Jiráň a Miroslav Kořínek. Původními dramaturgy byli Jaroslav Etlík a Zdeněk Hořínek, na obnovené inscenaci se dramaturgicky podílela Pavla Nohýnková. Autorem hudební adaptace je Miroslav Kořínek. Scénu vytvořil Miroslav Melena, kostýmy Šárka Havlíčková.

Inscenací se divadlo vrací k odkazu Jana Schmidu a zároveň ukazuje, kam chce v budoucnu směřovat.

Hrají: Petr Vršek (Jeník), Markéta Plánková (Mařenka), Jiří Lábus (Kecal), Jiřina Vacková nebo Máša Málková (Ludmila), Pavel Nový (Principál), Petr Vacek (Vašek), Zuzana Měsíčková (Háta), Renata Rychlá (Esmeralda), Bára Skočdoplová (Vendulka), Martin Janouš (Indián), Jan Jiráň (Krušina), Miroslav Kořínek (Smetana), Daniel Šváb nebo Jan Bradáč (Mícha), Roman Mrázik nebo Kryštof Mende (Komediant)

Premiéra se uskutečnila 23. září 2024 ve Velkém sále Studia Ypsilon.

Vzkaz tvůrců obnovené inscenace:

„Prodanou nevěstu jsme se rozhodli obnovit z několika důvodů. Jednak jako poctu Janu Schmidovi a jeho unikátní divadelní metodě, kterou máme všichni v krvi a kterou bychom rádi nadále rozvíjeli a dále jako jeden z vrcholů oslav šedesátého jubilea Ypsilonky, které v divadelních sezónách 2023/2024 a 2024/2025 slavíme. Zároveň se znovuuvvedením naší „Prodanky“ připojujeme k oslavám letošního výročí Bedřicha Smetany. A v neposlední řadě je to proto, že se při tomto představení vždycky v zákulisí královsky bavíme. Věříme, že naši diváci v hledišti si „Prodanku“ užijí a budou ji mít i v obnovené podobě stejně rádi jako my.“

Aleš Benda (facebook 25. 9. 2024)

Jsem fanda na Ypsilonku a na „Ypsilonkovskou“ Prodanku zvlášť. Na obnovené premiéře jsem se tetelil blahem nad tím, s jakou chutí si na Smetanovi znovu pochutnala matadorská smetánka (Lábus, Jiráň, Vacek, Nový ad)., ale i mladší členové souboru. Petr Vršek je v roli Jeníka prostě skvělý a Markéta Plánková je hezounká zrovna jak Mařenka, navíc krásně zpívá a neškrť se ani v závratných výškách. Mirek Kořínek nejenže zachoval a oživil půvabné pasáže původní inscenace, ale v nových nápadech využil pěvecké a instrumentální zdatnosti ansámblu. Jen bych si dovolil podotknout, že Esmeraldin kankán by velice slušel Pavlovi Novému. Dámy, slečny a pánové díky, tuhleto Prodanku nikomu neprodávejte!

Jan Večeřa: Hvězdy z Bizárie

Komedie o podivné, nesourodé trojici, lidských snech a touhách, na jejichž realizování nemusí být nikdy pozdě, pokud na to člověk najde odvahu.

Autorem a režisérem této inscenace je Jan Večeřa. Dramaturgie se ujala Pavla Nohýnková, scény Ondřej Zicha, autorem kostýmů je Vojtěch Hanyš. Autorem hudby je Zdeněk Dočekal. Hrají: Lenka Loubalová, Paulína Labudová a Zdeněk Dočekal j.h.

Premiéry proběhly 11. a 13. listopadu 2024 na Malé scéně Studia Ypsilon.

Touto inscenací Studio Ypsilon navazuje na tradici autorského divadla, jehož cílem je zkoušet, hledat a objevovat nové cesty. Jan Večeřa sám nazývá svou hru dramatickou hříčkou o lidských snech a touhách a o naději, která umožňuje sny a touhy realizovat. Napsal tento text přímo na tělo třem hlavním protagonistům a v programu uvádí: „*Věřím, že diváci uvidí divadlo, které je dokáže pobavit, možná i trochu dojmout a sdělí jim, že svět je ve skutečnosti o něco lepší místo, než máme tendenci si většinou myslet. Přeji si, aby tato hra byla důstojným kouskem na repertoáru Ypsilonky.*“

Recenze a ohlasy diváků:

Lukáš Holubec: Jsou hvězdy, co hasnou (I-divadlo, 5. 2. 2025 – KRÁCENO)

... Sám autor v programu k představení uvádí, že se nejedná o hru, ale o hříčku. Je sice možné, že tato slova volil spíše ze skromnosti a pokory, ale já bych tedy řekl, že to maximálně trefil. Hvězdy z Bizárie jsou komorní záležitost. Výhodou jistě bylo, že Jan Večeřa psal text pro konkrétní herce. Konkrétně pro dvě kolegyně ze souboru Lenku Loubalovou a Paulínu Labudovou a pro hosta, výtečného hudebníka Zdeňka Dočekala. Pokud bych použil jedno slovo z názvu hry, respektive hříčky, tak právě Zdeněk Dočekal byl pro mě hvězdou večera. A to nikoliv pro svůj hudební talent, který přirozeně také zužitkoval, ale pro příjemný herecký projev, jež bych popsal jako roztomiloučký... Výborně také dokáže skloubit svoji působivou hru na piano se svojí postavou. Příjemná je zejména Beethovenova Sedmá Symfonie Allegretto. Překvapivě využita jako podkres ke grotesknímu vystoupení.

Postupem času se krystalizuje téma, o kterém Hvězdy z Bizárie pojednávají. Jsou jím nenaplněné touhy a nastolené otázky, zda, jak a kdy si můžeme své sny splnit. Pominu-li, že konec inscenace se zbytečně protahuje, dospěl autor k tomuto řekněme poselství poměrně nenuceně... Hvězdy z Bizárie u mě spadají do kategorie „neurazí, ale rozhodně nezaujmou“, což přirozeně není velké lákadlo. Zároveň ale zřejmě musím přiznat, že evidentně nejsem cílová skupina nejen pro tento počín, ale velmi pravděpodobně ani pro jinou produkci Studia Ypsilon, což v souvislosti s chystanými změnami znamená jediné, a sice že se dost možná dočkám pro mě zajímavějších děl. Anebo také ne. Uvidíme. Anebo také ne.

Jiří G. Ružička (Advojka, psáno z premiéry 11. 11. 2024 – kráceno)

Přestože Divadlo Ypsilon po smrti svého zakladatele Jana Schmidta hledá nového ředitele, začátek letošní sezóny se obešel bez komplikací, a navíc divadlo přišlo s novou premiérou. Komedialní dílko Hvězdy z Bizárie pro zdejší malou scénu napsal a zrežíroval Jan Večeřa. V inscenaci patřící do oblíbeného žánru „divadla na divadle“ vystupují pouze tři herci... Nesourodou trojici – ale také celou inscenaci – drží pohromadě naivní příběhová linka sledující téma plnění životních snů. Důraz na hudební složku a humor, jazykový i situační, logicky zapadá do repertoáru této tradiční pražské scény, jejíž publikum tvoří zejména starší ročníky. Jestli s novým vedením divadlo přitáhne také novou generaci diváků, je otázkou.

A. T. 80 % (i-divadlo – 7.2.2025)

Představení, které je svým způsobem záhadné a zároveň i humorné. Tyto dvě složky se krásně doplňují a vytváří ucelený příběh, na který by se měl podívat každý, kdo sympatizuje s Ypsilonkou. Představení, které volá na hezky strávený čas v divadle se svými blízkými či kamarády. Humorné scény postavy Josífka, kterého hraje Zdeněk Dočekal, doplněné skvělým hereckým výkonem Paulíny Labudové coby Mariky a Lenky Loubalové v roli Beáty a později Květy. Role, které byly režisérem Janem Večeřou „ušity“ na míru tak, že každý z herců mohl předvést skvělý herecký výkon.

Alex Ypsilonka 80 % (i-divadlo – 9. 2. 2025)

Navštívili jsme představení Hvězdy z Bizárie v Ypsilonce 6.2.2025. Je to výborná komedie a rovněž i herecké provedení. Člověk si má plnit své sny bez ohledu na věk a postavení, což je svatá pravda. Zaujal nás zejména výkon mladé herečky Pavlíny Labudové, která se tam předvedla v mnohých polohách. Celkově se nám to líbilo a domníváme se, že je to jedno z lepších divadelních představení, co jsme doposud v Ypsilonce viděli.

Martin Janouš:

Prázdninové iluze aneb Letní harašení

Bláznivá letní komedie s eroticko – kriminální zápletkou, okořeněná o několik přednášek na téma fenoménu českého chatařství. Příběh plný bizarních postav. Parodie, nadsázka – zkrátka humor jako způsob přežití.

Autorem a režisérem inscenace je dlouholetý člen Studia Ypsilon Martin Janouš. Dramaturgie se ujala Pavla Nohýnková, autorem výpravy je Ondřej Zicha. Texty písní i hudbu napsal Martin Janouš a hudebního nastudování se ujal Dominik Renč. Režisérem filmových dotáček je Martin Bohadlo.

Hrají kmenoví herci souboru: Oldřich Navrátil (Verner Brožek), Veronika Soumarová (Klára), Romana Sittová (Markéta Mavrtová), Petr Vršek (Josef Chumla), Dominik Renč (Jára), Markéta Plánková (Jarmila Vachatá), Renata Rychlá (Štěpána) a jako hosté vystupují Dalibor Gondík (Dr. Petr Mavrt), Maxime Mededa (Ramona Cum Lumbi) a stálý spolupracovník Studia Ypsilon docent Petr Koura v roli Osadníka.

Premiéry proběhly 5. a 8. prosince 2024 ve Velké sále Studia Ypsilon.

Z programu:

„V roce 1999 mě ředitel Jan Schmid oslovil, abych pro Ypsilonku napsal hru. Jako pro čerstvého absolventa DAMU to pro mě byla obrovská pocta. A tak jsem si říkal, že to musí být z prostředí, které dobře znám,“ přiznal režisér a autor hry Martin Janouš. Okamžitě si vzpomněl na své dětství strávené za Prahou v chatové oblasti a téma bylo na světě. „Každý její obyvatel měl svůj životní příběh a osobitý charakter. Proto jsem děj svojí hry umístil právě do tohoto zvláštního společenství lidí,“ uvedl Janouš s tím, že to ale chtělo trochu více dramatický náboj, a tak mu kriminální zápletky spojená s letním harašením připadala jako dostatečně nosný nápad. Nakonec se ale hra v Ypsilonce nestihla v termínu realizovat. Nyní se to konečně podařilo.

Recenze a ohlasy diváků:

Vojtěch Voska: Haharašení před roubenkou (NADIVADLO 8. ledna 2025 – kráceno)

Někdy to tak prostě vyjde a člověk se ocitne na představení inscenace, která by za normálních okolností pravděpodobně ležela stranou jeho diváckého zájmu. I když v tomhle případě to je tak napůl. O inscenaci Prázdninové iluze aneb Letní harašení, poslední premiéru Studia Ypsilon v loňském roce, jsem se přihlásil dobrovolně. Fascinoval mě ten název, vytuněný ještě podtitulem bláznivá letní komedie s eroticko – kriminální zápletkou, okořeněná o několik přednášek na téma fenoménu českého chatařství.

A jak řekli, tak udělali. Inscenace Martina Janouše (též autora textu) v tom má však i nenápadnou výhodu. Už od počátku je rámována jako přehlídka karikurního chatařského bizáru, takže ať se stane cokoli, prostor pro nějakou nepříjemně překvapivou diváckou iritaci zkrátka není. Komolení cizích slov i jmen, hřebík zaražený do pozadí jedné z postav (Dr. Petr Mavrt hostujícího Dalibora Gondíka), žaby v zelených kostýmech poskakující po scéně, karikatura autisty (Jára Dominika Renče) i policisty (Ivan Zach v podání Kryštofa Mendeho), skřehotající pančelka (Jarmila Vachata Markéty Plánkové) nebo okázale expresivní sestřička (Markéta Mavrtová v podání Romany Sittové) – nedá se říct, že by mne něco z toho vyloženě zaskočilo.

Vidět nový ypsilonkovský počín den po Dejvickém Niteru bylo pozoruhodné tím, jak u obou inscenací zaspala dramaturgie. Oba tituly dosahují několikanásobně větší délky, než by bývalo bylo zdravé, takže se postupem večera dostavuje čím dál větší nuda; u Prázdninových iluzí pak ještě k tomu přichází jedna asi nezáměrně vtipná situace. Téměř jediná oblast, v níž se Janoušova inscenace pokouší o vážnější tóny, je vztah herce Verneru Brožka (Oldřich Navrátil) k jeho dceři Kláře (Veronika Soumarová). Odhlédněme od toho, že tato linka je obzvlášť ve srovnání s okolním děním neúnosně melodramatická. Pobavil mě spíš fakt, že v podstatě totéž – tedy že Klára už je dospělá a svého otce tolik nepotřebuje – se tu dozvídáme hned třikrát za sebou. Nejprve to dcera tátovi píše v dopise, následně za ním přijíždí, aby si téměř to samé řekli do očí, a nakonec, aby to bylo úplně jasné, to obě postavy vyzpívají v duetu pod hvězdnou oblohou.

Živá hudba je tu ale jinak sympaticky oživujícím prvkem. Zejména po přestávce, kdy přichází na řadu balada o žábě zahynuvší pod koly auta (interprety jsou manželé Mavrtovi), se inscenace na krátkou chvíli posune směrem k méně třeskutému ladění humoru, vzdáleně snad připomínajícímu písni Vodňanského a Skoumala. A dalším dobrým nápadem je zapojení historika Petra Koury, jenž se osvědčil už v inscenaci Spálená 16; tentokrát mají jeho v dobrém slova smyslu neotesané přednáškové vstupy opravdu až cimrmanologický nádech, což inscenaci jednoznačně prospívá.

Petr Kalmár: Studio Ypsilon a jeho Prázdninové harašení pobaví a ukáže skvělé herecké výkony

(Runwayonline, 8 prosince, 2024 – kráceno)

... Chataření je u Čechů velmi oblíbená činnost, stejně jako houbaření. Proto není divu, že Janouš příběh zasadil právě do tohoto zvláštního společenství lidí. Chtělo to trochu dramatický náboj, a tak mu kriminální zápleтка spojená s letním harašením připadala jako dostatečně nosný nápad. A měl pravdu.

Ypsilonské večery

Cyklus Ypsilonské večery, navazuje na úspěšné Slavné narozeniny, Večery na přidanou, Večery pod lampou apod., které byly vždy pro Studio Ypsilon typické a signifikantní.

Představení mají vždy stejnou strukturu a liší se od sebe pouze daným ústředním tématem, které je většinou věnováno nějakému výročí nebo osobnosti. V roce 2024 pak proběhly dva takovéto večery:

- 3. 10. „Ypsilonské večery – „**Koncert pro Dannyho Smiřického**“ k 100. výročí narození J. Škvoreckého
- 22. 11. „Ypsilonské večery – „**Narozeninová party Rudolfa Frimla**“ k 145. výročí narození R. Frimla a K. Hašlera a k 35. výročí Sametové revoluce – vzpomínání na to, co se v divadle dělo během Sametové revoluce.

Na únor 2025 se připravuje Ypsilonský večer ke 120. výročí narození J. Wericha J. Voskovce a následovat budou další – např. 80. výročí konce 2. světové války apod. Předpokládá se, že by v průběhu jedné divadelní sezóny mělo proběhnout cca 5 Ypsilonských večerů.

foto Ypsilonské večery

Mimořádná a jednorázová představení roku 2024:

9. 5. 2024 se konal improvizální večer „**Slavné narozeniny a my**“ k **60. výročí SY** za účasti hostů – Aleše Bendy, Jakuba Šafra a jeho tria, Jiřího Štědrone a dalších.

13. 6. – v předvečer 88. nedožitého narozenin J. Schmida se na jeho počest konalo improvizální představení „**Večer na rozloučenou**“ za účasti rodiny, celého souboru i bývalých členů SY.

1. 7. se na VS konalo ve spolupráci s Českou obcí sokolskou představení „**Vše o ženách**“, a to v rámci **XVII. Vsesokolského sletu**.

6. 10. 2024 proběhlo ve Studiu Ypsilon na Velké scéně předávání cen ARTES za celoživotní přínos v oblasti zábavního umění – „**Mistr zábavního umění 2024**“ – za účasti mnoha osobností kultury a v režii

T. Magnuska.

2. 11. se v SY k Roku české hudby uskutečnil recitál světově uznávané operní pěvkyně D. Peckové s názvem „**Česká píseň**“.

Od 10. do 22. 12. proběhlo 7 **Vánočních večerů**, v nichž, kromě celého souboru SY, účinkovali i speciální hosté: L. Gerendáš (19.12.), D. Gondík (19.12.), M. Hanuš (15.12.), R. Holub a B. Hrzánová, (20. 12.), J. Korn (12. 12.), O. Laffita (10. 12.), L. Malkina (22. 12.), M. Mededa (10. a 12.12.) a D. Pecková (17. 12.).

K těmto jedinečným představením, která vznikají vždy jen pro jeden večer a jsou neopakovatelná, se dá přiřadit i dvě, která proběhla 17. listopadu 2024 k 35. výročí Sametové revoluce s názvem: „**17. listopad v Ypsilonce aneb Jak to tenkrát bylo**“. 2 samostatná představení (se speciálním programovým schématem) byla koncipována takto: Diváci vždy shlédli malé představení k výročí Sametové revoluce na Velké scéně a vzápětí další na Malé scéně divadla, a to i s ukázkami z nových her. Součástí byla prohlídka zákulisí.

A ani v roce 2024 nechybělo **Zahájení sezóny**

Tradičním Malým koncertem v pasáži Olympic zahájilo Studio Ypsilon 11. září ve 12,30 hodin novou sezonu 2024/25, po němž následovalo každoroční fotografování celého souboru včetně hostů a autogramiáda. Souběžně proběhla tisková konference k obnovené premiéře V Y prodané nevěsty. Vše proběhlo za hojné účasti diváků i televizních kamer. Členové souboru poskytli několik rozhovorů do médií. Prvním večerním představením sezony pak bylo Nanebevzetí doktora Fausta.

Derniéry roku 2024

- 17. 3. představení „Variaté Freda A. aneb Chytání větru“
- 4. 10. představení „Černá voda“
- 15. 10. představení „Komedianti“
- 31. 10. představení „Kostky jsou vrženy aneb Don Juan a hlavně Pocta Jaroslavu Ježkovi“

Mezinárodní spolupráce (festivaly)

V roce 2024 uskutečnilo Studio Ypsilon dva zahraniční zájezdy na Slovensko, všechny s inscenací Jana Schmida *Rusalka* nejen podle Dvořáka.

17. června se hrálo v Domě odborů v Žilině a 18. června v Odborovém domě armády v Trenčíně. 24. 6. Kulturní dům Piešťany v rámci Hudebního festivalu Piešťany, 25. 6. v Kulturním domě v Nitře a 26. 6. v Zrcadlovém háji Petržalka v Bratislavě.

DOPROVODNÉ, EDUKAČNÍ, MOTIVAČNÍ, PODPŮRNÉ A JINÉ AKTIVITY

Výstava

„YPSILONKA! Šedesátiletá historie legendární české divadelní scény Studio Ypsilon“

Retrospektivní výstava, pořádaná ve spolupráci s Galeríí hlavního města Prahy v Domě fotografie, pod záštitou primátora hl. m. Prahy a za finančního přispění Magistrátu hlavního města Prahy, proběhla od 19. března do 19. května 2024.

Slavnostní vernisáž se konala 19.3. 2024 za značné účasti významných osobností, odborné veřejnosti a tisku. Na koncertě při příležitosti otevření výstavy vystoupili herci Ypsilonky s několika písněmi ze současných inscenací, ale vzpomínalo se i na inscenace, které se už dávno nehrají.

Z textu kurátorky:

Výstava k šedesátinám Ypsilonky přibližuje vznik a vývoj divadla, které je neomylně rozpoznatelné svou poetikou a stylem. Představuje kmenové divadlo, které je tematicky pestré, téměř stále v nadhledu nad dobou, v níž právě působí. Výstava je vedena v nezbytné výběrové zkratce, přesto nezbavena všeho druhu pestrosti a barevnosti. Ozřejmuje legendu, která se zrodila v 60. letech minulého století, divadlo, které se téměř okamžitě svou účastí na zahraničních divadelních akcích a festivalech zařadilo mezi přední scény, které překvapily svět svou jinakostí. Pravidla byla tenkrát jednoduchá, systém byl hodnotový. Výraz, vzájemnost, autenticita, smysl pro improvizaci, důvěryhodnost a priorita svobody byly určující. V tomto nastavení Studio Ypsilon v roce 1963 vzniklo a na tomto základě se dále vyvíjí v pohybu doby, kterou vždy právě žijeme. Ypsilonským krédem zůstává, aby se divák nejen dobře bavil a potřebné poznával, ale s představením se také svým způsobem osobně ztotožnil, a to cestou, aby to byl pro všechny hlavně zážitek, někdy dokonce až zázrak. Výstava je koncipována jako obrazová i zvuková procházka dějinami Ypsilonu. Ty se v první části výstavy

před divákem odvíjejí prostřednictvím fotomontáží, uspořádaných veskrze chronologicky po jednotlivých vývojových etapách divadla. Na nich jsou zachyceny neopakovatelné a pro paměť důležité momenty snad téměř se všemi, kteří divadlem prošli a spolupracovali s ním. Procházku na několika místech zpestřuje audioprůvodce s řadou hudebních a jiných vzpomínkových pozastavení, vztahujících se k bohaté historii divadla, nebo interaktivní mapa k současnému kmenovému představení Spálená 16. Návštěvníci mají také možnost zhlédnout několik televizních dokumentů o Studiu Ypsilon. Vrcholem výstavy je její druhá část věnovaná divadelním plakátům, jež v téměř nepřetržité řadě Jan Schmid pro Studio Ypsilon už šedesát let vytváří a které se staly neodmyslitelnou součástí celkového „imidž“ tohoto nezaměnitelného autorského divadla.

Po ukončení výstavy 19. 5. 2024 v prostorách GHMP se tato expozice přesunula do OC Galerie Fénix, kde byla značná část výše uvedené výstavy pod stejným názvem instalovaná v období od 26. 5. do 31.10. 2024.

Tato výstava byla spojena s řadou doprovodných akcí v místě jejího konání – autogramiády, soutěže o vstupenky, propagace divadla v okolí apod.

Pro rok 2025 se počítá s jejími instalacemi na různých místech ČR. První instalace, v době psaní této zprávy, už probíhá. Je to od 1. 2. 2025 v prostorách Zámku Hrochův Týnec, kde je zatím na dobu neurčitou přístupná veřejnosti a uvažuje se následně o dalších lokalitách.

Srdce láskou darované

V roce 2024 se Studio Ypsilon opět porotcovsky podílelo na 10. ročníku projektu **Srdce láskou darované**, který podporuje kreativitu a solidaritu dětí a mládeže. Předsedou poroty byl Jan Schmid, dále se za SY zapojili: Martin Dejdar, Petr Vacek, Jan Jiráň, Jiří Lábus, Jiřina Vacková, Jan Onder, Pavel Nový, Jana Synková, Petr Vršek a Ondřej Zicha.

Křty knih

2.11. proběhl na Velké scéně Studia Ypsilon v rámci recitálu **Dagmar Peckové** k Roku české hudby křest její knihy „**Ty vole se neříká**“. Kmotrem knihy se stal Jan Jiráň.

19.12. se na Malé scéně Studia Ypsilon uskutečnil křest knihy „**Kafkovy křižovatky, druhý život Franze Kafky**“ od historika **Petra Koury** (s nímž Ypsilonka úzce spolupracuje a který je také stálým hostem jednak kmenové inscenace *Spálená 16* a druhak spoluautorem a průvodcem Ypsilonských večerů) a ilustrátora Jaze. Kmotry publikace se stali herci Studia Ypsilon Jan Jiráň, Lenka Loubalová a Romana Sittová. Na křtu knihy se vzpomínalo na proslulou Schmidovu inscenaci *Kafkovy Ameriky*. Hudebně vše doprovodil Jan Jiráň a Dominik Renč.

On-line aktivity

V roce 2024 proběhlo 75 on-line aktivit Studia Ypsilon – sledovanost téměř 3 miliony diváků a posluchačů

(bez data z Českého rozhlasu, která budou dostupná až koncem února 2025)

Podcast(y) Studia Ypsilon

I během roku 2024 pokračovalo nahrávání a vysílání podcastů, kdy původní série (natáčené do června 2024) byly nahrazeny dvěma novými sériemi – s novými realizačními týmy.

Jednotlivé série:

Ypsilonka se ptá – natočeny 3 nové díly (Nina Malíková, Juraj Nvota, Milan Uhde) – celkem 41 dílů ukončeno v červnu 2024

Ypsilonka si připomíná – natočen 1 díl – Ohlédnutí Jana Schmida za Prodanou nevěstou – celkem 14 dílů – ukončeno v červnu 2024

Nové série:

Ypsilonka si připomíná II. – v roce 2024 bylo zpracováno a natočeno 5 dílů – Petr Popelka u příležitosti jeho nedožitých 80. narozenin, Bronislav Poloczek u příležitosti jeho nedožitých 85. narozenin, Zdeněk Hořínek – 10 let od úmrtí, Encyklopedické heslo Liberec z roku 1969, Vánoční Ypsilonový speciál – vánoční audioperly z let 1994 až 2020.

Spálená 16 aneb besedování v Ypsilonce – čtvrtá podcastová série v níž o všem možném besedují nejen členové uměleckého souboru Studia Ypsilon a různí hosté, ale třeba i ostatní tvůrci a strůjci dění v našem divadle – v 1. díle, který byl uveden 13.12. a ve Spálené 16 besedovali Miroslav Kořínek, Jiří Lábus a moderátorka Jana Fikotová.

Spolupořadatelská činnost – trvalá

V období od září do prosince 2024 rozšířilo Studio Ypsilon svoji spolupořadatelskou činnost o několik uměleckých subjektů, kteří zde budou uvádět svá představení a s jejichž účastí na programové skladbě Studia Ypsilon se počítá i v roce 2025. V roce 2024 to byly:

„+/- **VeDvou**“ – inscenace: Já, diagóza a Třeštění ve dvou,

Divadlo „**PLUTO**“ z Plzně – inscenace: Věrní abonenti (v roce 2025 se počítá s dalšími inscenacemi)

„**Majda a Petr**“ – inscenace Písničkování s Majdou a Petrem a Kouzelné Vánoce s Majdou a Petrem

I v roce 2024 pokračovala dlouholetá spolupořadatelská spolupráce s divadelními soubory **VOSTO5** a **Cabaret Calambour**.

PŘEHLED ON-LINE AKTIVIT – ROK 2024

Studio Ypsilon	počet akcí	datum uskutečnění akce / volně k puštění	délka	název platformy, kde byla akce uveřejněna	počet návštěvníků	skutečné výnosy – tržby Kč
Název akce (zdarma) a typ (podcast, povídání s herci, čtení, přednáška, workshop, představení, koncert, výstavy...		leden – prosinec		Spotify, Apple podcasts		
Ypsilonka se ptá	3					
Ypsilonka si připomíná	1					
Ypsilonka si připomíná II.	5					
Spálená 16 aneb besedování v Ypsilonce	1					
Celkový počet podcastů: 62						
Posluchovost podcastů celkem za rok 2024			cca á 00:20:00		2.604	
Celková poslechovost podcastů: 23.236						
Trailer Černá voda	1	12.01.2024	0:01:18	FB, instagram, Ytb	3.985	
Inscenace Proměna již po 70.	1	12.02.2024	0:00:15	Fb, Instagram	1.865	
Valentýn – Láska kvete v každém věku– Dejdar, Navrátil, Lábus, Malkina	1	15.02.2024	0:01:18	Instagram	806	
Výstava YPSILONKA 60!	/	19.03.2024 – 19.05.2024	/	GHMP	1.108	
Trailer Sežeňte Mozarta!	1	14.04.2024	0:01:26	Fb, Instagram	15.543	
Rozhovor s Milanem Uhdem	1	15.05.2024	0:01:04	Fb, Instagram, Ytb	899	
Rozhovor s Milanem Uhdem II.	1	21.05.2024	0:00:39	Fb, Instagram, Ytb	837	
Malý rozhovor s režisérem Jurajem Nvotou	1	28.05.2024	0:01:24	FB,Instagram	609	
Paulína Labudová představuje postavu Markétky v Nanebevzetí doktora Fausta	1	30.05.2023	0:00:17	FB,Instagram	652	
Jan Večeřa představuje postavu dr. Fausta v Nanebevzetí doktora Fausta	1	03.06.2024	0:00:47	FB,Instagram	1.300	
Jan Schmid – Děkuje, pane řediteli...	1	05.06.2024	0:01:24	FB,Instagram, Ytb	31.988	
Medailonek k Nanebevzetí doktora Fausta– Petr Vršek	1	07.06.2024	0:00:23	FB,Instagram	1.019	
Kondolence od Jiřího Suchého	1	12.06.2024	0:00:52	FB,Instagram	14.091	
Ypsilonka na Slovensku ve spolupráci s Ondřejem Rumlem	1	26.06.2024	0:09:19	Instagram	45.000	

Studio Ypsilon	počet akcí	datum uskutečnění akce / volně k puštění	délka	název platformy, kde byla akce uveřejněna	počet návštěvníků	skutečné výnosy – tržby Kč
Letní vzkaz Jiřího Lábusa s Martinem Dejdem	1	27.06.2024	0:01:30	FB,Instagram	26.226	
Trailer Nanebevzetí doktora Fausta	1	29.07.2024	0:01:24	FB,Instagram	2.175	
Ohlédnutí za Zahájením 2023	1	02.09.2024	0:01:30	FB,Instagram	3.997	
Zkoušení VYProdané nevěsty	1	03.06.2024	0:01:30	FB,Instagram	1.405	
Zahájení sezony 2024/2025	1	11.09.2024	0:14:02	FB,Instagram	5.824	
Rozhovor pro Tv Barrandov s Martinem Dejdem	1	17.09.2024	0:00:25	Instagram	5.200	
VYProdaná nevěsta ve spolupráci s Petrem Vrškem	1	21.09.2024	0:00:57	Instagram	548	
Ohlédnutí za Ypsilonským večerem. Koncert pro Dannyho Smiřického	1	10.10.2024	0:01:26	FB,Instagram	988	
VYProdaná nevěsta ve spolupráci s Petrem Vrškem II.	1	20.10.2024	0:00:44	Instagram	371	
Trailer Hvězdy z Bizárie	1	03.11.2024	0:00:48	FB,Instagram, Ytb	4.405	
17. listopad v Ypsilonce	1	14.11.2024	0:02:02	FB,Instagram	12.744	
Malé ohlédnutí za letošním 17. listopadem	1	19.11.2024	0:01:27	FB,Instagram	1.713	
Hvězdy z Bizárie – fototrailer	1	21.11.2024	0:00:49	FB,Instagram	945	
Věrní abonenti – trailer ve spolupráci s divadlem Pluto	1	26.11.2024	0:00:51	FB,Instagram	2.979	
Petr Vršek jako Josef Chumla představuje Prázdninové iluze	1	28.11.2024	0:00:38	Instagram	1.200	
Rok 2024 v Ypsilonce I.	1	27.12.2024	0:01:19	FB,Instagram	9.289	
Rok 2024 v Ypsilonce II.	1	28.12.2024	0:01:09	FB,Instagram	8.546	
Rok 2024 v Ypsilonce III.	1	29.12.2024	0:01:24	FB,Instagram	7.268	
Rok 2024 v Ypsilonce IV.	1	30.12.2024	0:02:24	Fb	39.193	
Rok 2024 v Ypsilonce V.	1	31.12.2024	0:00:57	FB,Instagram	6.328	
Název akce, zprostředkované jiným subjektem (Dramox, televize, rozhlas, apod.)						
Hudba v mileniu– Rok české hudby s Tomášem Víškem	1	02.01.2024	0:29:06	Spotify, Classic Praha	/	
SAMA DOMA s Petrem Vackem	1	24.01.2024	0:10:04	ČT	243.000	
Prostě fenomén! JIŘÍ LÁBUS: Už jako dítě jsem měnil hlasy a hrál si na herce. Rumburak byl skvělá role.	1	26.01.2024	0:17:34	Instagram, Ytb	13.573	
Host Lucie Výborné – Arnošt Goldflam	1	12.02.2024	0:33:52	Čro, Ytb	23.000	
SNÍDANĚ S NOVOU– Arnošt Goldflam, Jiřina Vacková	1	01.03.2024	0:10:00	TV NOVA, VOYO	/	
Host Lucie Výborné – Petr Vacek	1	13.03.2024	0:32:04	Čro, Ytb	16.000	

Studio Ypsilon	počet akcí	datum uskutečnění akce / volně k puštění	délka	název platformy, kde byla akce uveřejněna	počet návštěvníků	skutečné výnosy – tržby Kč
Události v kultuře – VÝSTAVA YPSILONKA 60	1	18.03.2024	0:04:00	ČT, iVysílání	36.000	
Chata na prodej – Jana Synková 80 let	1	16.04.2024	1:14:52	ČT	743.000	
Záznam inscenace MICHELANGELO BUONARROTI – Jana Synková 80 let	1	17.04.2024	0:55:00	ČT	25.000	
Neobyčejné životy: Jana Synková – Jana Synková 80 let	1	19.04.2024	0:51:00	ČT	161.000	
Všechnopárty – Jana Synková 80 let	1	20.04.2024	0:51:00	ČT	1.074.000	
Saturnin – Jana Synková 80 let	1	21.04.2024	1:39:00	ČT	484.000	
Galerie osobností na Seznam Zprávy	1	31.05.2024	0:31:01	Seznam zprávy	/	
Noční mikroforum: Vzpomínka na Jana Schmida	1	04.06.2024	/	Čro	/	
Úsměvy Jana Schmida	1	05.06.2024	0:48:00	ČT Art+ iVysílání	50.000	
Na plovárně s Janem Schmidem	1	05.06.2024	0:55:00	ČT	32.000	
Vzkaz Jana Schmida	1	05.06.2024	0:02:30	ČT Art+ iVysílání	26.000	
Záznam inscenace Praha stověžatá	1	05.06.2024	0:28:59	ČT Art+ iVysílání	143.000	
Takzvaný večer na přidanou	1	05.06.2024	0:51:58	ČT Art+ iVysílání	29.000	
Carmen nejen podle Bizeta	1	05.06.2024	0:53:58	ČT Art+ iVysílání	25.000	
Audio hra– Karel Hynek Mácha	1	08.06.2024	/	Čro	/	
Rozhovor s Martinem Dejdařem z Kviff	1	06.07.2024	0:31:07	Čro	/	
Vánoční večery z Ypsilonky	2	/	2:30:00	Dramox Cz + Sk	200	19.229,-
Marie Tomšová– Recenze na VYProdanou nevěstu	1	29.09.2024	0:03:06	Čro	/	
Host to domu: Vzpomínka na Janu Synkovou	1	28.12.2024	0:29:05	Čro	/	
CELKEM	75				3.387.423	19.229,-

DRAMATURGICKÝ VÝHLED 2025/26

Kazimír Lupinec: Upokojenkyně

Situační černá komedie z prostředí domova důchodců.

Režie: Petr Vacek

Výprava: Ondřej Zicha

Hudba: Jan Jiráň

Obsazení: Lenka Termerová j.h., Lenka Loubalová, Jan Jiráň, Jan Bradáč, Jan Večeřa, Markéta Plánková, Jiřina Vacková, Bára Skočdoplová a Pavel Nový

Zahájení zkoušek 3. února 2025

Premiéra 25. dubna 2025

Jan Večeřa: Země mezi mantinely

Autorská inscenace na téma historie českého hokeje. Ve spolupráci se sportovním komentátorem R. Zárubou.

Režie: Jan Večeřa

Výprava: Ondřej Zicha

Obsazení: Veronika Soumarová, Lumíra Přichystalová, Jan Večeřa, Jan Bradáč, Kristýna Jičínská, Martin Rufer j.h. a J. Schmid j.h.

Zahájení nepravidelných zkoušek: leden 2025

Premiéra 21. května 2025

Sjezd swingařů

(jako Škvorecký – září 24, Friml – listopad 24 nebo V+W únor 25)

Před 80 lety skončil nejkrvavější konflikt v lidských dějinách – druhá světová válka. Konec války se tehdy oslavoval v rytmu swingu, který nacisté hluboce nenáviděli. Někteří swingaři se bohužel konce války nedožili. Právě na ně se bude také vzpomínat při koncertu Sjezd swingařů, během kterého předvedou a zatančí dobové písně herci a muzikanti Studia Ypsilon.

Ve spolupráci s P. Kourou

Jediné a jedinečné představení 9. května 2025

Témata na podzimní večery se zatím hledají, ale jisté je, že se v této linii bude pokračovat.

Jan Jiráň: Kabaret na vodě

Autorská inscenace pro 3 herce a malou kapelu.

Režie: J. Jiráň

Výprava: O. Zicha

Obsazení: D. Pecková, j.h., M. Dejdar, J. Jiráň, J. Bradáč a D. Renč

Zahájení zkoušek: červen 2025

Předpokládaná premiéra: září 2025

Kolektiv herců Ypsilonky:

Mejdan s Mozartem (pracovní název)

Inscenace založená především na hudebních kolážích a Mozartových melodiích, které se hrály v inscenaci J. Schmida Sežeňte Mozarta! (hlavně z opery Kouzelná flétna) – na 4. května je plánovaná derniéra – nebo v inscenaci J. Schmida Mozart v Praze.

Režie: J. Jiráň a M. Kořínek

Výprava: dekorace z inscenace Sežeňte Mozarta, fundus divadla, úpravy O. Zicha

Zahájení zkoušek: říjen 2025

Předpokládaná premiéra: listopad 2025

V současné době jednáme s režisérkou Kateřinou Letákovou, půjde o autorskou inscenaci, téma a text se hledá

Režie: Kateřina Letáková

Zahájení zkoušek duben 2026

Premiéra červen 2026

Repertoár Studia Ypsilon

Inscenace hrané v roce 2024 a celkový počet jejich repríz:

Boris Vian

HLAVA MEDUZY

V roce 2024: 13 představení (dosud 387)

Nejveselejší hra o impotenci, jakou si lze představit. Znamení groteskní komedie milostných více úhelníků. / překlad: E. Kulová a J. Etlík / hrají: J. Lábus, J. Kretschmerová, P. Vacek, M. Janouš a M. Kořínek / režie a úprava: M. Lasica / výprava: M. Melena / hudební adaptace a nastudování: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 2. a 4. 2. 1996

Antonín Dvořák, Jaroslav Kvapil, Jan Schmid

RUSALKA NEJEN PODLE DVOŘÁKA

aneb Kdo je stará Háta?

V roce 2024: 10 představení (dosud 215)

Ypsilonká travestie na téma problematického světa mytických postav i komplikovaného světa lidí. / hrají:

J. Lábus, B. Skočdoplová, M. Dejdar, J. Synková nebo M. Plánková, L. Loubalová, P. Vacek, J. Jiráň, O. Ruml, P. Vršek, Z. Měsíčková, J. Šteflíčková, R. Rychlá, J. Bradáč, J. Vacková a M. Kořínek / režie:

J. Schmid / scéna: M. Melena / kostýmy: J. Sováková / hudební úprava a nastudování: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 28. a 30. 3. 2003

Rusalka nejen pod le Dvořáka

Jiří Havelka

a kol.

DRAMA V KOSTCE, pokus 2

– Mystérium skutečnosti

V roce 2024: 9 představení (dosud 237)

Divadlo je vždy něco mezi barem a estetickým tvarem. Jenomže hranice divadla a baru přestaly být zřetelné. / hrají: P. Vršek, J. Vacková, D. Šváb, A. Polák a M. Bohadlo / režie: J. Havelka / výprava: V. Němeček / kostýmy: J. Smetanová / dramaturgie: O. Cihlář / premiéra: 4. 4. 2008

Studio Ypsilon a hosté

VÁNOČNÍ VEČERY

V roce 2024: 7 představení (dosud 234)

Rituál přípravy štědrovečerního hodování, které vrcholí provedením Paschovy Vánoční mše F dur s podkrkonošským betlémem. Každoročně pouze v předvánočním čase. / hrají: herci Studia Ypsilon a hosté / režie: J. Schmid / výprava: M. Melena / hudební nastudování: M. Kořínek / premiéra: 28. 11. 1972

Božena Němcová, Arnošt Goldflam

BABIČKA SE VRACÍ

– Dichtung und Wahrheit

čili Vybásněná a pravdivá

V roce 2024: 6 představení (dosud 141)

Babiččin příběh ve třech variantách, jak ho viděla Božena Němcová, jak se s největší pravděpodobností skutečně udál a jak ho vidíme dnes. / hrají: J. Synková nebo M. Šajdková, J. Lábus, L. Malkina, P. Nový, J. Jiráň, J. Vacková, B. Skočdoplová, L. Loubalová, J. Šteflíčková, R. Sittová, P. Vršek, M. Janouš, K. Mende, M. Bohadlo a D. Renč / režie: A. Goldflam / výprava: P. Goldflamová Štětínová / hudební adaptace: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 11. a 12. 3. 2010

Arnošt Goldflam

VRATKÁ PRKNA

V roce 2024: 9 představení (dosud 168)

Groteska maličko zlá, ale snad ne bez lásky. Herecký svět i život zmenšené do divadelního vzorku, lehce ironický, ale i sebeironický pohled zvenku či zevnitř. / hrají: J. Lábus, J. Kretschmerová, P. Vršek, D. Šváb, L. Loubalová, R. Mrázík, B. Skočdoplová nebo J. Vacková a M. Bohadlo nebo M. Chloupek / režie: A. Goldflam / výprava: P. Goldflamová Štětínová / hudba a hudební adaptace: M. Potoček / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 8. a 10. 4. 2011

Studio Ypsilon

PÁNSKÁ ŠATNA

aneb Improvizace v Ypsilonce

V roce 2024: 14 představení (dosud 150)

Úspěšné písničky, řeči, atrakce a nápady. Pohled klíčovou dírkou do pánské šatny ypsilonských herců. Spontánní atmosféra, improvizací nápady, jedinečné propojení herců a diváků i trochu kolegiální škodolibosti. / hrají: M. Dejdar, J. Lábus, J. Jiráň, P. Vacek, M. Janouš a P. Hojer / režijní vedení a výprava: M. Dejdar / premiéra: 12. 11. 2012

Jan Schmid

ŠKAREDÁ STŘEDA

aneb Teta z Halifaxu

V roce 2024: 7 představení (dosud 107)

Trochu zběsilá komedie o absurdnostech dnešního života. Příběh dvou rodin, který se proplete a řeší se groteskně nesmyslným nápadem. Jenomže ono je vždycky všechno trochu jinak a blbost se stěhuje. ... a hodně se muzicičuje a zpívá. V jedné vile se sejdou: J. Lábus, J. Synková nebo L. Loubalová, M. Dejdar, R. Rychlá, M. Bohadlo, O. Navrátil, J. Vacková, P. Labudová nebo M. Málková, M. Janouš, L. Malkina a D. Renč / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudba a hudební adaptace: M. Kořínek, M. Bohadlo a D. Renč / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 26. a 28. 4. 2013

Wolfgang Amadeus Mozart, Jan Schmid

SEŽENĚTE MOZARTA!

Hudební kratochvíle kolem flétny,

kteřá je kouzelná

V roce 2024: 5 představení (dosud 70)

V Ypsilonu opravdová senzace. Rituální komedie. Hudební divadlo s výsostným objevem, jenž souvisí se vznikem opery Kouzelná flétna. Jak to tenkrát bylo a kdo za vším stál, kdo nejspíš vyprovokoval W. A. Mozarta k napsání několika uměleckých hitů, jež zůstávají nezapomenutelné pro příští časy a jsou srovnatelné vždy s tím nejlepším. Tento fakt dává ráz i našemu představení. Z hlediska tématu a tohoto našeho výkladu je to inscenace aktuální, do dnešní doby jak dělaná. / hrají: R. Janál, P. Vršek, J. Korn, J. Synková nebo M. Málková, M. Srúmová nebo J. Šrejma Kačírková, O. Navrátil, J. Jiráň, P. Labudová nebo V. Soumarová, P. Nový, L. Loubalová, K. Kikinčuková nebo V. Soumarová, M. Janouš, R. Rychlá, K. Mende, M. Kořínek a D. Renč / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudební adaptace a nastudování: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 18. a 19. 1. 2015

Babička se vrací

Pánská šatna

Franz Kafka, Arnošt Goldflam

PROMĚNA

aneb Řehoř už toho má dost (variace na téma)

V roce 2024: 6 představení (dosud 75)

Řehoř Samsa pracoval, živil rodiče a sestru a jednoho dne už ho to přestalo bavit. Franz Kafka ho proměnil v brouka, nepotřebný hmyz, ale my jsme to vzali jako podobenství a zpracovali jsme to po svém, ovšem v úctě a s láskou! Ovšem pozor! O brouka překvapivě nepřijdete! / hrají: P. Vršek, J. Kretschmerová, O. Navrátil, P. Labudová, D. Šváb, B. Skočdoplová, K. Mende, M. Bohadlo a J. Vacková / režie: A. Goldflam / výprava: P. Goldflamová Štětinová / hudba a hudební adaptace:

M. Buzzi / dramaturgie: J. Etlík / premiéry 5. a 7. 6. 2015

Jan Schmid a kol.

SWING SE VRACÍ NEBOLI O ŠTĚSTÍ

V roce 2024: 4 představení (dosud 80)

Swing je vynikající muzika, která přináší oživující a omlazující zážitek. Pro mladé je objevem a trendem, pro starší nestárnoucí záležitostí. Swing je svižnou harmonií pro život, poskytuje uvolnění a potěšení, přináší nejvíce nadhled a štěstí. Swing chytne za srdce a hýbá tělem. / hrají: P. Labudová, B. Skočdoplová, K. Kikinčuková nebo L. Přichystalová nebo V. Soumarová, M. Plánková, J. Jiráň, J. Štědroň, R. Rychlá, J. Vacková, K. Mende, J. Bradáč, M. Bohadlo, M. Janouš, J. Večeřa, D. Renč, M. Kořínek, P. Hasman, J. Noha, F. Uhlíř a hosté J. Vrbová nebo J. Zelenková, J. Korn a další / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudební adaptace a nastudování: M. Kořínek, J. Jiráň, M. Bohadlo a D. Renč / dramaturgie: J. Etlík / premiéry 15. a 17. 1. 2016

Jan Schmid

VARIETÉ FRED A.

aneb Chytání větru

V roce 2024: 4 představení (dosud 58) – derniéra 17.3.2024

Tanečně hudební divadlo. Přišli jsme na to, že slavný americký tanečník Fred Astaire, kterého v Ypsilonu hraje a zpívá Jan Onder, má kořeny v Praze. Naši hlavní inspirací jsou vzpomínky Astairovy taneční partnerky Ginger Rogers. Zní zde mnoho slavné muziky. Zkrátka vydáváme se po opomíjených cestičkách, když ty hlavní jsou už tak vyšlapané. / hrají: J. Onder, J. Synková nebo D. Batulková, B. Skočdoplová, O. Navrátil, P. Vršek, K. Kikinčuková nebo V. Soumarová, P. Nový, R. Rychlá, M. Bohadlo, K. Mende, J. Bradáč, M. Janouš, J. Vacková, J. Večeřa, R. Mrázik, J. Noha, D. Renč / režie: J. Schmid / výprava: O. Zicha / hudební adaptace: V. Šrámek a D. Renč / choreografie: J. Onder / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 12. a 15. 1. 2017

Jan Schmid etc.

KOSTKY JSOU VRŽENY

aneb Don Juan

a hlavně Pocta Jaroslavu Ježkovi

V roce 2024: 3 představení (dosud 52) – derniéra 31. 10. 2024

Hudebně taneční revuální večer, kterým seriálovým způsobem probíhá příběh Dona Juana a jiné zábavné atrakce, vždy s nejrůznější hudbou Jaroslava Ježka. Inscenace modelově vychází ze dvou představení Osobozeného divadla, tzv. Silvestrů, které ve třicátých letech pořádalo jako speciální jednorázové atrakce, plné scének hudebních a tanečních čísel, vždy ovšem s pozvanými hereckými osobnostmi, známými z jiných divadel. / hrají: P. Vršek, J. Onder, M. Bohadlo, K. Kikinčuková nebo B. Skočdoplová, J. Kretschmerová, J. Vacková, L. Loubalová, O. Zicha, J. Večeřa, J. Bradáč, D. Renč, J. Noha, T. Víšek, P. Hasman, K. Mende a L. Přichystalová nebo V. Soumarová / režie:

J. Schmid / výprava: O. Zicha / hudební aranžmá a nastudování: M. Kořínek, D. Renč, J. Bradáč / choreografie: J. Onder / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 15. a 17. 12. 2017

Jan Bradáč, Kryštof Mende

HUDBAJKY

aneb Skrytý život nástrojů

V roce 2024: 10 představení (dosud 55)

Již dlouho převládá názor, že nástroje mají duši. Je téměř faktem, že mají svůj charakter a dlouhé příběhy. Většina hráčů vám potvrdí, že dokonce umí trápit lidi. Je znepokojující, že mají něco za lubem! Pojďme se tomu společně dostat na kobytku! / hrají: J. Bradáč, K. Mende / režie a hudba: J. Bradáč, K. Mende / výprava: O. Zicha / premiéra: 15. 1. 2019

Jan Schmid

SPÁLENÁ 16

V roce 2024: 10 představení (dosud 48)

Oslava domu, v němž hrajeme, a překvapivá historie naší ulice. Svět je nám dnes otevřen, zato doma se už ani pořádně nevyznáme. Místo, na němž stojíme, má své dějiny. Dům, v němž hrajeme, má své fluidum, už si něco zažil jako i celá ulice a my nevíme, na co z toho třeba navazujeme. Takové otázky si klademe. / hrají: J. Jiráň, R. Janál, J. Synková nebo P. Labudová, P. Vršek, L. Přichystalová nebo R. Sittová, R. Mrázik, P. Nový, M. Bohadlo, M. Janouš, A. Goldflam, J. Vrbová, B. Skočdoplová, J. Vacková, K. Mende, R. Rychlá, L. Loubalová, J. Večeřa, J. Bradáč, V. Soumarová, T. Víšek, D. Renč, J. Noha, P. Hasman, F. Uhlíř a P. Koura / režie: J. Schmid / výprava: O. Zicha / hudební adaptace: M. Kořínek, J. Krček, D. Renč / projekce: E. Bartoš / dramaturgie: J. Etlík / premiéry 10. a 12. 12. 2019

Iva Peřinová

NÁRODNÍ TRAGÉDIE

aneb Pěkrasný nadhasič pražský

V roce 2024: 4 představení (dosud 27)

Příběh je inspirován skutečnou událostí, požárem Národního divadla. Tragédie! Co čert nechce, vznikla z toho znamenitá komedie, ve které se zřetelně zrcadlí i česká povaha. Zároveň hodné muziky. / hrají: J. Vacková, V. Helšus, K. Mende, M. Novotný, M. Janouš, L. Loubalová, R. Rychlá, M. Bohadlo, L. Přichystalová nebo P. Labudová, V. Soumarová, J. Bradáč, J. Večeřa, D. Renč / režie: P. Oravec / výprava: O. Zicha / hudba: M. Kořínek / hudební spolupráce: D. Renč / dramaturgie: J. Etlík / premiéry 10. a 14. 9. 2020

Michal Čunderle

VOSIČKA

aneb Jak byla vos Marcelka ráda, že je

V roce 2024: 4 představení (dosud 20)

Malá inscenace o vosičce, která se narodila bez křídelek, a přesto si nezoufá. Představení plné hudby a písniček, akcentující prvek přátelství a sounáležitosti. I bez křídelek můžeme doletět daleko / hrají:

L. Přichystalová, K. Mende, J. Bradáč, V. Soumarová, M. Novotný / režie a dramaturgie: J. Večeřa / výprava: O. Zicha / hudba: J. Bradáč, J. Večeřa / dramaturgická spolupráce: J. Etlík / premiéra: 13. 6. 2021

Jan Večeřa etc.

ŠKOLA YPSILON

V roce 2024: 6 představení (dosud 16)

Zábavné naučné představení pro děti – škola hrou! / hrají: J. Večeřa, L. Přichystalová, J. Bradáč / režie: J. Večeřa / výtvarná spolupráce: O. Zicha / hudba: J. Večeřa a J. Bradáč / premiéra: 26. 9. 2021

Vratká prkna

William Shakespeare
**SEN NOCI SVATOJÁNSKÉ,
JAK SE NÁM ZDÁ**
(poněkud i jako Svátek osla)

V roce 2023: 9 představení (dosud 41)

Nejhranější komedie největšího dramatika všech dob. Hra o bláznivých proměnách lásky, které se můžeme smát, zoufat si, nebo se z ní radovat. Přijďte se naočkovat láskou, a přitom se skvěle pobavit. / hrají: P. Vršek, R. Rychlá, J. Bradáč, P. Labudová, K. Mende, B. Skočdopolová, J. Vacková, V. Soumarová, P. Nový, J. Večeřa, L. Loubalová, M. Bohadlo, M. Novotný / režie: M. Tichý / výprava: O. Zicha / hudba: D. Renč / projekce: E. Bartoš / pohybová spolupráce: B. Skočdopolová / dramaturgická spolupráce: J. Etlik / premiéry 3. a 5. 12. 2021

Proměna aneb Řehoř už toho má dost

Arnošt Goldflam
LET DO NEBE
aneb Fata morgana

V roce 2024: 5 představení (dosud 25)

V této bláznivé době při mně stůj, zpívá se v jedné písni. A když je to tak, pak taky občas děláme bláznivé věci. A tak se Arnošt Goldflam rozhodl připravit scénář ze svých oblíbených autorů K. Poláčka, I. Wernische, D. Charmse a též z jedné své aktovky. Jsou to věci vesměs žertovné, hravé, trochu bizarní, s lehkým podtónem smutku. Také malá podivná operka, několik hravých písní i hudební podkresy. Živá hudba i zpěv, herecké exhibice. Trošku absurdní, nepřilíš uctivé, crazy. / hrají: P. Nový, O. Navrátil, P. Vršek, B. Skočdopolová, P. Labudová, J. Bradáč, V. Soumarová, K. Mende, J. Vacková, D. Renč / režie: A. Goldflam / výprava: P. Goldflamová Štětínová / hudba: D. Renč / premiéry: 4. a 6. 3. 2022

Jan Werich
AŽ OPADÁ LISTÍ Z DUBU

V roce 2024: 9 představení (dosud 23)

Pohádka z knihy pro děti i velké „dětí“ Fimfárum, která je o tom, jak sedlák Čupera musel projít peklem při cestě za nepitím. A stálo to za to. Jan Werich: „Kdo se umí smát sám sobě, má právo se smát všemu ostatnímu, co mu k smíchu připadá.“ / hrají: J. Bradáč, L. Loubalová, K. Mende, M. Novotný, R. Rychlá, V. Soumarová / režie: J. Večeřa / hudba: J. Bradáč / výprava: O. Zicha / premiéra: 2. 12. 2022

Jan Schmid a kol.
SLAVNÉ NAROZENINY A MY
aneb Večerní jazz je lásky čas

(původně jednorázové představení, které se pro velký úspěch opakuje a stává se repertoárovým číslem)

V roce 2024: 1 představení (dosud 5)

Improvizovaný večer plný jazzu a vtipných historek nejen s květnovými, ale i dalšími oslavitci, které spojuje láska k hudbě. Benny Goodman, Irving Berlin, Fred Astaire a jiní velikáni v podání Jakuba Šafra a jeho Tria, Jitky Vrbové, Jiřího Korna, Jiřího Štědrého, Jaroslavy Kretschmerové, Jana Jiráňe, Miroslava Koříneka, Tomáše Viška, Prime Time Voice v sestavě Dája Šimíčková, Marta Marinová, Tatána Roskocová, a dalších vynikajících hudebníků. Večerem provázejí hudební publicista Aleš Benda, režisér Jan Schmid, Jan Jiráň a Petr Vacek. / hrají: herci Studia Ypsilon a hosté / koncepce a režie: J. Schmid / spolupracovali: A. Benda, M. Tichý, E. Kulová, O. Zicha / premiéra: 26. 5. 2022

Roland Schimmelpfennig
ČERNÁ VODA

V roce 2024: 8 představení (dosud 16) – derniéra 4. 10. 2024

Dvě nesourodé skupiny mladých lidí, které se jedné letní noci vkradly na bazén, mají jedinečnou možnost zjistit, jestli jsou jejich osudy pevně dané nebo spíš tekuté proměnlivé. Během jednoho deštivého večera se vynoří vzpomínky na letní noc před dvaceti lety, na to, co přinesla a co mohla přinést. Voda proudí kolem, neuchopitelná přírodní síla dávající život i strhávající do neproniknutelných hlubin. I sny mají své hranice. / hrají: P. Labudová, M. Plánková, B. Skočdopolová, K. Mende, J. Večeřa, P. Vršek / režie: T. Říhová / výprava: J. Hauskrechtová / hudba: M. Štrunc / dramaturgie: P. Boušek / premiéry 16. a 18. 6. 2023

Arnošt Goldflam
KOMEDIANTI

V roce 2024: 9 představení (dosud 12) – derniéra 15. 10. 2024

Trudné i veselé vzpomínky z časů, kdy herci byli ještě kočovníky. Jak se žilo divadelníkům v 19. a v první části 20. století, kdy osvětlení bylo často jen petrolejovými lampami a reprízy byly jen tehdy, když představení bylo úspěšné. Večer měli představení a ráno táhnou dál. / hrají: Z. Dušek nebo P. Nový, L. Loubalová, J. Vacková, K. Mende, M. Bohadlo, P. Labudová, J. Večeřa, V. Soumarová, J. Bradáč, D. Renč / režie: A. Goldflam / výprava: P. Goldflamová Štětínová / hudba: D. Renč / premiéry: 28. a 30. 11. 2023

Milan Uhde
NANEBEVZETÍ DOKTORA FAUSTA

V roce 2024: 12 představení (dosud 12)

Všichni máme svého Mefistotela. Příběh Fausta je starý, ale v každém z nás přítomný. Dostali jsme svobodu a s ní i pokušení. „Když se nedopustíš chyby, nic nepochopíš.“ – říká Mefisto. Ve světové premiéře nové Uhdeho hry herci s ypsilonickým humorem svádějí odvčký souboj Dobra a Zla v nás. Jak Freud pravil, to není kabaretní koncept, to je reálný souboj naší mysli s naším podvědomím. / hrají: P. Vršek, J. Večeřa, P. Labudová, B. Skočdopolová, J. Kretschmerová, J. Bradáč, D. Renč, R. Janál, M. Janouš, J. Jiráň / režie: J. Nvota / scéna: T. Rusín / kostýmy: Z. Štefunková-Rusínová / hudba: M. Štědroň, D. Renč, J. Bradáč / projekce: E. Bartoš / pohybová spolupráce: B. Skočdopolová / premiéry: 7. a 9. 6. 2024

Bedřich Smetana, Jan Schmid, Miroslav Kořínek
V Y PRODANÁ NEVĚSTA

(V Ypsilononce prodaná nevěsta)

V roce 2024: 4 představení (dosud 4)

S použitím Sabinova libreta a s Antonínem Dvořákem v patách. Originální ypsilononská adaptace známé opery. Obnovená legendární ypsilononská inscenace „Prodaná nevěsta aneb Pojď domů, ona brečí“. Jenikův dobrý původ jako kapitál čili jak výhodně a včas prodat nevěstu a ještě se stát správcem. Všechno se sice trochu poplete, jelikož se hraje s Antonínem Dvořákem v patách, ale nakonec to dopadne, jak má v Prodance být. / hrají: P. Vršek, M. Plánková, J. Lábus, J. Vacková, P. Nový, P. Vacek, Z. Měsíčková, R. Rychlá, B. Skočdopolová, M. Janouš, J. Jiráň, M. Kořínek, J. Bradáč, K. Mende / režijní vedení obnovené inscenace: J. Jiráň a M. Kořínek / dramaturgická spolupráce: Pavla Nohýnková / hudební adaptace a nastudování: M. Kořínek / scéna: M. Melenka / kostýmy: Š. Havlíčková / premiéra: 23. září 2024

Národní tragédie

Vosička

Kolektiv Studia Ypsilon

YPSILONSKÉ VEČERY

V roce 2024: 2 představení (dosud 2)

Cyklus Ypsilonové večery, navazuje na úspěšné Slavné narozeniny, Večery na přidanou, Večery pod lampou apod., které byly vždy pro Studio Ypsilon typické a signifikantní. Představení mají vždy stejnou strukturu a liší se od sebe pouze daným ústředním tématem, které je většinou věnováno nějakému výročí nebo osobnosti. Do konce roku 2024 pak proběhly dva takovéto večery:

- 3. 10. „Ypsilonové večery – Koncert pro Dannyho Smiřického“ k 100. výročí narození J. Škvoreckého
- 22. 11. „Ypsilonové večery – „Narozeninová party Rudolfa Frimla“ k 145. výročí narození R. Frimla a Na únor 2025 se připravuje Ypsilonový večer ke 120. výročí narození J. Wericha J. Voskovce a následovat budou další – např. 80. výročí konce 2. světové války apod. Předpokládá se, že by v průběhu jedné divadelní sezóny mělo proběhnout cca 5 Ypsilonových večerů.

/ výprava: O. Zicha / dramaturgie a režijní dohled: P. Nohýnková / hrají a zpívají: členové uměleckého souboru Studia Ypsilon a hosté / premiéra: 3. 10. 2024

Jan Večeřa

HVĚZDY Z BIZÁRIE

V roce 2024: 4 představení (dosud 4)

Komedie o podivné, nesourodé trojici, lidských snech a touhách, na jejichž realizování nemusí být nikdy pozdě, pokud na to člověk najde odvahu. / hrají: L. Loubalová, P. Labudová, Z. Dočekal / režie: J. Večeřa / dramaturgie: P. Nohýnková / výprava: O. Zicha / hudba a hudební nastudování: Z. Dočekal / Premiéry: 11. a 13. 11. 2024

Martin Janouš

PRÁZDNINOVÉ ILUZE

aneb Letní harašení

V roce 2024: 4 představení (dosud 4)

Letní příběh s eroticko – kriminální zápletkou, okořeněný o několik „cimrmanovských“ přednášek na téma fenoménu českého chatařství, které pro nás připraví náš milý host a spolupracovník docent P. Koura. / hrají: M. Plánková, R. Rychlá, R. Sittová, V. Soumarová, D. Gondík, M. Mededa, K. Mende, O. Navrátil, D. Renč, P. Vršek / režie: M. Janouš / dramaturgie: P. Nohýnková / výprava: O. Zicha / hudební spolupráce: D. Renč / Premiéry 5. a 8. 12. 2024

Prázdninové iluze

OHLASY V TISKU A NA INTERNETU

RECENZE, ROZHOVORY, ČLÁNKY

(výběr, v plném znění)

K výstavě YPSILONKA!

Klíčové momenty příběhu Studia Ypsilon

Výstava Ypsilonka! vznikla k šedesátému výročí založení Studia Ypsilon. Její vernisáž proběhne dnes v Domě fotografie v Revoluční ulici v Praze, pro veřejnost bude otevřena ve středu, ale už včera si ji prohlédli někteří členové divadla, například Jiří Lábus, Martin Dejdar, Jan Jiráň i její tvůrce a ředitel scény Jan Schmid.

V první části expozice jsou chronologicky uspořádané fotografie z inscenací podle vývojových etap divadla. Jsou na nich zachycené klíčové momenty téměř se všemi herci a zpěváky, kteří scénou prošli nebo s ní spolupracovali.

Procházení výstavou zpestří zvukový průvodce s řadou hudebních a jiných vzpomínkových pozastavení či interak-

Výstavu viděli (zleva) Martin Dejdar, Jan Jiráň, Jiří Lábus, Miroslav Kořínek a Jaroslava Kretschmerová. Foto: PRAVO – Jan Handrejch

ktivní mapa k současnému prostředí divadla ve Spálené ulici v Praze. Ke zhlédnutí bude i několik dokumentů.

Ve druhé části výstavy budou k vidění plakáty, které pro divadlo vytváří Jan Schmid. Připomenou mimo jiné prvotní

vizi divadla, jež jeho zakladatel připodobnil k volně pěstěné zahradě, kterou lze chápat i jako zmenšený model světa se vši jeho pestrostí a rozmanitostí. Výstava potrvá do 19. května.

„Je to zadostiučinění hlavně pro mě. Ypsilonka, pokud si pamatuji, vždycky existovala pod jakýmsi deštníkem svobody, a považuji za zázrak si to udržet,“ řekl k historii divadla Schmid.

Studio Ypsilon vzniklo v Liberci roku 1963 jako nezávislá divadelní experimentální skupina, ve které převažovali hlavně loutkáři. Založil ho Jan Schmid, od počátku až dosud vedoucí souboru. V roce 1978 bylo divadlo přestěhováno do Prahy a v roce 1990 se stalo samostatnou scénou. (jaš)

Právo, 19. 3. 2024

Šedesátiletá historie legendární Ypsilonky v Domě fotografie

Velká retrospektivní výstava, kterou tato legendární česká divadelní scéna připravila ve spolupráci s Galeríí hlavního města Prahy, je v Domě fotografie v Revoluční 5 v Praze 1.

Studio Ypsilon vzniklo v Liberci roku 1963 jako nezávislá divadelní experimentální skupina, kterou založil Jan Schmid, od počátku až dosud vedoucí souboru, tvůrce stylu a poetiky Ypsilonky, režisér, autor, výtvarník, dramaturg a také herec.

Výstava přibližuje vznik a vývoj divadla, které má a mělo vždy výrazné tváře a talenty. Ypsilonka je neomylně rozpoznatelná

svou poetikou a stylem. Výraz, vzájemnost, autenticita smysl pro improvizaci, důvěryhodnost a priorita svobody byly v tomto kontextu vždy na prvním místě.

Na výstavě je naznačena Schmidova prvotní vize divadla jako volně pěstěné zahrady, kterou lze chápat i jako zmenšený model světa se vši jeho pestrostí a rozmanitostí, který ovládá nejen zákonitosti pří-

rody, ale i pravidla, jež cti každé společnosti slušných lidí, fungující i přes jinakost jednotlivců v přibuznosti a vzájemnosti.

V současnosti její pověstnou hudební řadu reprezentují dnes již ikonická Rusalka nejen podle Dvořáka, novější hvězdný titul Sežene Mozařta! s nezapomenutelným Jiřím Kornem v roli Papagena nebo výjimečný hudebně-taneční triptych,

kteří tvoří představení Swing se vrací, Varieté Freda A. a Kostky jsou vrženy.

Zkrátka zde ale nepřijdou ani milovníci činohry, v Ypsilonce už tradičně víceméně „poznamenané“ improvizaci. Takto po svém Ypsilonka zpracova-

la například i Shakespearovu klasiku, kterou uvádí pod názvem Sen noci svatojánské, jak se nám zdá. Generační novinkou je Černá voňa v režii Terezy Říhové.

Výstava v Domě fotografie bude až do 19. května. ■ Fefík

Náš region Praha, 2. 4. 2024

Výstavy

Ypsilonka – šedesátiletá historie legendární české divadelní scény

19. březen 2024 – 19. květen 2024

Studio Ypsilon divadlo styl historie Jan Schmid Praha 1
divadelní scéna Liberec výstava plakát Bohuslav Svoboda

Výstava Ypsilonka v Domě fotografie je připravována k výročí založení legendárního divadla Studio Ypsilon, které za šedesát let své existence mělo stálý a zásadní vliv na vývoj současného divadla.

Studio Ypsilon (familiárně Ypsilonka) vzniklo v Liberci roku 1963 jako nezávislá divadelní experimentální skupina, již založil **Jan Schmid**, od počátku až dosud vedoucí souboru, tvůrce stylu a poetiky Ypsilonu, režisér, autor, výtvarník, dramaturg a také herec. Osobitý styl **Studia Ypsilon** spouští především tyto znaky: syntéza, výraz, komunikativnost, autenticita. To se stále přítomným humorem, který vždy osvobozuje a přivádí k nadhledu. Tvůrčí metodou je v Ypsilonu od počátku kolektivní improvizace, programově se pracuje s řízenou náhodou a neukončeností, vyznává se poetika otevřeného díla.

Ve výstavě v **Domě fotografie** bude naznačena Schmidova prvotní vize divadla jako volně pěstěné zahrady, již lze chápat i jako zmenšený model světa se vši jeho pestrostí a rozmanitostí, který ovládají nejen zákonitosti přírody, ale i pravidla, jež ctí každé společenství slušných lidí, fungující i přes jinakost jednotlivců v příbuznosti a vzájemnosti. Budou představeny i **archivní materiály, jako jsou plakáty, fotografie...**, tedy to, co tvoří paměť a historii divadla.

V první části výstavy, prozářené stěnami v příznačně žluté barvě a pokrytými všude možné „rukopisem“ guru **Jana Schmid**a, se originálním způsobem představují převážně fotografie z inscenací, uspořádané veskrze chronologicky po jednotlivých vývojových etapách divadla v působivých montážích na „monumentálních“ panelech. Na snímcích jsou zachyceny neopakovatelné a pro paměť důležité momenty snad téměř se všemi, kteří divadlem prošli a spolupracovali s ním. Procházku zpestřuje také zvukový průvodce s řadou hudebních a jiných vzpomínkových pozastavení, vztahujících se k bohaté historii divadla, nebo interaktivní mapa k současnému kmenovému představení **Spálená 16**. Návštěvníci mají také možnost zhlédnout na výstavě několik poutavých televizních dokumentů o Studiu Ypsilon.

Druhá část výstavy návštěvníky pohltí „mořem“ plakátů k inscenacím, jež v téměř nepřetržité řadě Jan Schmid pro Studio Ypsilon už šedesát let vytváří.

Výstava se koná pod záštitou doc. MUDr. Bohuslava Svobody, CSc., primátora hl. m. Prahy.

www.kudyznudy.cz

K úmrtí Jana Schmida

Zemřel ředitel Studia Ypsilon Jan Schmid. Divadelníkovi bylo 87 let

Ve věku 87 let zemřel výtvarník a herec Jan Schmid. Zakladatel a bývalý umělecký ředitel divadelního Studia Ypsilon si zahrál třeba ve filmech režisérky Věry Chytilové nebo Evalda Schorma. Právě ten natočil první divadelní záznam takzvané Ypsilonky.

AKTUALIZOVÁNO Praha 12:13 4. 6. 2024 (Aktualizováno: 12:27 4. 6. 2024)

Jan Schmid | Zdroj: Profimedia

„Já tady mám takový plánek, co by se mohlo, ale ani ho neotevírám a vidíte, že už se to skládá samo,“ komentoval z pódia Jan Schmid při oslavách 45 let studia Ypsilon. Soubor založil v šedesátých letech. Už tehdy vynikal takzvanou kolektivní improvizací, kdy neměli často herci ani stanovené téma představení.

„Na vojně jsem to divadlo založil ještě beze jména. Studiu Ypsilon jsem si vymyslel takovou encyklopedií toho století, které žijeme. Nejdřív jsem si říkal, zahrajeme si dnešní den,“ vzpomínal divadelník pro český rozhlas v roce 2022.

Původně amatérský soubor charakterizovaly také hravé kulisy a plakáty Jana Schmida, který vystudoval sklárství. Právě tam se podle svých slov naučil jak improvizovat, tak být trpělivý.

„Jak něco neuděláte, čili taky neřeknete, do určité chvíle, tak už je to ztracené. Už se o to nesmíte snažit, protože byste to jen pokazil. Tam byla nějaká pravidla pro něco, co nesnese odkladu, ale zároveň i něco, co potřebuje dlouhý čas, aby to chladlo,“ řekl v roce 2022.

Netypický divadelní styl Ypsilonky zachytil ve svém černobílém filmu Carmen nejen podle Bizet režisér Evald Schorm. Jana Schmida pak obsadila Věra Chytilová do alegorického snímku Ovoce stromů rajských jíme. Tam si zahrál tajemného cizince Roberta.

Od poloviny 70. let učil na Pražské divadelní akademii. Jako dramatik režíroval například rozhlasovou hru Lásky vše zachrání. Do ní obsadil Marka Ebena, Jiřího Sováka nebo Jana Přeučila. Od konce 90. let natáčel literární revue 333 s Janem Lukešem. Společně připravili více než 200 děl.

Divadlo Ypsilon slaví 55. narozeniny od první inscenace, připravilo nové představení Spálená 16

ČÍST ČLÁNEK ➤

Karel Hvíždala: Odešel principál, Ypsilonka zůstává

© 6. červen 2024 | [Názory a argumenty](#)

Tak by mohla znít největší poklona, kterou může složit zasvěcený divák Janu Schmidovi, principálu divadla Ypsilonka, které vedl od roku 1963 jednašedesát let. Říká se: Umění je schopnost dát osobním zážitkům, strastem, láskám, zkušenostem a všelijak nasbíraným skutečnostem svůj, nezapomenutelný, originální styl.

A právě tohle Jan Schmidt uměl na divadle od prvopočátku, když v Liberci, kde byl na vojně, založil vojenský amatérský soubor, s nímž inscenoval Encyklopedické heslo 20. století.

V každém z nás je něco, co máme všichni společné a na čem bychom se mohli domluvit, řekl v Momentech herec a režisér Jan Schmid

improvizace.

Tehdy se na jevišti objevili poprvé dva kamarádi Karel Novák a Jan Schmid se svými ženami Jitkou Novákovou a Zuzanou Schmidovou v hlavních rolích. O pár let později jsem toto představení shlédl v pražské Redutě a hned bylo jasné, že k našim generačně spřízněným divadlům přibyl další výrazný soubor.

Po Divadle Na zábradlí, Semaforu a Činoherním klubu tu byla Ypsilonka, která se lišila velkou mírou kreativní

Hlad po niternějším prožitku

Všechna tato divadla do roku 1989, tedy v době vládnoucí nenormality, měla jedno společné, jak už jsem napsal do jejich výroční publikace ke 30. výročí v roce 1994, a to bylo hledání otevíracího, osvobozovacího vlastního slova, s kterým obnažovala neznámý a jí zcela cizí ideologií pokřivený prostor. Pomocí tohoto vlastní slova- znaku hledala a pozvolna vytvářela vlastní organický řád.

**Jsem samotář a sólista.
Zemřel divadelník a
zakladatel a ředitel Studia
Ypsilon Jan Schmid**

Jan Schmid vystudoval UMPRUM a původně byl výtvarníkem Severočeského loutkového divadla, později Naivního divadla v Liberci, z kterého se zrodila Ypsilonka. Nebyla to ale náhoda, divadlo ho přitahovalo již za studia, dělal asistenta režiséru Emilu Radokovi, tehdy jednomu z nejvýraznějších osobností našeho divadla, který stál i u zrodu Laterny

magiky, kde mu dělal asistenta Miloš Forman.

Proto mohl Jan Schmid od počátku v Ypsilonce pracovat i jako režisér, scénárista, dramatik, zpěvák či herec a později i jako profesor na DAMU.

Když Janu Schmidovi a Ypsilonce kritici vyčítali, že jeho scéna jde snadnou cestou zábavy, odpověděl: „Potřeba bavit se vyplývá z všeobecné ztráty jistot dnešního člověka ve světě, a není nic špatného na tom, že divadlo diváka na chvíli vytrhne z jeho starostí, osvobodí ho a pomůže mu k nadhledu. Samozřejmě jsem usiloval vždycky i o to, aby smíchové a zábavné roviny unesly i svůj opak... Lidé chtějí zachytit i jakýsi signál prozřetelnosti. Mají hlad po niternějším prožitku.“

Jan Schmid zemřel 3. června 2024 v Praze.

Autor je publicista

autor: [Karel Hvíždala](#)

Karel Hvíždala | foto: [Kateřina Cibulka](#), Český rozhlas Plus

Autor: Karel Hvíždala, Český rozhlas Plus, 6. 4. 2024

Jan Schmid – muž, který viděl svět jinak

Radmila Hrdinová
+ sledovat 53

12. 6. 2024, 18:31

Ve čtvrtek 13. června se ve strašnickém krematoriu v Praze uskutečnil poslední rozloučení s hercem, režisérem, výtvarníkem Janem Schmidem, který zemřel 3. června v Praze ve věku nedožitých 88 let. Profesi, jež by bylo možno k jeho jménu přičlenit, je ale daleko více.

Jan Schmid s pohledem upřeným tam, kde viděl věci a souvislosti, jež my nevidíme.

Jan Schmid byl i spisovatelem, dramatikem a scenáristou, textařem, kulturním publicistou a vydavatelem, aktérem televizního magazínu Literární revue 333, pedagogem DAMU. Do povědomí veřejnosti se zapsal především jako zakladatel a vedoucí osobnost Studia Ypsilon, ale vytvořil i několik originálních postav ve filmech zejména režisérů nové vlny Evalda Schorma, Věry Chytilové, Juraje Herze aj.

Přidala bych k tomu ještě jedno označení. Jan Schmid byl myslitel. Dalo by se říci filozof, ale ten český termín se k němu hodí víc. Myslitel je člověk, jemuž nedá spát stav světa, a tak o něm přemýšlí. A to, k čemu ve svém myšlení dochází, předkládá ostatním, aby o tom přemýšleli i oni. Jan Schmid to dělal divadlem. Ale protože viděl svět jinak než ostatní, i jeho divadlo bylo od toho ostatního naprosto odlišné.

„Divadlem lze propojit všechny profese tak, aby to fungovalo a mohlo to proměnit i samotné divadlo, které bylo v době mého mládí samá faleš a povrchní psychologie,“ řekl kdysi v rozhovoru pro deník Právo. To, co mu v divadle nejvíc scházelo, bylo téma. A to téma nahlížené a obrácené ze všech možných stran.

Zemřel Jan Schmid

Divadlo

Taková byla první inscenace Encyklopedické heslo XX. století, která vznikla ještě během jeho vojenské služby a v roce 1964 byla uvedena už pod hlavičkou Schmidova souboru Studio Ypsilon.

A princip encyklopedického hesla si zachovaly i další inscenace vznikající unikátní metodou kolektivní improvizace s cíleným směřováním k výpovědi, jež nikdy nebyla tuctová.

Ať už se týkala T. G. Masaryka, Jaroslava Haška, Mozarta, Prahy, anebo jen oslavy domu ve Spálené ulici, kde divadlo našlo své útočiště po přesunu z Liberce do Prahy, vždycky jeho výpověď nasvědčovala divákům skutečnost z trochu jiného úhlu pohledu, než jaký jim byl vlastní.

Vyrůstala jsem v Liberci mimo jiné na poetice Ypsilonky. A v pubertálním věku jsem milovala právě tohle objevování, aniž jsem si uvědomovala vše, co mi dává. A taky humor, muzikalitu, výtvarnou poezii každého představení, neboť Jan Schmid byl i vynikající výtvarník a muzikant.

Tehdy jsem vnímala především herce – Karla Nováka, Josefa Fučíka, Zuzanu Schmidovou, Jitku Novákovou, Václava Helšuse, Jana Valu, k nimž potom přibývali další, Jiří Lábus, Bronislav Poloczek, Jiří Schmitzer a mnoho jiných, kteří by dnes nikdy nebyli takovými osobnostmi, kdyby neprošli Ypsilonkou.

Milovala jsem Večery na přidanou s úžasným Mirkem Kořínkem u piana a závanem starého dobrého swingu let dávno minulých.

Mám ráda knížky Jana Schmida, v nichž vzpomíná na svá mladá léta. Ze všech nejvíc jeho Život v závorce aneb Prvobytně pospolná místa v Čechách pro společně sdílenou lásku k Jizerským horám, jejichž tajemnou atmosféru dokázal Jan Schmid tak nádherně zachytit.

Mám v Jizerkách místa, na kterých si na něj vždycky vzpomenu. Holubník, Jezdec, Pytlácké kameny... Ačkoli právě tato knížka není vůbec o divadle, jsou v ní roztroušena zrnka úvah, které přesně postihují principy Schmidova divadla.

Jan Schmid v roce 2017 při přebírání Ceny Thálie za mimořádný přínos českému divadelnímu umění.

Třeba v kapitola čtyřicáté šesté věnované patafyzice, ale i v popisu stromů, kamenů, bylin, které Jan Schmid tak dobře znal a miloval. A lidí, protože z lidí, které na své životní pouti potkal, dokázal čerpat inspiraci. Viděl svět a lidi jejich i svými očima. Možná patafyzicky, možná „jen“ hravě.

Jan Schmid nestárnul, jeho myšlení bylo v sedmaosmdesáti stejně intenzivní a stále okouzlené realitou světa kolem nás jako ve dvanácti, kdy podle něho člověk dosáhne své hotovosti. Jen o tom ještě neví.

„Vždycky jsme se snažili pohybovat tam, kde se mění myšlení lidí. A pak nejde o to, jestli je vám dvacet, nebo sedmdesát. Stárnutí nás nemění, je jen naším omezením. To věčné, co drží vývoj, jsou vlny a proměny mentality,“ zakončil rozhovor pro Právo k výročí Ypsilonky před čtrnácti lety Jan Schmid. Muž, který viděl svět jinak, stále nově, a proto si uchoval mladost myslitele.

*Autor: Radmila Hrdinová,
Novinky.cz, 12. 6. 2024*

Rozloučení s Janem Schmidem bude v Praze

Poslední rozloučení s divadelníkem Janem Schmidem se uskuteční ve čtvrtek 13. června od 14 hodin ve velké obřadní síni krematoria v pražských Strašnicích.

Za rodinu o tom informovala Kateřina Kovandová ze Studia Ypsilon, jehož byl Schmid zakladatelem, ředitelem a dlouholetým uměleckým vedoucím. Divadelník, režisér a kulturní publicista Schmid zemřel v pondělí 3. června ve věku 87 let.

Schmida ve Studiu Ypsilon od čtvrtka připomíná plakát s jeho fotografií a kondolenční kniha. Jeho památku před páteční premiérou nové hry dramatika Milana Uhdeho Nanebevzeť doktora Fausta diváci a herci uctili minutou ticha.

Jan Schmid kromě divadla

psal knížky, které sám ilustroval, kreslil plakáty k inscenacím, hrál ve filmech, vyučoval na DAMU, objevoval se v televizi i v rozhlasu. Ypsilonku založil se svými přáteli v Liberci v roce 1963.

Z filmů hrál například v podoběnství Ovoce stromů rajských jíme režisérky Věry Chytilové i v její Kalamitě.

Schmid vynalezl jedinečnou metodu divadelní montáže, která uchvacuje poezií a magií. Inscenoval mimo jiné i Jarryho Krále Ubu, Macbetha, hru Bůh Woodyho Allena a další. Miloval hudbu, která hrála velkou roli i v jeho hrách. „Beru hudbu jako něco, co pomáhá člověku žít. Co dává zážitek, co čistí hlavu a léčí, co citově prohlubuje,“ uvedl. Proto inscenoval i opery.

(ČTK)

Právo, 10. 6. 2024

K premiéře inscenace Nanebevzetí doktora Fausta

Moralita ukrytá v básnickém obraze

Hereckými tahouny inscenace jsou Petr Vršek v roli Mefistofela (vlevo) a Jan Večeřa coby Jindra řečený Faust
FOTO JAN MALÍŘ

disparitními situacemi. A jen na okraj poznamenávám, že v inscenaci jsou to zpěvy velmi působivé na nejednoduchou scénickou hudbu, v níž slyšíme i ozvuky šansonu a jazzu.

Tento Faust se volně pohybuje prostorem a časem, mezi nebem a zemí, banalitou panelákového bytu, psychiatrickou klinikou, pustým ostrovem s koncentrákem a třeba i venezuelskou metropolí. A je to figura dvojnásobná, náš současný, neúspěšný polyhistor občanským jménem Jindřich Jindra a současně mýtus, který je zatížen dědicstvím svých duchovních předků. Originálně je interpretován i Mefistofeles, na jednu stranu dobrák, na druhou zlosyn, který uzavřel sázku s Bohem o Faustovu duši. Uhdeho Nanebevzetí o Faustovu duši. Uhdeho Nanebevzetí přirozeně převzalo z Goethovy předlohy též Markétka a jejího bratra Valentinu, který tu vystupuje v inkarnaci majora Valenty z Armády České republiky

Od dob Goethových, vlastně už od Christophera Marlowa, je doktor Faust postavou světového dramatu a literatury, která vybízí různé autory k nejrůznějším variacím faustovské legendy. U nás v posledním půlstoletí například Jiřího Suchého (Dr. Johann Faust, Praha II, Karlovo nám. 40) či Václava Havla (Pokoušení), inspirované však i filmaře (Švankmajerova Lekce

Faust), o loutkářských faustiádách ani nemluvě. Novým pokusem o zpřítomnění faustovské látky je Nanebevzetí doktora Fausta Milana Uhdeho, které čerstvě uvedlo Studio Ypsilon v režii Juraje Nvoty.

Je to zvláštní hra, jež jakoby varuje goethovskou formu, včetně zpěvu Šboru andělů (aluze na antický chór?), který komentuje děj a vytváří most mezi

nasazené v průběhu krvavého rozpadu Jugoslávie ve Srebrenici. A aby toho nebylo málo, tento Faust se pokouší promlouvat i k aktuálnímu dění „teď a tady“, když Jindřich Jindra společně s ďáblem zajistí venezuelskému diktátorovi základní příjem pro všechny obyvatele, což pochopitelně skončí krachem – něco nám to připomíná, že?

Tvůrčí tým Ypsilonky pojednává text řecké minimalistiky. Strohá scéna sestává z několika krychlí a paravánů, jejichž přemísťováním se mění prostředí. Jaksí na půl plynu se hraje, bez patosu, s minimem gest, s důrazem na slovo a bez magických efektů, k nimž skoro každá faustiáda inklinuje. Jen jednou ozáří jeviště exploze a také Jindřova vražda Valenty se odehrává spíše decentně. Má to svá pro a proti. První polovina představení je zásluhou tohoto minimalismu trochu nudná a těžkopádná, ve druhé půlce vidíme u herců víc exprese a vášně – důležno dodat, že text u má také intenzivnější dramatický náboj.

Hereckými tahouny inscenace jsou Petr Vršek v roli Mefistofela a Jan Večeřa coby Jindra řečený Faust,

oba se nenápadně proměňují podle ambivalence svých postav, a mohu-li být osobní: po celé představení jsem z Petra Vřšky nespustil oči. Křehké Markétce Pauliny Labudové by slušelo více ženskosti a sex-appealu (i to se dá přece zahrát). A knižovnici Martě Barbary Skočdopolové víc výraznosti. Do počtu na scéně není ani brutální latin-skoamerický diktátor Romana Janáka, který při zpěvu nezapře svou původní profesi operního sólisty.

Ďábel svou sázku s Bohem (Jan Jiráň v půvabném bílém kostýmu) prohraje, Faust je i přes zločin vraždly vzat na nebesa, zatímco „spravedlivého“, zásadového Valentu, který nechce a nedokáže odpustit, si Mefistofeles bere s sebou do pekla. Jak už napovídá samotný titul – Nanebevzetí doktora Fausta –, Uhdeho nová hra je ve své podstatě moralita. Skrytá sice v rouše básnického obrazu, ale přece jenom moralita.

JAN KOLÁŘ

Studio Ypsilon, Praha – Milan Uhde:
Nanebevzetí doktora Fausta. Režie Juraj Nvota, scéna Tomáš Rusín, kostýmy Zuzana Štefánková-Rusínová, hudba Miloš Stědtrůň, Dominik Renc a Jan Bradáč. Premiéra 7. června 2024.

Autor: Jan Kolář,
Divadelní noviny,
25. 6. 2024

Nanebevzetí doktora Fausta nabídne ve Studiu Ypsilon odvěký boj dobra a zla

Nová hra dramatika Milana Uhdeho *Nanebevzetí doktora Fausta*, která bude mít premiéru v pátek, nabídne v pražském Studiu Ypsilon odvěký souboj dobra a zla. Režie hry se ujal **Juraj Nvota**, který se vrací do Ypsilonky po dvaceti letech. *Nanebevzetí doktora Fausta* bude první premiérou ve Studiu Ypsilon po úmrtí divadelníka, režiséra a kulturního publicisty **Jana Schmida**. Zakladatel, ředitel a dlouholetý umělecký vedoucí Ypsilonky zemřel v pondělí 3. června ve věku 87 let.

"Nejnádhernejší pošetilec Jan Schmid se premiéry bohužel nedožil, ale věřím, že bude s námi. Ze všech divadelních šéfů, které znám i neznám, byl jediným, kdo by dal takové hře šanci," řekl **Uhde** na dnešním setkání s novináři.

Schmid v divadle připomíná plakát s jeho fotografií a kondolenční kniha. Režisér **Nvota** řekl, že památku **Schmida** před premiérou uctí minutou ticha.

Světovou premiérou hry Uhdeho s věčným faustovským tématem Studio Ypsilon pokračuje v oslavě 60. výročí svého vzniku. *"Faust je mé staré téma od roku 1967, kdy mi režisér Alfréd Radok vyprávěl o svém záměru zobrazit goethovského hrdinu jako prvního novodobého pachatele pokusů na lidech. Myslel to prý dobře, dopadlo to zle. Žádná z postav hry není jednoznačně záporná ani kladná. Faust je sice zločinec, ale je to podivuhodný zločinec, který se zločinů dopustil jednak pod Ďáblovým vlivem, ale také s Božím souhlasem. Je to komedie pro něžný, jemný úsměv plný pochopení. Není to legrace k popukání, ale je to komedie svého druhu. Hra o zlu, které je ovšem záměrně připraveno, vhozeno jako míč,"* podotkl **Uhde**.

V režii **Nvoty** se představí herci **Petr Vršek, Jan Večeřa, Paulína Labudová, Barbora Skočdoplová, Jaroslava Kretschmerová, Jan Bradáč, Dominik Renč, Roman Janál, Martin Janouš** a **Jan Jiráň**. Za výtvarnou stránkou scény stojí **Tomáš Rusín**, kostýmy navrhuje **Zuzana Štefunková – Rusínová**, autory hudby jsou **Miloš Štědroň, Dominik Renč** a **Jan Bradáč**.

Druhá premiéra je na programu 9. června, první repríza se uskuteční o den později a do konce divadelní sezony Studio Ypsilon uvede představení ještě 27. června.

Studio Ypsilon vzniklo v Liberci roku 1963 jako nezávislá divadelní experimentální skupina, již založil **Jan Schmid**, od počátku až dosud lídr souboru, tvůrce stylu a poetiky Ypsilonu. Tvůrčí metodou je v Ypsilonu od počátku kolektivní improvizace, programově se pracuje s řízenou náhodou a neukončeností, vyznává se poetika otevřeného díla. Nezbytnou součástí je humor, který vždy osvobozuje a přivádí k nadhledu. Od konce roku 1978 Studio Ypsilon sídlí v Praze, v raně funkcionalistickém Paláci Olympic.

[Studio Ypsilon](#)

Autor článku: ČTK: jir, rot; foto: Dušan Dostál

K jubilejní 60. sezóně

Z divadelního představení Komedianti

Ypsilonka slaví šedesátiny

Legendární scéna v centru Prahy si již od minulého roku připomíná výročí neuvěřitelných šedesáti let. V roce 2023 uplynulo právě šedesát let od doby, kdy v roce 1963 založil v Liberci principál Jan Schmid Studio Ypsilon. Letos budou šedesátiny vztaženy k výročí uvedení první autorské inscenace Encyklopedické heslo XX. století v únoru 1964.

V rámci oslav obohatila na konci listopadu repertoár divadla novinka Komedianti od Arnošta Goldflama, autora a režiséra, který s Ypsilonkou spolupracuje již dlouhá léta. Tentokrát pro ni nastudoval půvabné a nostalgicky laděné představení, jež vychází ze vzpomínek herců z devatenáctého a první části dvacátého století, kdy existovaly kočovné herecké skupiny pod vedením často zkušených principálů.

Kouzelný obrázek z dávných časů, kdy komedianti kočovali po vlastech českých a moravských. O tom, jak tehdy žili, hráli, cestovali a jak se měli rádi, sám Arnošt Goldflam

poznámenal: „Takové skupiny cestovaly po českých zemích a hrávaly po městech, městečkách a vesnicích. Mnohdy museli mít herci a herečky vlastní vybavení a garderobu, kterou vozili s sebou, bývala to i podmínka pro to, aby byli přijati do herecké skupiny. Tvořily je i manželské páry, někdy měli někteří aktéři štěstí a byli přijati do stálých divadel, kde se často uplatňovali jako stálí členové těchto souborů. Podmínky nebývaly nějak mimořádné a plat býval malý. Herci i herečky museli chodit po domácnostech a nabízet i prodávat vstupenky a zvát na představení. Někdy se dopoledne domluvilo a taky nazkoušelo představení a večer se hrálo, reprízy byly tehdy, když bylo představení úspěšné, zvláště ve větších městech. Ubytování bylo často skromné, třeba i v hostinci, ve kterém hráli, nebo po domácnostech, zrovna tak to bývalo i se stravou. Tržba se často dělila podle okolností a herecké zkušenosti.“

U příležitosti výročí divadla se v pražském Domě fotografie na jaro připravuje také velká výstava mapující historii Studia Ypsilon. Ovšem dalších počinů, větších či menších, bude průběžně po celé dva oslavné roky samozřejmě více, včetně publikování nové knihy věnované divadelním plakátům Jana Schmida.

Ypsilonka se pyšní rozmanitým repertoárem. V současnosti její pověstnou hudební řadu reprezentují dnes již ikonická Rusalka nejen podle Dvořáka, novější hvězdný titul Sežeňte Mozarta! s nezaměnitelným Jiřím Kornem v roli Papagena či výjimečný hudebně-taneční triptych, který tvoří představení Swing se vrací, Varieté Freda A. a Kostky jsou vrženy.

Zkrátka zde ale nepřijdou ani milovníci činohry, v Ypsilonce už tradičně více či méně „poznámenané“ improvizací. Takto po svém Ypsilonka zpracovala například i Shakespearovu klasiku, kterou uvádí pod názvem Sen noci svatojánské, jak se nám zdá. Generační novinkou je Černá voda v režii Terezy Říhové. Navštivte Ypsilonku ve Spálené 16 a oslavujte spolu s ní!

Více informací na www.ypsilonka.cz. ■

Text: (red)

Foto: Kateřina Svobodová

časopis Jedna, 7. 2. 2024)

Legenda v srdci Prahy

So 4. 5.
20.15
ČT ART
Jo nám čtí

Autorské divadlo, založené na kolektivní improvizaci a osobitě poetice, je prostě český unikát. Studiu Ypsilon, kterému nikdo neřekne jinak než Ypsilonka, navzdory šedesátce nestárne.

Původně nezávislou amatérskou experimentální skupinu několika uměleckých profesí, z nichž převažovali loutkáři, založil v roce 1963 herec a režisér

Jan Schmid při vojenském útvaru v Liberci a její první inscenaci se stalo v roce 1964 Encyklopedické heslo XX. století. A od prvopočátku už se o něm vědělo. Od po-

čátku hostovalo v Praze i dalších městech, bylo nepřehlédnutelné zejména na festivalech Divadelního mládí a v roce 1969 se proměnilo v druhou nezávislou scénu libereckého Naivního divadla. Od počátku 70. let byla existence Ypsilonky stále obtížnější, přesto zůstala v rámci možností otevřeným a komunikativním divadlem a od roku 1974 začala postupně přecházet k analýzám podstaty člověka a jeho výjimečnosti.

VZHŮRU K TRABLŮM!

Naprostě ojedinelou událostí ... (tajenka) 1978 přechod do Prahy, domovskou scénou Ypsilonky se stalo divadlo Ateliér ve Spálené ulici. Problémy, které se hromadily už dřív, ale začaly přerůstat v krizi. Od roku 1981 navíc prožil soubor kvůli nečekané rekonstrukci půldruhého roku na zájezdech a hostování, teprve v roce 1984 se vrátil na scénu v paláci Olympic.

Navzdory opakovaným zákazům a složitému schvalování se ale podařilo uvést některé odvážné tituly, například Večereček nebo moderní antedrama O dáblově, který sliboval hory doly.

V 90. letech propojilo STUDIO Studia Ypsilon pedagogickou, studijní a praktickou činnost a od počátku tisíciletí se legendární Ypsilonka zaměřila v duchu pokládání otázek i na jiné způsoby komunikace, setkávání a propojování, volbu nových témat a možností jejich tvůrčího zpracování, reagující na měnící se vnímání skutečnosti. Stále se těší přízni, účastní se festivalů, zajíždí do regionů a pravidelně i do zahraničí.

TV expres, 22. 4. 2024

Ypsilonka slaví šedesát

**Na prkna se vrátí
Prodaná nevěsta.**

Improvizovaným koncertem písní z chystané obnovené premiéry inscenace Prodaná nevěsta aneb Pojď domů, ona

NOVÝ ŘEDITEL

Jubilejní sezona bude první v dosavadní historii Studia Ypsilon bez zakladatele, tvůrce a dlouholetého ředitele Jana Schmidta, který zemřel letos v červnu.

- Vedením Ypsilonky je po smrti Schmidta pověřena Blanka Pechová. V současné době se chystá výběrové řízení na post nového ředitele, který by se měl ujmout funkce v únoru příštího roku.

brečí zahájili včera herci Studia Ypsilon svoji 60. sezonu. Nynější verze uváděná pod názvem V Y Prodaná nevěsta bude mít premiéru 23. září.

„Prodaná nevěsta v podání Ypsilonky se stala legendou. Hrál jsem to myslím pětadvacet let a přes 400 repríz. Představení jsme měli rádi my jako herci a zpěváci i naše publikum. Takže jsme si říkali, že zahájíme první sezonu bez našeho zakladatele Jana Schmidta takovou hezkou potou. Prodanou nevěstou.“ řekl Jan Jiráň, který se v představení zhostí role Krušiny.

V říjnu začne také nový cyklus improvizáčních představení pod názvem Ypsilonské večery, jehož první díl bude věnován 100. výročí narození Josefa Škvoreckého. V listopadu se uskuteční premiéra komedie Jana Večeri Pohlednice z Bizárie a v prosinci přibude komedie Martina Janouše Prázdinnové iluze. **ČTK**

Metro, 12. 9. 2024

Studio Ypsilon chystá v této sezóně obnovenou premiéru inscenace Prodaná nevěsta

Herci Studia Ypsilon dnes v pasáži Olympic v Praze zahájili svoji 60. sezonu improvizovaným koncertem písní z chystané obnovené premiéry inscenace Prodaná nevěsta aneb Pojď domů, ona brečí. Nynější verze uváděná pod názvem V Y Prodaná nevěsta bude mít premiéru 23. září. Jubilejní sezona bude první v dosavadní historii Studia Ypsilon bez zakladatele, tvůrce a dlouholetého ředitele Jana Schmida, který zemřel letos v červnu. Novináře o tom dnes informoval herec Martin Dejdar.

„Prodaná nevěsta v podání Ypsilonky se stala legendou. Hráli jsme to, myslím, pětadvacet let a přes 400 repríz. Představení jsme měli rádi my jako herci a zpěváci i naše publikum. Takže jsme si říkali, že zahájíme první sezonu bez našeho zakladatele Jana Schmida takovou hezkou poctou, Prodanou nevěstou,” řekl ČTK Jan Jiráň, která se v představení V Y Prodaná nevěsta zhostí role Krušiny.

Vedením Ypsilonky je po smrti Schmida pověřena Blanka Pechová. V současné době se chystá výběrové řízení na post nového ředitele, který by se měl ujmout funkce v únoru příštího roku. Schmid, narozený 14. června 1936, mimo divadla psal knížky, sám je ilustroval, kreslil plakáty k inscenacím, hrál ve filmech, vyučoval na DAMU, objevoval se v televizi i v rozhlase.

Stávající repertoár Studia Ypsilon bude v sezoně 2024/2025 obohacen o nové tituly, z nichž čtyři budou mít premiéru do konce letošního roku. V říjnu začne nový cyklus improvizací představení pod názvem **Ypsilonké večery**, jehož první díl bude věnován 100. výročí narození Josefa Škvoreckého. V listopadu se uskuteční premiéra komedie Jana Večeři Pohlednice z Bizárie a v prosinci přibude komedie Martina Janouše **Prázdninové iluze**.

„Nevydáme se jiným směrem, v duchu tradice Ypsilonky budeme dělat inteligentní srandu,” podotkl Dejdar.

Studio Ypsilon vzniklo v Liberci roku 1963 jako nezávislá experimentální divadelní skupina, kterou založil Jan Schmid. Tvůrčí metodou je v Ypsilonu od začátku kolektivní improvizace, programově pracuje s řízenou náhodou a neukončeností. Nezbytnou součástí je humor. Od roku 1978 sídlí Studio Ypsilon v Praze.

Autor článku: ČTK: jir, ptd

Autor: ČTK: jir, ptd, divadlo.cz, 11. 9. 2024

Ypsilonka ve znamení 60

VYDÁNO: 12.9.2024

Bez otce zakladatele prof. Jana Schmida, který v červnu zemřel ve věku těsně nedožitých 88 let, vstupuje Ypsilonka do nové sezony 2024/25. Řízením divadla byla zřizovatelem, tedy Magistrátem hl. m. Prahy pověřena Blanka Pechová (dlouholetá zástupkyně ředitele divadla a jeho vedoucí ekonomka), a to do doby, než vzejde nové vedení divadla z výběrového řízení. To by mělo být vysláno a probíhat během podzimu letošního roku a je předpoklad, že nový ředitel/ka převezme Studio Ypsilon od února roku příštího. Po umělecké stránce divadlo bude zatím v rukou dramaturgyně Pavly Nohýnkové a místního uměleckého grémia - čti jakési „rady (nejen) starších“.

na tiskovém setkání v Café Ypsilon (Miroslav Kořínek, Markéta Plánková,
Petr Vršek, Pavel Nový, Jiří Korn, Jan Jiráň, Petr Vacek)

Jedním z prvních výsledků společných porad je, i ku počtě režiséru Janu Schmidovi, nové nastudování jedné z divácky nejoblíbenějších inscenací posledních desetiletí *Prodaná nevěsta* aneb *Pojď domů, ona brečí*. Hrála se v Ypsilonce nepřetržitě od roku 1996 až do roku 2019! Nově inscenace bude uváděna pod názvem *V Y Prodaná nevěsta*, v němž je obsaženo přesvědčení, že všechna představení budou opět vyprodaná. (Vymyslel Martin Dejdar.)

tradiční zahájení sezony muzicírováním v pasáži Olympic

slovy a gesty provázel Martin Dejdar

Inscenace bude samozřejmě vycházet z režijní koncepce Jana Schmidy, režijního dohledu se ujmu Jan Jiráň a Miroslav Kořínek. Nové nastudování přinese i několik změn v obsazení, stěžejní jsou proměny Mařenky a Jeníka, které nově ztvární Markéta Plánková a Petr Vršek. Premiéra již 23. září 2024.

„Prodanou nevěstu jsme se rozhodli obnovit z několika důvodů. Jednak jako poctu Janu Schmidovi a jeho unikátní divadelní metodě, kterou máme všichni v krvi, a kterou bychom rádi nadále rozvíjeli, a dále jako jeden z vrcholů oslav šedesátého jubilea Ypsilonky, které v divadelních sezónách 2023/24 a 2024/25 slavíme. Zároveň se znovuuvedením naší „Prodanky“ připojujeme k oslavám letošního výročí Bedřicha Smetany. A v neposlední řadě je to proto, že se při tomto představení vždycky v zákulisí královsky bavíme. Věříme, že naši diváci v hledišti si „Prodanku“ užijí a budou ji mít i v obnovené podobě stejně rádi jako my.“ Tak zní vzkaz tvůrců a herců.

Ondřej Ruml a Jiří Korn přihlížejí hudebním vystoupením svých kolegů

„Jan Schmid založil nejen divadlo, založil nový divadelní druh, který Ypsilonku celých těch 60 let charakterizoval. Nemyslete si, že se chceme vydat směrem jiným. Není to tak, chceme pokračovat přesně v tom samém duchu Ypsilonky, která je hudebním divadlem a kam se chodí (nejen) za inteligentní legrací a kde se nejčastěji tvoří metodou kolektivní improvizace. Obnovení „Prodanky“ není exhumace, jak by se mohlo zdát, děláme to na počest té éry, která svým způsobem končí. Právě proto chceme obnovit něco, co možná už je pomalu na zápis do nějaké knihy rekordů,“ říká Martin Dejdar a dodává: „Ypsilonka jede a pojede dál, včetně naší touhy dělat divadlo s lidmi, kteří jsou Ypsilonce blízcí, jako jsou třeba Jiří Korn, Arnošt Goldflam a řada dalších. Vstupujeme do dalších šedesátí let!“

„Já bych bral i padesát,“ směje se Miroslav Kořínek.

Miroslav Kořínek, Zuzana Měsíčková, Martin Janouš

3. října startuje nový cyklus v Ypsilonce tolik oblíbených improvizčních představení pod názvem *Ypsilonské večery*, jehož první a premiérový díl bude nejen plný hudby a dobré zábavy, ale bude především věnován 100. výročí narození Josefa Škvoreckého. V listopadu proběhne premiéra komedie Jana Večeří *Pohlednice z Bizárie*. A protože dobrých komedií nikdy není dost, v prosinci k nim v Ypsilonce přibude další, a to komedie Martina Janouše *Prázdninové iluze*. Další autorský titul, tentokrát z pera Jana Jiráně, pak bude premiérován v první polovině roku 2025.

Martin Dejdar instaluje Jiřího Lábus

Studio Ypsilon poskytne své prostory i nově hostujícím představením, kterými bude inscenace *Bůh masakru* v hlavní roli s Annou Polívkovou, či recitál operní pěvkyně Dagmar Peckové. V Ypsilonce přivítáme i plzeňské divadlo Pluto a divadelní soubor +- VeDvou s inscenacemi *Já, diagnóza* a *Třeštění ve dvou*. Na své si přijdou i ti nejmenší diváci, na které se těší Magdalena Reifová a Petr Vacek s tituly *Písničkování* nebo *Kouzelné Vánoce* s Majdou a Petrem.

zpracoval + foto: Michal Novák

Autor: Michal Novák, i-divadlo.cz, 12. 9. 2024

Ypsilonka jede dál. Divadlo plné hvězd láká na pestrý program

SDÍLEJTE: [f](#) [t](#) [e](#) [p](#)

Martin Dejdar patří mezi stálice Studia Ypsilon.

08.10.2024 15:00, AUTOR: -ZUZ- | [D](#)

Studio Ypsilon zahájilo jubilejní šedesátou sezonu. Je významná nejen svým kulatým výročím, ale také tím, že se poprvé odehraje bez zakladatele a dlouholetého ředitele, prof. Jana Schmida (†87), jenž v červnu zemřel.

Neuvěřitelnou šestou dekádu herci Studia Ypsilon zahájili v pasáži Olympic malým improvizovaným koncertem, jenž sloužil pro potěchu dlouholetých příznivců i náhodných kolemjdoucích. Řízením divadla byla zřizovatelem, tedy Magistrátem hl. m. Prahy, nově pověřena Blanka Pechová, dlouholetá zástupkyně ředitele divadla a jeho vedoucí ekonomka. Očekává se, že ve funkci zůstane do doby, než vzejde nové vedení z výběrového řízení, které bude probíhat během podzimu letošního roku. Nový ředitel by měl Studio Ypsilon převzít od února příštího roku.

Po umělecké stránce divadlo prozatím bude v rukou dramaturgyně Pavly Nohýnkové a jakéhosi místního uměleckého grémia. Jedním z prvních výsledků společných porad je, že v rámci pocty režiséru Janu Schmidovi nově nastudují jednu z nejpobulárnějších inscenací posledních desetiletí - Prodaná nevěsta aneb Pojd' domů, ona brečí. V Ypsilonce se uváděla nepřetržitě od roku 1996 až do roku 2019, nyní se bude hrát pod názvem V Y Prodaná nevěsta. Tento název prý vymyslel Martin Dejdar a vysvětlil, že je v něm obsaženo přesvědčení, že všechna představení budou opět vyprodaná. I další program bude ovšem pestrý. Repertoár obohatí mnoho nových titulů, čtyři z nich budou mít premiéru do konce letošního roku. Další novinkou je zahájení cyklu Ypilonské večery, jehož první díl se uskutečnil 3. října a byl věnován 100. výročí narození Josefa Škvoreckého.

Listopad přinese premiéru komedie Jana Večeří Pohlednice z Bizárie a v prosinci se diváci mohou těšit na komedii Martina Janouše Prázdninové iluze. Ypsilonka také přivítá řadu hostujících představení, včetně inscenace Bůh masakru s Annou Polívkovou a recitálu operní pěvkyně Dagmar Peckové. Plzeňské Divadlo Pluto a soubor +/- VeDvou obohatí program o své inscenace Já, diagnóza a Třeštění ve dvou. Pro nejmenší diváky jsou pak připravena představení Pisničkování a Kouzelné Vánoce s Majdou a Petrem, na která se těší Magdalena Reifová a Petr Vacek. Nová sezona zkrátka slibuje bohatý zážitek pro všechny milovníky divadla a bude prý důstojnou oslavou jeho dlouholeté historie.

TÉMATO: Jaroslava_Kretschmerová | divadlo | Martin Dejdar | Studio Ypsilon

Foto: Herminapress

*Autor: -ZUZ-,
sedmicka.cz, 8. 10. 2024*

Ke křtu knihy Dagmar Peckové

ČR

Dagmar Pecková v Ypsilonce pokřtí svou první autorskou knihu, obsahující „úsměvný nahléd nad životem, který profičí mezi prsty“

Dagmar Pecková, přední česká operní pěvkyně, pokřtí v Ypsilonce svou první autorskou knihu. (Pavel Petruška)

Zdenka Danková
30. 10. 2024

Ve Studiu Ypsilon se v sobotu 2. listopadu uskuteční křest autorské knihy Dagmar Peckové, naší přední české operní pěvkyně. Pecková svou knihu napsala během letních měsíců a bude to její první autorská kniha.

„Jak být světovou pěvkyní, milující a milovanou ženou nebo snad perfektní matkou? Návod k tomu všemu v této knize rozhodně nehledejte. Snad jen úsměvný nahléd nad životem, který mezi prsty profičí jako blázen, rozdáváje přitom plnými doušky štěstí, lásku, bolest i smrt,“ říká o své knize Dagmar Pecková.

A ve Studiu Ypsilon uvede téhož dne speciální recitál k Roku české hudby, se kterým letos vystoupila mimo jiné i v Paříži. Během tohoto speciálního koncertu pokřtí svou autorskou životopisnou knihu.

Zatímco nedávno ji v Pardubickém kraji skončil mezinárodní festival Zlatá Pecka, čeká ji v Ypsilonce premiéra nového představení. Na velké scéně Studia Ypsilon po křtu své knihy se od 19:00 hodin uskuteční za klavírního doprovodu Karla Vrtišky její speciální komorní koncert ke 100. výročí Roku české hudby, se kterým letos zazářila mimo jiné i v Paříži. Bude to letošní první a poslední pražské uvedení tohoto programu.

„Na tento koncert se už nesmírně těším. Pravda, program ke 100. výročí Roku české hudby, složený z děl českých skladatelů 19. a 20. století – Smetana, Dvořák, Janáček, Martinů, se v mém klasickém pěveckém podání bude lišit od místních interpretačních „zvyklostí“, ale přesto doufám, že i k tomuto žánru si posluchač může najít cestu,“ prozrazuje pěvkyně a dodává:

„Když se řekne Ypsilonka, tak to je zaručeně dobře investovaný čas i peníze. Profesionální a kvalitní zábava na nejvyšší úrovni v tom nejlepším slova smyslu. Specifický humor, neobvyklé zpracování témat, skvělí herci i hudebníci. A nasazenou vysokou laťku si soubor dokázal udržet plných šedesát sezón... Jsem ráda, že zde mám pár přátel a mohu s nimi spolupracovat,“ říká o spolupráci se Studiem Ypsilon.

Světově známá operní pěvkyně již ukončila svou pěveckou dráhu, protože, jak sdělila, „od opery jsem odešla, abych měla důstojné stáří a nemusela na jevišti zpívat mladé dívky, což v tomto žánru bývá zvykem“. Ovšem vzápětí dodala s úsměvem, že po své šedesátce nyní v činohře tak jako tak ztvárňuje role náctiletých.

Dagmar Pecková, přední česká mezzosopránistka. (Pavel Petruška)

Kromě toho, že je už několik let i herečkou, která byla dokonce nominována v kategorii činohra na Cenu Thálie, nově je nyní i spisovatelkou.

Dagmar Pecková pokřtí tedy svou první autorskou životopisnou knihu s názvem pro ni neobvyklým: *Ty vole se neřká*.

Kniha vychází vychází 20. listopadu. Autorka v ní představuje 101 krátkých příběhů ze svého života. Jde o humorné střípky, ve kterých se zamýšlí nad vlnami slávy a propadl, světem divadel, koncertních sálů i rodinných chvil.

SOUVISEJÍCÍ TÉMATA

[Klasická hudba](#) [knihy](#)

*Autor: Zdenka Danková,
Epoch Times, 30. 10. 2024*

K premiéře inscenace Prázdninové iluze aneb Letní harašení

DIVADLO

PRÁZDNINOVÉ ILUZE ANEB LETNÍ HARAŠENÍ

Bláznivá letní komedie s eroticko-kriminální zápletkou, okoušená o několik přednášek na téma fenoménu českého chatařství, v režii Martina Janouše. Obyvatelé chatové osady kdesi za Prahou – profesorka Jarmila, manželé Mavrtovi nebo místní hvězda, herec Verner Brožek, se připravují na každoroční závěrečný osadní bál. Bláznivý příběh plný bizarních postav. Hrají Oldřich Navrátil, Veronika Soumarová, Dalibor Gondík, Romana Sittová či Markéta Plánková. Studio Ypsilon, premiéra: 5. a 8. 12. 2024

V prosinci na vás čeká předpremiéra představení **Silvestr s Jaroslavem Ježkem**, kdy se Ypsilon propadne v čase o 90 let zpátky a prožije silvestr v nedalekém Osvobozeném divadle po boku W+V a jejich kolegů a hostů. Reprízy těchto nově uvedených inscenací, stejně jako Hvězdy z Bizárie jsou programu zařazeny i na rok 2025.

YPSILONKA POD STROMEČEK!

CO JE LEPŠÍ DÁREK
NEŽ KULTURA?
A PROTO DARUJTE YPSILONKU!

Připravte se na Vánoce včas s našimi **Dárkovými poukazy** nebo **Malým předplatěným** či **knihkami** z produkce Národního divadla.

Dárkové poukazy pro vás máme připraveny ve třech variantách: 400, 800 a 1 000 Kč.

S **Malým předplatěným**, v ceně 2 450 Kč, získáte výhodný balíček **6 vstupenek se slevou až 30 %**. Víte, můžete si koupit i **celoroční předplatí** nebo **celoroční vstupenky**, kde najdete všechny knihy z produkce Národního divadla.

Ypsilon a **Studio Ypsilon** a také naše **knihkyně** a **knihkárny** vás budou informovat o všech možnostech a podmínkách.

Více na www.ypsilonka.cz

Instinkt, 21. 11. 2024

K dětskému představení Kouzelné Vánoce s Majdou a Petrem

Kouzelné Vánoce s Majdou a Petrem si užívají akteri na jevišti.

PRO DĚTI

KOULOVAČKA A ŽIVÝ BETLÉM

Herci Majda Reifová a Petr Vacek už víc než 15 let jezdí se svými pořady za dětmi po celé republice. Teď našli nový domov v pražském Studiu Ypsilon. V prosinci tam hrají speciální vánoční představení, kde si s malými i velkými diváky zazpívají i koledy.

Svět ženy, 13. 11. 2024

K premiéře inscenace Hvězdy z Bizárie

KRÁTCE Z DIVADLA

Najít odvahu

Komedie o podivné, nespořádané trojici, lidských snech a touhách, na jejichž realizování nemusí být nikdy pozdě, pokud na to člověk najde odvahu – to je stručný popis nového představení Studia Ypsilon. Premiéra inscenace od autora a režiséra Jana Večeří se uskuteční v pondělí a ve středu v Malém sále Studia Ypsilon. Letos proběhne ještě jedna repríza, a to 11. prosince.

Metro, 7. 11. 2024

K úmrtí Jany Synkové

Reflex.cz > Zprávy

Zemřela herečka Jana Synková, teta Kateřina ze Saturnina

red , blesk.cz

28. prosince 2024 · 10:30

Diskuze (0)

Zemřela herečka Jana Synková, legendární teta Kateřina ze Saturnina či psycholožka Kudláková z trilogie Byl jednou jeden polda. Bylo jí 80 let.

Blesku informaci potvrdil kameraman Václav Duchek. Podle něj herečka zesnula dnes v noci na 28. prosince v sanatoriu v Mníšku pod Brdy po dlouhém boji s nemocí. Patřila k oporám divadla Studio Ypsilon, manželka jeho zakladatele Jana Schmida se ale prosadila i v televizi a filmu. Naposledy si zahrála třeba v komediích Babovřesky či Špindl 2. Pak ale bohužel bojovala s těžkou nemocí, která ji dlouhodobě sužovala - Alzheimerova choroba.

Jana Synková pocházela z rodiny pražského advokáta, po prarodičích z matčiny strany v sobě ale nesla umělecké geny. Dědeček Richard Josef Menšík (†47) a babička Emílie Herrmannová-Menšíková byli významnými osobnostmi Vinohradského divadla ještě před vznikem republiky. Jejich vnučka se proto už od dětství věnovala recitaci a navštěvovala dramatický kroužek. Po maturitě se na jeden rok stala elévkou mladoboleslavského divadla.

Následně začala studovat hereckou výuku na DAMU a studium dokončila v roce 1967. Ještě na škole prošla experimentálním divadlem Maringotka a po absolutoriu získala angažmá v Divadle F. X. Šaldy v Liberci (1967-1969). Tady si odehrála vedlejší role v moderním i klasickém repertoáru. Za zmínku stojí její role Evy v Kunderově hře Ptákovina, která měla v Liberci světovou premiéru.

V roce 1969 přešla Jana Synková do souboru Naivního divadla Liberec, které se později přeměnilo v Ypsilonku a od roku 1978 až dodnes působí v Praze. Na této originální scéně Synková uplatňovala své nesporné komediální vlohy, temperamentní projev a smysl pro grotesku. Zazářila zde v různých divadelních rolích, třeba ve hrách Král Ubu, Třináct vůní, Dvanáct křesel nebo Rusalka.

Před filmovou kamerou stála Synková už coby studentka - v roce 1965 ve studentském filmu FAMU s názvem Motýl. Stejně jako jiné výrazné osobnosti Ypsilonky, tak i Synková začala pracovat pro film a televizi častěji až s příchodem divadla do Prahy. Svůj typický herecký projev kombinovaný se zapamatovatelnou obrýlenou vizáží uplatnila ve vedlejších postavách četných filmů 70. a 80. let. Příležitosti dostala například u Věry Chytilové (Hra o jablko, Kalamita).

Všechny atributy svého charakteristického herectví využila Synková v několika velkých rolích devadesátých let, kdy se zařadila mezi oblíbené a vyhledávané herečky střední generace. Hrála v Saturninovi, v komediální sérii Byl jednou jeden polda, v Babovřeskách 1-3 či ve snímku Chata na prodej. Nebála se ani seriálů. Ze své komediální polohy dokázala fantasticky sklouznout i k výrazně záporným postavám. Nejlépe to dokázala rolí ředitelky Kocourkové v televizním seriálu Život na zámku.

Synková, která je také autorkou divadelní hry Začarovaný vůl (1995), písňových textů nebo esejí, byla od roku 1974 provdaná za svého uměleckého kolegu Jana Schmida. Se známým umělcem, jenž zemřel v červnu 2024, vychovávala dvě děti, které spolu však nepočali - Schmidovu dceru Janu Kopeckou, která pracuje v České televizi, a Synkově dceru Markétu Sýkorovou, která sdílela matčiny umělecké ambice a proslavila se coby divadelní herečka.

Reflex.cz, 28. 12. 2024

SOUPIS PR ČLÁNKŮ, TELEVIZNÍCH A ROZHLASOVÝCH ŠOTŮ

(Mediální ohlasy k dalšímu dění ve Studiu Ypsilon – výběr zpráv)
leden – prosinec 2024

Host Lucie Výborné: Do Ypsilonky mě vždycky táhla skvělá parta lidí, ohlíží se herec Vacek. Divadlo slaví šedesátiny

Datum vydání: 13. 3. 2024 | Zdroj: Český rozhlas – Zápisník zahraničních zpravodajů – podcast | Autor: Lucie Výborná | Téma: Studio Ypsilon, Petr Vacek | Podcast: 05:14 News | Země: CZ

Divadlo Ypsilon slaví šedesát let. A k hercům, kteří zažili atmosféru souboru, určitě patří Petr Vacek, který na svá léta v divadle zavzpomínal v rozhovoru s moderátorkou Lucií Výbornou. „Mistři světa jako Lábus, Kaiser, Termerová mě vzali jako sobě rovného. Celá léta jsem měl pocit, že to je normální, pak jsem přešel do jiného divadla, a zjistil, že to tak není. Ypsilonka byla strašně rovnostářská, vzpomíná herec, který nyní působí i v Divadle Na Jezerce.

Pavel Nový: Z ničeho se nemá dělat věda, natož ze života

Datum vydání: 18. 4. 2024 | Zdroj: Sedmička | Strana: 12 | Autor: Marie Horovitzová | Téma: Studio Ypsilon, Pavel Nový | Vydavatel: Empresa Media | Kategorie: společenský/kultura | AVE: 576 105 Kč | Periodicita: týdeník

** Co vás v nejbližší době pracovně čeká, kde vás mohou diváci a vaši fanoušci vidět?*

Mou domovskou scénou je především Ypsilonka, která mimochodem tento rok slaví 60. výročí vzniku. Většinu svého hereckého času tedy trávím tam. V současnosti hraju v inscenacích Babička se vrací, Sežeňte Mozarta!, Va rieté Freda A. aneb Chytání větru, Jezinky a bezinky, Spálená 16, Sen noci svatojánské, jak se nám zdá, Let do nebe aneb Fata morgana a Komedianti. Je toho docela dost. V Divadle Na Fidlovačce jsem dostal příležitost v hře Hoří, má panenko v režii pana Svobody, což byl velitel hasičů. A s Docela Velkým Divadlem (DVD) Litvínov si užívám v Jiráskově Lucerně vodníka Ivana.

Mozaika: Ypsilonka uvádí novou hru Milana Uhdeho Nanebevzetí doktora Fausta

Datum vydání: 7. 6. 2024 | Zdroj: ČRo – vltava.cz | Autor: Šárka Šváblová | Téma: Studio Ypsilon, Jan Schmid, Jan Večeřa | Rubrika: Divadlo | RU/den: 21 955 | Země: CZ | AVE: 10 000 Kč | GRP: 0,24 | Originál: URL

Studio Ypsilon v Praze pořádá duel Dobra a Zla. Světovou premiéru tu měla nová hra Milana Uhdeho nazvaná Nanebevzetí doktora Fausta. Komedii slovy autora „pro něžný, jemný úsměv plný pochopení“ nastudoval režisér Juraj Nvota. Titulní roli doktora Fausta ztvárnil herec Jan Večeřa. Poslechněte si rozhovor s oběma umělci.

„Je to člověk, který má dobré úmysly a směřuje k nim, ale k tomu, aby je uskutečnil, si pomůže peklem. Jak se říká, cesta do pekla je dlážděná dobrými úmysly. A to si myslím je na lidi největší chyták, protože já přeci chci udělat něco správně, chci udělat něco dobrého, ale přitom se nadělá hodně zlého. A to je přeci obrovská past. Myslím si, že se to týká leckoho z nás,“ popisuje postavu doktora Fausta herec Jan Večeřa. A jak hodnotí hru a spolupráci se Studiím Ypsilon režisér Nvota, který se do Ypsilonky vrátil po dvaceti letech? Jaký to byl návrat? A před jakými výzvami stojí po smrti Jana Schmida jeho soubor?

Roman Janál – mé nejmilejší role

Datum vydání: 2. 7. 2024 | Zdroj: Listy Prahy 1 | Strana: 2 | Autor: Martina Fialková | Téma: Studio Ypsilon, Roman Janál, Jan Schmid, Jiří Lábus | Vytlačeno: 20 000 | Vydavatel: Nakladatelství Jalta | Kategorie: publicistika/zpravodajství | AVE: 19 854 Kč | GRP: 1,11 | Periodicita: měsíčník

**Když si máme povídat o vaší kariéře, musím se nejdříve zeptat na osobnost, která nás nedávno opustila, na režiséra Jana Schmida, zakladatele a legendu divadla Ypsilon. Jakou roli hrál ve vašem životě?*

Velikou, a začalo to v Národním divadle, už v roce 1997. Tehdy tam Jan Schmid režíroval Lazebníka Sevillského, dirigoval Vladimír Válek a oba mne chtěli do té inscenace. Pan Schmid si mne asi vyhlédl ve Státní opeře, kde jsem tehdy byl, aniž jsme se předtím znali. Takže to byl můj debut v Národním divadle – a na základě něj mi tam bylo na podzim nabídnuto angažmá. A pak asi za dva, tři roky mi Honza Schmid volal a říká: „Tebe je škoda jen pro tu operu.“ Nabídl mi hrát v představení Oprátka, kde hrál Jiří Lábus postavu Rasputina, a já jsem v té inscenaci představoval jeho druhé já, které zpívalo a také mluvílo. Měl jsem kostým pravoslavného popa a zpíval pravoslavné nápěvy zkomponované Mirkem Kořínkem. A od té doby, asi od roku 2000, v Ypsilonce působím dodnes.

**Ypsilonka je známá tím, že zde vznikají svérázná představení na pomezí muzikálu, divadla, opery i operety, a to vám zřejmě velmi sedí. Co vám pan Schmid nabídl za další role?*

Hrál jsem Mefistu ve hře o skladateli Gounodovi. Pak se připravovalo představení Sežeňte Mozarta na téma jeho opery Kouzelná flétna, kde jsem taky hrál různé role. Díky Ypsilonce jsem pak projezdil tolik malých divadel v Čechách i na Moravě, kam bych se jinak nikdy nedostal. Ted' hrajeme stále Schmidovu Spálenou 13, o historii ulice, ve které se Ypsilonka nachází. A máme nové krásné představení Nanebevzetí Doktora Fausta, což napsal Milan Uhde jako jakousi svoji životní bilanci, a tam také hraju. A představte si, že loni mi Honza Schmid nabídl, když už v Ypsilonce působím tak dlouho, jestli nechci do angažmá. S radostí jsem přijal a mám tam tříčtvrteční úvazek. Chtěl mi nabídnout další roli v chystané hře o nespravedlivě pozapomenutém skladateli Rudolfo Frimlovi, který pak v Americe udělal ohromnou kariéru. Ale tu hru už bohužel nedokončí. Náš vztah s Janem Schmidem byl velice spontánní a přátelský, měli jsme se moc rádi.

Zlatá éra Ypsilonky? Přes noc se stály fronty na lístky. Herecký soubor byl vůbec nejsilnější z divadel v republice, vzpomíná Martin Dejdar

Datum vydání: 5. 7. 2024 | Zdroj: ČRo – radiožurnál.cz | Autor: Věra Matulíková | Téma: Studio Ypsilon, Jan Schmid, Martin Dejdar, Jiří Lábus | RU/den: 55 760 | RU/měsíc: 740 274 | Rubrika: Kultura | Návštěvy za měsíc: 519 021 | AVE: 15 000 Kč | Originál: URL

**Devadesátá léta, byla to zlatá éra Ypsilonky?*

Určitě také, i když si myslím, že Ypsilonka měla zlatou éru od roku 1977, když z Liberce přišla do Prahy. Když jsem do Ypsilonky nastupoval v roce 1987, tedy ještě ve čtvrtém ročníku na DAMU, skutečně to byl asi vrchol toho divadla, který trval ještě několik let. Zažíval jsem, že se stály fronty na lístky přes noc ve Spálené ulici, lidi tam večer přišli, spali tam a kupovaly se lístky. V té době byl herecký soubor Ypsilonky myslím vůbec nejsilnější, jaký mělo nějaké divadlo v republice. Ani Činoherní klub, ani myslím Zábradlí nemělo tehdy tak silný a tak populární soubor, jako měla Ypsilonka.

**Co odešlo z Janem Schmidem z Ypsilonky?*

S Janem Schmidem odešel člověk a fenomén, který vymyslel nový druh divadla. To je přesně ta Ypsilonka. Druh divadla, který se do té doby nikdy nehrál, poetika, která neexistovala. Honza Schmid spojil výtvarno s hudbou a s divadlem geniálním způsobem. Naše představení třeba někdy nemusí být až tak dokonalá herecky, protože ne všichni, kteří tam jsou na jevišti, jsou vystudovaní herci, ale výsledek a spojení, určitá koláž různých druhů umění dohromady vycházela fantasticky. Přestavení byla dílem kolektivu. To, že to Honza Schmid napsal, dával dohromady, režíroval, znamenalo ale to, že se všichni do toho zapojí. Mírek Kořínek dělal muziku, vybíral ji, pak tam byli herci, kteří byli schopni představení svými nápady dotvořit, svým talentem obohatit. Dobře si pamatuji, druhé nebo třetí přestavení byl Mozart v Praze. Jedno z nejúspěšnějších představení. Týden před premiérou jsme neměli druhou půlku. Ani napsanou. Nic nebylo. To vypadalo, že se to nikdy nebude hrát. Tam jsem pochopil to Ypsilonkovské rčení: „Co blbneš, vole, premiéra je až v půl osmý.“

Minuta N: Ve Studiu Ypsilon v Praze dnes předají Ceny Mistr zábavního umění.

Datum vydání: 6. 10. 2024 | Zdroj: AGE MANAGEMENT | Autor: mpm | Téma: Studio Ypsilon, Martin Dejdar, Jan Jiráň | RU den: 69 589 | RU/měsíc: 823 355 | Celkové návštěvy: 3 928 549 | Rubrika: Hlavní | AVE: 40 000 Kč

Průvodcem programu bude Petr Salava, člen Výkonného výboru Artes. Na pódiu se přestaví mezi předávajícími nebo hudebními gratulanty řada osobností, například Karel Šíp, Martin Dejdar, Jiří Štědroň, Stanislav Hložek, Jan Jiráň, Jan Smigmator, Tereza Mátlová, Felix Slováček mladší a další.

„Po minulém roku se držíme myšlenky návratu k divadlům malých forem a bereme naši spolupráci se Studiem Ypsilon i jako vítanou možnost připomenout nedávné kulaté výročí tohoto divadla,“ sdělil předseda Uměleckého sdružení Artes Tomáš Magnusek.

Noční Mikrofórum: Host: Jan Večeřa, herec, režisér a pedagog

Datum vydání: 2. 11. 2024 | Zdroj: ČRo – dvojka.cz | Autor: Marta Marinová | Téma: Studio Ypsilon, Jan Večeřa | Rubrika: Divadlo | RU/den: 40 009 | AVE: 15 000 Kč | Země: CZ

Jak legendární Ypsilonka ovlivnila jeho profesionální dráhu? Čím je mu blízká postava doktora Fausta, kterou právě zde ztvárňuje? A co prozradí o svých režisérských aktivitách? Moderuje Marta Marinová.

Besídka z Ypsilonky i originální seriál z Walesu

Datum vydání: 27. 12. 2024 | Zdroj: Pražský deník | Strana: 14 | Autor: Filip Lukeš | Téma: Studio Ypsilon | Vytlačeno: 2 790

| Vydavatel: Vltava Labe Media a. s. | Rubrika: TIPY NA STREAMY | AVE: 33 531 Kč | Periodicita: deník

Vánoční večery živě z Ypsilonky, Dramox

Osobní tip Filipa Lukeše:

Je libo legendární besídku z Ypsilonky, pohádku pro dospělé se šťastným koncem, něco pepného, veselého, dojemného nebo snad dobrodružného? Výživnou dávku poctivého humoru vám naservírují vynikající Vánoční večery živě z Ypsilonky. Legendární částečně improvizované představení neméně legendárního souboru je už od roku 1972 pro mnohé diváky stejně tradiční jako bramborový salát – a právě tak pestré. Prožijete tradiční rituál přípravy štedrovečerní večeře přímo na jevišti, který vyvrcholí provedením Paschovy Vánoční mše F dur s podkrkonošským betlémem. Kdo měl někdy, stejně jako já, to štěstí zhlédnout speciální vánoční představení pražského divadla Ypsilon, určitě mi dá za pravdu, že jeho atmosféra je neopakovatelná. Pobavit se na konci roku můžete na platformě Dramox.

OCENĚNÍ

Roman Janál, člen uměleckého souboru Studia Ypsilon, obdržel v červenci 2024 Děkovné uznání České biskupské konference za mimořádné působení v oblasti kultury.

Foto: Josef Polehňa/Člověk a víra

Herečka, performerka a taktéž členka uměleckého souboru Studia Ypsilon se dostala do širší nominace na Cenu Thálie 2024 za performerský výkon v inscenaci +/- VeDvou: Já, diagnóza. Zmíněná inscenace byla v uplynulém roce hostujícím představením Studia Ypsilon.

Já, diagnóza, foto: Martin Šimral

Český klavírista Tomáš Víšek, který ve Studiu Ypsilon klavírně doprovází vybraná představení, získal 1. cenu na mezinárodní soutěži World's Best Musicians Competition za své album Franz Liszt and Czech Music. Album vydané v roce 2023 obsahuje skladby od Václava Jana Tomáška, Franze Liszta, Bedřicha Smetany či Antonína Dvořáka.

Foto: Zdeněk Chrapek

HOSTÉ (spolupořadatelství)

Vše o ženách

V roce 2024: 1 představení

Premiéra: 14. 4. 2023

Cabaret Calembour: Plejtvák

V roce 2024: 3 představení

Premiéra: 12. 12. 2013

Divadlo Vosto5: Slzy ošlehaných mužů

V roce 2024: 3 představení

Premiéra: 19. 2. 2013

Kouzelné Vánoce s Majdou a Petrem

V roce 2024: 2 představení

Premiéra: 10. 12. 2023

Věrní abonenti

V roce 2024: 1 představení

Premiéra: 13. 12. 2023

+/- VeDvou: Já, diagnóza

V roce 2024: 2 představení

Premiéra: 12. 5. 2023

+/- VeDvou: Třeštění ve dvou

V roce 2024: 1 představení

Premiéra: 7. 10. 2022

Kouzelné Vánoce s Majdou a Petrem

Věrní abonenti

Třeštění ve dvou

ROZBORY HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2024

Výkonové ukazatele

(návštěvnost, tržebnost, náklady na jednotlivé inscenace)

Přehled návštěvnosti a tržebnosti za měsíce leden až prosinec 2024

název organizace: Studio Ypsilon, Spálená 16, 110 00 Praha 1	počet před- stav.	počet nabídnu- tých míst	počet ná- vštěv.	procento návštěv- nosti	100 % výnosy tržby v Kč	skutečné výnosy tržby v Kč	procento tržeb	počet zruše- ných představ.
– na vlastní scéně – vl. soubor (název představení):								
Rusalka nejen podle Dvořáka	5	860	713	82,91%	343 180	236 544	68,93%	
V Y Prodaná nevěsta	4	688	680	98,84%	307 808	304 294	98,86%	1
Babička se vrací	5	860	602	70,00%	339 048	198 103	58,43%	
Vratká prkna	9	1 080	977	90,46%	428 446	348 888	81,43%	1
Škaredá středa	7	1 204	921	76,50%	479 246	325 320	67,88%	
Pánská šatna	14	2 408	2 227	92,48%	1 274 712	1 171 727	91,92%	
Sežeňte Mozarta	5	860	547	63,60%	332 678	150 636	45,28%	1
Swing se vrací	3	516	351	68,02%	198 722	107 147	53,92%	
Kostky jsou vrženy	2	344	222	64,53%	136 372	71 553	52,47%	
Silvestr s Jaroslavem Ježkem	1	172	169	98,26%	73 078	57 430	78,59%	
Varieté Freda A.	3	516	204	39,53%	206 850	59 730	28,88%	
Spálená 16	9	1 548	1 106	71,45%	611 790	345 494	56,47%	3
Černá voda	7	1 204	669	55,56%	457 417	155 441	33,98%	
Národní tragédie	4	688	530	77,03%	266 334	155 317	58,32%	1
Sen noci svatojánské	9	1 548	870	56,20%	561 322	244 433	43,55%	1
Komedianti	9	1 548	860	55,56%	570 901	216 487	37,92%	3
Slavné narozeniny	1	172	163	94,77%	92 733	79 567	85,80%	
Ypsilonské večery	2	272	222	81,62%	109 566	64 006	58,42%	
Let do nebe	5	860	416	48,37%	348 291	137 306	39,42%	1
Prázdninové iluze	4	647	621	95,98%	121 043	86 493	71,46%	
17. listopad v SY	2	90	90	100,00%	9 000	9 000	100,00%	
Nanebevzetí dr. Fausta	12	2 001	1 346	67,27%	660 349	276 074	41,81%	
Vánoční večery	7	1 204	1 168	97,01%	692 762	658 718	95,09%	
Hlava Medúzy	13	1 612	1 543	95,72%	866 898	820 185	94,61%	5
Proměna	6	763	494	64,74%	270 397	122 460	45,29%	3
Až opadá listí z dubu	9	1 119	1 042	93,12%	185 677	169 192	91,12%	
Hvězdy z Bizárie	4	468	406	86,75%	76 521	36 011	47,06%	
Drama v kostce 2	9	1 080	856	79,26%	421 218	252 230	59,88%	
Hudbajky	10	1 110	995	89,64%	172 819	151 759	87,81%	
Škola Ypsilon	6	802	766	95,51%	127 906	121 959	95,35%	
Vosička	4	480	402	83,75%	79 338	64 780	81,65%	
celkem ze vstupného (vlastní soubor)	190	28724	22178	77,21%	10822422	7198284	66,51%	20

název organizace: Studio Ypsilon, Spálená 16, 110 00 Praha 1	počet před- stav.	počet nabídnu- tých míst	počet ná- vštěv.	procento návštěv- nosti	100 % výnosy tržby v Kč	skutečné výnosy tržby v Kč	procento tržeb	počet zruše- ných představ.
spolupořadatelství – hostování (vlast ní scéna):								
Vše o ženách – Sokol	1	172	172	100,00%	70 000	70 000	100,00%	
Já diagnóza	2	83	83	100,00%	26 436	26 436	100,00%	
Předávání cen Artes	1	172	172	100,00%	79 750	79 750	100,00%	
Třeštění ve dvou	1	120	50	41,67%	44 400	13 920	31,35%	
PLUTO – Věrní abonenti	1	128	128	100,00%	56260	56260	100,00%	
Kouzelné Vánoce s Ma- jdou a Petrem	2	240	191	79,58%	72 000	52 804	73,34%	
Česká píseň – D. Pecková	1	120	120	100,00%	45 400	45 400	100,00%	
VOSTO 5 – Slzy ošleha- ných mužů	4	480	410	85,42%	173 172	149 636	86,41%	
Plejtvak – C. Calabour	3	360	327	90,83%	130 394	115 196	88,34%	
celkem ze spolupořadatelství / koprodukcce	16	1 875	1 653	88,16%	697 812	609 402	87,33%	
celkem na vl. scéně – vl. soubor a spolupoř.	206	30 599	23 831	77,88%	11 520 234	7 807 686	67,77%	
z toho premiérováná představení	5							
z toho derniérováná představení	4							
– zájezdy tuzemské a zahraniční:								
Rusalka nejen podle Dvořáka	5					750 000		
Varieté Freda A.	1					110 000		
Spálená 16	1					110 000		
Kostky jsou vrženy	1					120 000		
Babička se vrací	1					100 000		
Černá voda	1					100000		
Swing se vrací	1					100000		
celkem ze zájezdů	11					1 390 000		
Výnosy – tržby z hlavní činnosti celkem						9 197 686		
– ostatní výnosy z hlavní činnosti :						690 335		
celkem ostatní výnosy						690 335		
Výnosy – tržby z hlavní činnosti celkem						9 888 021		
výnosy z pronájmů divadelního sálu								
výnosy z pronájmů ostatních prostor – bar						436 772		
ostat.výnosy z DČ								
Výnosy – tržby z doplň. činnosti celkem						436 772		

NÁKLADY NA INSCENACE V ROCE 2024

Sál/ zkuš.	Titul:	Datum premiéry	Pořizovací náklady		Autorské honoráře			Náklady celkem
			věcné	inscenátoři	hosté/1 repríza	tantiémy %	tantiemy	
VS	Nanebe- vzetí doktora Fausta	6/7 2024	340,60	383,00	0,00	12,00	8,80	732,40
VS	V Y prodaná nevěsta	9/23 2024	4,3 + fundus	zaměst- nanci	0,00	9,00	10,20	14,50
VS	Ypsilonové večery	10/3 2024	fundus	10 + zaměstn.	15,00	0,00	0,00	25,00
MS	Hvězdy z Bizárie	11/11 2024	17,9 + fundus	15 + zaměstn.	4,00	8,00	4,10	40,99
VS	Prázdnino- vé iluze	12/5 2024	153,7 + fundus	5,4 + zaměstn.	6,50	10,00	7,80	168,00

Vypracoval: Ing. Bc. B. Pechová,
Dne: 11. 2. 2025

Schválil: B. Pechová

KOMENTÁŘ K ROZBORU HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2024

Rozpis ukazatelů schváleného rozpočtu na rok 2024:

Neinvestiční příspěvek PO UZ 91	36.687,4 tis. Kč
z toho:	
Příspěvek na odpisy	664,1 tis. Kč
Limit prostředků na platy PO	24.330,8 tis. Kč
Limit počtu zaměstnanců	53 přepočtených osob
Odpisový plán – limit (HČ + DČ)	664,1 tis. Kč
z toho: hlavní činnost	664,1 tis. Kč
Kapitálové výdaje – investiční transfer (ÚZ 94) – v roce 2024 nebyly poskytnuty	

Rozpočtová opatření (úpravy rozpočtu) na rok 2024:

1. Úprava limitu prostředků na platy – dopis ze dne 8. 4. 2024
 - dopis č.j. MHMP 701909/2024 ze dne 8. 4. 2024
 - navýšení limitu prostředků na platy – nemocenské o částku 95 tis. Kč.
 - limit prostředků na platy se tím zvýšil na 24.425,8 tis. Kč
2. Rozpočtové opatření č. **4245 – finanční prostředky určené na krytí provozních nákladů v hlavní činnosti spojené se 60. výročím Studia Ypsilon**
 - rozpočtové opatření ze dne 10. 5. 2024 – na základě usnesení Rady HMP č. 847 ze dne 6. 5. 2024
 - neinvestiční účelový příspěvek – ÚZ 124: částka: **1.940 tis.,– Kč** – splněno a vyčerpáno
3. Rozpočtové opatření č. **4354 – finanční prostředky (odvod z fondu investic SY) určené na krytí nákladů spojených s běžnou a mimořádnou údržbou**
 - rozpočtové opatření ze dne 26. 6. 2024 – na základě usnesení Rady HMP č. 1362 ze dne 24. 6. 2024
 - neinvestiční účelový příspěvek – ÚZ 124: částka: **520 tis. Kč** – splněno a vyčerpáno
4. Rozpočtové opatření č. **4598 – finanční prostředky (odvod z fondu investic SY) určené na krytí provozních nákladů v hlavní činnosti**
 - rozpočtové opatření ze dne 11. 11. 2024 – na základě usnesení Rady HMP č. 2329 ze dne 4. 11. 2024
 - neinvestiční účelový příspěvek – ÚZ 91: částka: **580 tis. Kč** – splněno a vyčerpáno
5. Povolení čerpání finanční prostředků z Rezervního fondu SY – **finanční prostředky určené na krytí provozních nákladů v hlavní činnosti – náklady spojené s rozvojem – nové inscenace**
 - usnesení Rady HMP 2329 ze dne 4. 11. 2024
 - částka: **300 tis. Kč** – splněno a vyčerpáno

Schválení vyúčtování výsledků hospodaření za rok 2023 (č.j. MHMP 1134207/2024)

1. do FFV PO hl. m. Prahy byla převedena úspora NIP za rok 2023 ve výši 6.101,15 Kč.
2. Zisk z doplňkové činnosti ve výši 24.576 Kč byl přidělen do Rezervního fondu Studia Ypsilon.
3. Na základní běžný účet hl. m. Prahy byla odvedena odpočitatelná položka (nižší tvorba odpisů) ve výši 44.441,64 Kč

A. BĚŽNÉ VÝDAJE (Tabulka č. 1)

Výsledky hospodaření:

Výnosy celkem (v tis. Kč): **49.615,4** % plnění SR: 103,42 % plnění UR: 99,98

z toho:

Výnosy vlastní HČ v tis. Kč:	9.888,0	% plnění SR: 87,6	% plnění UR: 99,9
NIP zřizovatele HMP (ÚZ 91) v tis. Kč:	36.687,4	% plnění SR: 100	% plnění UR: 100
NIP účelový zřizovatele HMP (ÚZ 91) v tis. Kč	580,0		% plnění UR: 100
NIP účelový zřizovatele HMP (ÚZ 124) v tis. Kč	2.460,0		% plnění UR: 100

Náklady celkem (v tis. Kč): **49.615,4** % plnění SR: 103,4 % plnění UR: 99,98

Kladný (zlepšený) výsledek hospodaření: 21,58 Kč (ÚZ 91)

Tento kladný hospodářský výsledek není zřejmý z výše uvedeného sumáře ani z tabulek, a to vzhledem k zaokrouhlování na celé stokoruny a uvádění čísel v tis. Kč. Jedná se o nevyčerpané odpisy, kdy tento rozdíl musel opět vzniknout zaokrouhlováním v rámci sestavování rozpočtu.

Výše uvedená částka 21,58 Kč bude předmětem finančního vypořádání za rok 2024 a odeslána na účet HLMP.

Komentář k plnění dosažených výnosů HČ (dle jednotlivých druhů)

Schválený rozpočet na výnosových účtech byl upravován (UR) v souvislosti s vývojem situace v průběhu roku 2024.

Vlastní výnosy – plnění (v tis. Kč):

– výnosy z vlastních výkonů a zboží:	9.617,9	% plnění SR: 85,3	% plnění UR: 98,9
– ostatní výnosy:	279,0	% plnění SR: 7000	% plnění UR: 99,7
– finanční výnosy:	0,6	% plnění SR: 60	% plnění UR: 100

Celkem bylo uskutečněno 206 představení na vlastní scéně (plnění na 91,2 %), z toho 190 vlastním souborem (plnění na 90,5 %) a 16 spolupořadatelských představení (plnění na 100 %), 11 zájezdů (plnění na 78,6 %).

Návštěvnost činila 77,9 % (plnění na 95 %) a tržebnost pak činila 67,7 % (plnění na 90,3 %). Průměrná cena vstupenky byla 328 Kč (plnění na 96,5 %)

Proběhlo 5 premiér (z toho 4 v druhém pololetí) a 4 derniéry (z toho 3 ve 2. pololetí – představení s nízkou návštěvností a tržebností).

Zde je nutné podotknout, že výsledky v této oblasti v 1. pololetí, kdy se vlastní tržby generují v průběhu 6 měsíců, by měly být značně vyšší než v druhém pololetí, kdy se generují pouze (vzhledem k průběhu divadelních sezón) 3,5 měsíce. Tak tomu ovšem nebylo. Bylo potřeba, aby v 1. pololetí proběhlo 136 představení na vlastní scéně vlastním souborem – skutečnost ale činila pouze 109 představení. V rámci spolupořadatelství se mělo uskutečnit 10 představení – proběhlo jich pouze 6. A dalším problémem bylo rušení představení – a to bez náhrady v počtu 16. A tržebnost se stále nedaří zajistit v potřebné výši, a to nejen ve vztahu k výkonovým ukazatelům, ale především ve vztahu ke stále se zvyšujícím nákladům, kdy příjmy ze vstupného nejsou dostačující pro jejich krytí. V průběhu roku tedy bylo třikrát přistoupeno k citlivému navyšování vstupného s cílem vyrovnat bilanci ve vztahu k pokrytí nákladů. Dalším důvodem pro nižší tržebnost byla stále ta skutečnost – která je na jedné straně vysoce pozitivní – ale na druhé straně způsobuje problémy se zajištěním potřebných prostředků na krytí nákladů – vysoké procento diváků v kategoriích – děti do 15 let, studenti středních a vysokých škol, senioři – kterým jsou poskytovány automaticky trvale nastavené slevy – z celkového počtu prodaných vstupenek bylo v těchto kategoriích zrealizováno téměř 26% nákupů vstupenek. A neméně významným aspektem v zajišťování tržebnosti byla i neochota diváků (způsobená celospolečenskou situací) nakupovat vstupenky za plnou cenu a ve značné míře je zajímaly především slevové akce. To vše v podstatě způsobilo schodek v plánovaných tržbách v rámci SR ve výši 12,4 % – představující sumu cca 1.400 tis. Kč, což je sice suma poloviční oproti roku 2023, ale v době stále se zvyšujících cen přesto stále velmi významná. Na drtivou většinu výše uvedených skutečností a okolností měla obrovský vliv ne zcela vhodná manažerská opatření (či spíše neopatření) bývalého ředitele divadla (např. stále uvádění nerentabilních a málo navštěvovaných představení, malý počet nových titulů, programová měsíční skladba – neodpovídající diváckému zájmu, nevhodná propagace apod.).

Byť to v rámci pololetního rozboru vypadalo dobře – hospodářský výsledek 0,–, tak to dobré nebylo a z hlediska celoročního (s přihlédnutím k průběhu divadelních sezón) to byly vlastně výsledky zkreslené. Aby nebyly problémy ve 2. pololetí a následně v hospodaření za celý rok, musí 1. pololetí vytvořit rezervu pro tzv. „hladové“ měsíce: červenec, srpen a začátek září, kdy divadlo (divadelní prázdniny, dovolené) nevytváří žádné vlastní příjmy, přičemž drtivá většina nákladů v těchto měsících stále probíhá a vzhledem k jejich povaze (nájem, paušální služby, platy, odvody apod.) se sníží velmi minimálně. Tato rezerva nebyla v 1. pololetí roku 2024, vlivem ne zcela relevantních a vhodných manažerských rozhodnutí (a to vzhledem k divadelnímu provozu a programové skladbě, kdy se neřešila nerentabilita některých představení apod. a zároveň k tomu byl stále tlak na zvyšování nákladů) vytvořena. Pro hospodaření divadla to znamenalo ztrátu ve výši 1.665,3 tis. Kč k 31. 8. a následně ve výši 1.000,1 tis. Kč k 30. 9. a 2.198,8 tis. Kč k 31.10. 2024. Po náhlém odchodu pana ředitele se značným úsilím a nastartováním mnoha ozdravných procesů (včetně dohnání výkonových ukazatelů) se přechodnému vedení divadla podařilo ve 2. pololetí tento trend zvrátit a docílit, byť s použitím finančních prostředků z fondů SY, dosažení nulového hospodářského výsledku k 31. 12. 2024.

Komentář k čerpání dosažených nákladů HČ

SR nákladů byl v roce 2024 značně upravován (UR) na základě přidělování mimořádných NIP (ÚZ 91, ÚZ 124). Významné rozdíly mezi UR a skutečností nevznikly.

Významné rozdíly v jednotlivých položkách mezi SR a skutečností vyplývají z potřebných úprav rozpočtu v průběhu roku a všechny byly z hlediska provozu divadla opodstatněné (vycházející z potřeb v průběhu roku), nebo případně souvisely s akcemi souvisejícími s oslavami 60. výročí SY či s neplněním výkonových ukazatelů a potřebných tržeb v 1. pololetí.

V rámci celkových nákladů – srovnání SR a skutečnosti – došlo k navýšení nákladů o 1.640,5 tis. Kč (plnění k SR 103,42 %) a bylo způsobeno:

- nárůst nájemného a služeb s ním spojených (včetně energií) – v rámci indexace (v souladu se smlouvou) od 1. 7. 2024 (tato skutečnost není v rámci porovnání: SR – UR – zřejmá, protože byla reflektována již do schváleného rozpočtu a to vzhledem k tomu, že v době pořizování SR již byly tyto skutečnosti známy – indexační dopisy k 1. 7. 2024
- realizací akcí k 60. výročí založení Studia Ypsilon – především velkolepá interaktivní retrospektivní výstava v Galerii HMP – dům Fotografie (březen až květen 2024) – 1.940 tis. Kč
- údržba a opravy (převod FI) – 520 tis. Kč (ÚZ 124).
- a všeobecným nárůstem všech nákladových vstupů

Ale je nutné podotknout, že pokud by nebylo akcí k 60. výročí SY – především výstavy, tak by náklady za rok 2024 byly nižší než v roce 2023. K vyrovnání hospodářského výsledku na nulu pak musely být použity finanční prostředky z Rezervního fondu.

Odpisový plán

Limit odpisového plánu v rámci SR ve výši 664,1 tis. Kč Tento limit byl dle sestav z účetnictví splněn na 100 % v částce 664.078,42 Kč. **Rozdíl ve výši 21,58 Kč** vznikl podmínkou zaokrouhlování na celé stovky v rámci schváleného i upraveného rozpočtu. Tato částka bude finančně vypořádán v rámci finančního vypořádání za rok 2024.

B. MZDOVÁ OBLAST (tabulka č. 2)

- Mzdová oblast nevykazuje významné výkyvy a významné rozdíly mezi SR/UR.
- Počet zaměstnanců (přepočtených osob): 52,8 – plnění: 99,6
- Prostředky na platy – plnění: 100 %, z toho platové tarify – plnění: 99,6 %
- Ostatní osobní náklady – plnění: SR 129 % / UR 99,1

Limit počtu zaměstnanců a prostředků na platy byl dodržen. V rámci prostředků na platy vznikla úspora ve výši 806,4 tis. Kč (byla použita na pokrytí jiných provozních nákladů), a to především v oblasti platových tarifů a osobního hodnocení. K této skutečnosti došlo z následujících důvodů:

- v 1. pololetí došlo k náhlému úmrtí ředitele divadla a následnému odchodu jeho asistentky/lektorky dramaturgie/vedoucí oddělení
- v srpnu došlo k dalšímu náhlému úmrtí jednoho zaměstnance.

Místo asistentky ředitele nebylo následně obsazeno. S nástupem nového ředitele bylo počítáno od 1. 1. 2025. Zaměstnanec za druhého náhle odešlého zaměstnance byl přijat s malým odstupem. Přesto ale bylo nutné úkoly výše uvedených 3 zaměstnanců i nadále, a leckdy i v podstatně větší míře plnit. Práce byla rozdělena mezi ostatní zaměstnance a od července 2024 byly přijati zaměstnanci na výpomoc v různých oblastech, ovšem ti byli podstatně méně honorováni než výše uvedení 3. Dalším aspektem bylo i to, že byl v 2. pololetí roku nastartován proces postupného plánovaného snižování počtu zaměstnanců.

V rámci Doplnkové činnosti Studio Ypsilon zaměstnance a s tím spojené prostředky na platy a OON nemá.

C. DOPLŇKOVÁ ČINNOST (tabulka č. 3)

Doplňková činnost Studia Ypsilon spočívala v roce 2024 v pronajímání divadelního baru.

Výnosy: 436.772 Kč – SR / UR splněno na 104,29

Náklady: 370.742 Kč – SR/UR splněno na 88,52

**Kladný (zlepšený) výsledek ve výši 66.030,- Kč
navrhujeme převést
do Rezervního fondu Studia Ypsilon.**

D. KAPITÁLOVÉ VÝDAJE

Kapitálové výdaje v roce 2024 nebyly požadovány ani poskytnuty.

Závěr

Rok 2024 byl dalším z řady velmi komplikovaných a složitých roků, kdy bylo hospodaření Studia Ypsilon ovlivněno mnoha neplánovanými aspekty – náhlým úmrtím ředitele divadla, konáním akcí k 60. výročí SY (které byly oproti plánu dražší), špatnými výsledky v oblasti výkonových ukazatelů v 1. pololetí roku, ke kterým došlo vlivem nevhodných manažerských rozhodnutí a opatření bývalým ředitelem SY v 1. pololetí roku 2024, s následným propadem tržeb a zvyšováním nákladů.

Přesto lze konstatovat, že to byl rok dobrý a v mnoha aspektech úspěšný, a to nejen proto, že se již v červnu podařilo nastartovat procesy ke zlepšení celkové situace – zvýšení výkonových ukazatelů s důrazem na rentabilitu a zvýšení návštěvnosti i tržebnosti – premiéry, derniéry, marketing a propagace, hledání nových subjektů spoluprád apod. a také procesy v oblasti personální a mzdové. Tyto procesy v průběhu 2. pololetí roku s úspěchem probíhaly a počítá se s tím, že nejenže budou pokračovat v následujícím roce 2025, ale budou ještě více prohlubovány a zintenzivňovány.

Přehled mimořádných a významných akcí a událostí v roce 2024:

– Výstava k 60. výročí SY:

– **od 19.3. do 19.5. se ve spolupráci s Galeríí HMP konala v Domě fotografie (ve dvou patrech) velkolepá retrospektivní výstava k 60. výročí Studia Ypsilon s názvem: Ypsilonka! Šedesátiletá historie české divadelní scény.** Slavnostní vernisáž, v rámci níž účinkoval celý soubor Ypsilonky, se konala 19.3. za značné účasti významných osobností, odborné veřejnosti a tisku.

– značná část výše uvedené výstavy pak byla pod stejným názvem instalovaná v období **od 26. 5. do 31.10 v prostorách OC Fénix.** Tato výstava byla spojena s řadou doprovodných akcí v místě jejího konání – autogramiády, soutěže o vstupenky, propagace divadla v okolí apod.

– poznámka – i pro 2025 se počítá s jejími instalacemi na různých místech ČR. První instalace, v době psaní této zprávy, už probíhá od 1. 2. 2025 v prostorách Zámku Hrochův Týnec, kde je zatím na dobu neurčitou přístupná veřejnosti a uvažuje se následně o dalších lokalitách.

– 17. 3. se konala derniéra představení „Varieté Freda A. aneb Chytání větru“

– 9. 5. se konal improvizací večer „Slavné narozeniny a my“ k 60. výročí SY za účasti mnoha hostů

– 3. 6. náhle zemřel zakladatel a ředitel SY Jan Schmid

– 13. 6. – v předvečer 88. nedožitých narozenin J. Schmida se na jeho počest konalo improvizací představení „Večer na rozloučenou“ za účasti rodiny, celého souboru i bývalých členů SY

– 7. 6. se konala premiéra inscenace M. Uhdeho s hudbou M. Štědrone, D. Renče a J. Bradáče: Nanebevzetí doktora Fausta“ – v režii J. Nvoty

- v červnu SY absolvovalo mezinárodní zájezd na Slovensko s představením „Rusalka nejen podle Dvořáka“ (17. 6. Žilina, 18. 6. Trenčín, 24. 6. Piešťany, 25. 6. Nitra a 26. 6. Bratislava)
- 11. 9. se konalo v Pasáži Olympic tradiční zahájení 60. jubilejní divadelní sezóny, spojené s malým improvizčním koncertem, tiskovou konferencí a za účasti celého souboru a hostů
- 23. 9. se konala premiéra inscenace „V Y prodaná nevěsta“ – obnovená a upravená verze kulturní ypsilonké inscenace „Prodaná nevěsta“ z roku 1996
- 3. 10. měl premiéru nový cyklus improvizčních inscenací „Ypsilonké večery“. Tato improvizční představení mají vždy stejnou strukturu a liší se od sebe pouze daným ústředním tématem, které je většinou věnováno nějakému výročí nebo osobnosti. Do konce roku 2024 pak proběhly dva takovéto večery:
 - 3. 10. „Ypsilonké večery – Koncert pro Dannyho Smiřického“ k 100. výročí narození J. Škvoreckého
 - 22. 11. „Ypsilonké večery – „Narozeninová party Rudolfa Frimla“ k 145. výročí narození R. Frimla a K. Hašlera a k 35. výročí Sametové revoluce
- v říjnu se konaly derniéry představení: 4. 10. „Černá voda“, 15. 10. „Komedianti“ a 31. 10. „Kostky jsou vrženy aneb Don Juan a hlavně Pocta Jaroslavu Ježkovi
- 6. 10. proběhlo v SY předávání cen ARTES za celoživotní přínos v oblasti zábavního umění – „Mistr zábavního umění 2024“
- 2. 11. se v SY k Roku české hudby uskutečnil recitál světově uznávané operní pěvkyně D. Peckové, který byl spojen se slavnostním křtem její první autorské knihy „Ty vole se neříká“
- 11. 11. se konala premiéra inscenace J. Večeří, a v jeho režii, „Hvězdy z Bizárie“
- 17. 11. se k 35. výročí Sametové revoluce konala 3 představení se speciálním programovým schématem pod názvem: „17. listopad v Ypsilonce aneb Jak to tenkrát bylo“
- 5. 12. se konala premiéra inscenace M. Janouše, a v jeho režii, „Prázdninové iluze aneb Letní harašení“
- 19. 12. proběhl na Malé scéně SY křest knihy „Kafkovy křížovatky, druhý život Franze Kafky“ od historika P. Koury a ilustrátora Jaze, jehož součástí bylo vystoupení členů SY k danému tématu
- v prosinci proběhlo 7 představení „Vánočních večerů“ v nichž, kromě celého souboru SY, účinkovali i speciální hosté: L. Gerendáš (19.12), D. Gondík (19.12.), M. Hanuš (15.12.), R. Holub a B. Hrzánová (20. 12.), J. Korn (12. 12.), O. Laffita (10. 12.), L. Malkina (22. 12.), M. Mededa (10. a 12.12.) a D. Pecková (17. 12.)
- v období od září do prosince 2024 rozšířilo Studio Ypsilon svoji spoluprádatelskou činnost o několik uměleckých subjektů, kteří zde budou uvádět svá představení a s jejichž účastí na programové skladbě SY se počítá i v roce 2025. V roce 2024 to byly: „+/- VeDvou“ – inscenace: Já, diagóza a Třeštění ve dvou, Divadlo „PLUTO“ z Plzně – inscenace: Věrní abonenti, „Majda a Petr“ – inscenace Písničkování s Majdou a Petrem a Kouzelné Vánoce s Majdou a Petrem
- v roce 2024 proběhlo 75 on-line aktivit Studia Ypsilon – sledovanost téměř 3 miliony diváků a posluchačů (bez data z Českého rozhlasu, která budou dostupná až koncem února 2025)

V Praze dne 6. 2. 2025

Ing.Bc. Blanka Pechová
vedoucí ekonom Studia Ypsilon
pověřená řízením PO

ROZBORY HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2024

Hlavní činnost

Tabulka č. 1

	Schválený plán 2023	Upravený plán k 31. 12. 2024	Skutečnost k 31. 12. 2024	Skutečnost k 31. 12. 2023
VÝNOSY CELKEM	11 287,5	9 897,5	9 888,0	7 612,5
60X Výnosy z vlastních výkonů a zboží	11 282,5	9 617,9	9 609,3	7 600,2
64X Ostatní výnosy	4,0	279,0	278,1	11,7
66X Finanční výnosy	1,0	0,6	0,6	0,6
NÁKLADY CELKEM	47 974,9	49 624,9	49 615,4	48 804,3
50X Spotřebované nákupy	358,0	670,9	670,3	502,1
51X Služby	12 818,1	14 079,1	14 070,3	12 703,8
z toho: 512 Cestovné	41,0	100,2	100,2	17,7
513 Náklady na reprezentaci	40,0	48,6	48,6	32,3
52X Osobní náklady	33 799,1	32 996,2	32 996,2	34 189,0
z toho: 521 030X platy zaměstnanců	24 330,8	23 619,4	23 619,4	24 330,8
521 034X náhrady za prac. neschopnost vč. karantény	20,0	40,1	40,1	68,7
521 031X ostatní osobní náklady	450,0	877,2	877,2	915,9
53X Daně a poplatky	0,0	0,0	0,0	0,0
54X Ostatní náklady	35,5	48,4	48,4	35,4
z toho: 541 Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,0	0,0	0,0	0,0
542 Jiné pokuty a penále	0,0	0,0	0,0	0,0
547 Manka a škody	0,0	0,0	0,0	0,0
55X Odpisy, rezervy a opravné položky	964,1	1 828,0	1 827,9	1 373,8
z toho: 551 03XX–08XX odpisy jako zdroj 416	664,1	664,1	664,1	768,6
551 09XX odpisy kryté státní dotací (403/672)				0,0
56X Finanční náklady	0,0	0,7	0,7	0,1
59X Daň z příjmů	0,1	1,6	1,6	0,1
Výsledek hospodaření (výnosy – náklady)	–36 687,4	–39 727,4	–39 727,4	–41 191,8
672 Neinv. příspěvek z rozpočtu zřizovatele – ÚZ 91	36 687,4	39 727,4	39 727,4	41 116,3
672 Neinv. přisp. prostřednictvím rozpočtu zřizovatele				126,0
672 Ostatní dotace mimo rozpočet zřizovatele				
Výsledek hospodaření celkem	0,0	0,0	0,0	50,5

ROZBORY HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2024

Doplňková činnost

Tabulka č. 2

	Schválený plán 2024	Skutečnost k 31.12.2024
VÝNOSY CELKEM	418,8	436,8
NÁKLADY CELKEM	418,8	370,8
50X Spotřebované nákupy	0,0	0,0
51X Služby	418,8	370,8
52X Osobní náklady	0,0	0,0
z toho: 521 003X mzdy a platy (bez OON)	0,0	0,0
521 035X náhrady za prac. neschopnost vč. karantény	0,0	0,0
521 0XXX ostatní osobní náklady	0,0	0,0
53X Daně a poplatky	0,0	0,0
54X Ostatní náklady	0,0	0,0
55X Odpisy, rezervy a opravné položky	0,0	0,0
z toho: 551 00XX odpisy jako zdroj 416	0,0	0,0
551 009X odpisy kryté státní dotací (403/672)	0,0	0,0
56X Finanční náklady	0,0	0,0
59X Daň z příjmů	0,0	0,0
Výsledek hospodaření	0,0	66,0
(+ zisk, - ztráta)		

VÝKONOVÉ UKAZATELE DIVADEL

– skutečnost r. 2024

Tabulka č. 4

ukazatel	měrná jednotka	plán 2024	skutečnost k 31.12.2024	procento plnění k plánu roku 2024
Studio Ypsilon				
Představení na vlastní scéně	počet	226	206	91,2%
z toho : vlastním souborem	počet	210	190	90,5%
spolupořadatelství – hostování	počet	16	16	100,0%
Představení na zájezdech	počet	14	11	78,6%
Představení hostujících souborů		0	0	
tj. pronájem divadla cizím subjektům	počet	0	0	
Návštěvníci na vl. scéně celkem:	počet	28 851	23 831	82,6%
z toho: vlastním souborem	počet	26 831	22 178	82,7%
spolupořadatelství – hostování	počet	1 920	1 653	86,1%
z toho: počet diváků – děti	počet	1 800	2 892	160,7%
počet diváků – studenti	počet	2 000	2 481	124,1%
počet diváků – senioři	počet	2 000	893	44,7%
počet diváků – dospělí	počet	21 352	17 565	82,3%
Tržby – výnosy z hl. činnosti celkem:	tis. Kč	11 288	9 888	87,6%
z toho: ze vstupného na vl. scéně vl. souborem	tis. Kč	8 900	7 198	80,9%
ze spolupořadatelství	tis. Kč	420	609	145,0%
ze zájezdů	tis. Kč	1 020	1 390	136,3%
ostatní výnosy	tis. Kč	948	690	72,8%
Tržby – výnosy z doplň. činnosti celkem:	tis. Kč	419	437	104,3%
z toho: za pronájmy divadel. sálu	tis. Kč	0	0	
za pronájmy ostatních prostor	tis. Kč	419	437	104,3%
ostatní výnosy z DČ	tis. Kč	0	0	
Doplatek hl.m.Prahy na 1 představení na vl. scéně	v Kč	175 993	193 080	109,7%
Doplatek hl.m.Prahy na 1 návštěvníka na vl. scéně	v Kč	1 272	1 725	135,6%
Nabídnutá místa, kapacita divadla	počet	34 544	30 599	88,6%
Návštěvnost na vl. scéně	%	82,0%	77,9%	95,0%
Tržebnost na vl. scéně	%	75,0%	67,7%	90,3%
Průměrná cena vstupenky	Kč	340	328,0	96,5%
Počet premiér	počet	3	5	166,7%

PLNĚNÍ POČTU ZAMĚSTNANCŮ A PROSTŘEDKŮ NA PLATY ZA ROK 2024

Tabulka č. 5

Ukazatel	Měrná jedn.	Rok 2024 limit	Skutečnost 2024	% plnění	Skutečnost 2023
a	b	1	2	3	4
Hlavní činnost					
Počet zaměstnanců	přep. os.	53,0	52,8	99,6	52,9
Prostředky na platy	tis. Kč	24 425,8	23 619,4	96,7	23 659,6
z toho: platové tarify	tis. Kč	21 400,8	20 922,6	97,8	21 399,5
Náhrady za pracovní ne- schopnost vč. karantény	tis. Kč	95,0	40,1	42,2	68,7
Průměrný plat	Kč	38 405,3	37 278,1	97,1	37 271,0
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	877,2	877,2	100,0	915,9
Fond odměn	tis. Kč	0,0	0,0	0,0	0,0
Doplňková činnost					
Počet zaměstnanců	přep. os.	x	0,0	x	0,0
Prostředky na platy	tis. Kč	x	0,0	x	0,0
Náhrady za pracovní ne- schopnost vč. karantény	tis. Kč	x	0,0	x	0,0
Průměrný plat	Kč	x	0,00	x	0,0
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	x	0,0	x	0,0

FINANČNÍ VYPOŘÁDÁNÍ ZA ROK 2024

Fond odměn

Tabulka č. 1

1.	Stav fondu odměn k 31. 12. 2023 (dle rozvahy)	49 317,00 Kč
2.	Příděl do fondu odměn z finančního vypořádání roku 2023	– Kč
3.	Účelové dary určené na platy	– Kč
4.	Zdroje roku 2024 celkem (ř. 1+2+3)	49 317,00 Kč
5.	Použití fondu odměn v r. 2024 Ostatní (např. čerpání účelových darů určených na platy):	– Kč
6.	Zůstatek fondu odměn k 31. 12. 2024 (dle rozvahy)	49 317,00 Kč
7.	Návrh na příděl do fondu odměn	– Kč
8.	Stav fondu odměn po finančním vypořádání roku 2024 (ř. 6 + 7)	49 317,00 Kč

FINANČNÍ VYPOŘÁDÁNÍ ZA ROK 2024

Fond kulturních a sociálních potřeb

Tabulka č. 2

I.	Vyúčtování základního přídělu za rok 2024	
	1) Roční objem nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů	
	skutečnost k 31. 12. 2024 (bez OON)	23 659 551,00 Kč
	a) v hlavní činnosti – platy	23 619 423,00 Kč
	b) v hlavní činnosti – náhrady platů	40 128,00 Kč
	c) v doplňkové činnosti – platy	– Kč
	d) v doplňkové činnosti – náhrady platů	– Kč
	2) Roční objem nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů	
	skutečnost k 31. 12. 2024 (bez OON)	
	a) v hlavní činnosti	23 659 551,00 Kč
	b) v doplňkové činnosti	– Kč
	3) Nárok – základní příděl 1 % celkem, z toho:	236 595,51 Kč
	a) z hlavní činnosti	236 595,51 Kč
	b) z doplňkové činnosti	– Kč
	4) Příděl zaúčtovaný do nákladů celkem	236 595,51 Kč
	z toho: a) z hlavní činnosti	236 595,51 Kč
	b) z doplňkové činnosti	
	7) Doplatek +	– Kč
	a) z hlavní činnosti	– Kč
	b) z doplňkové činnosti	– Kč

II.	Finanční vypořádání FKSP	
	a) Stav FKSP k 31. 12. 2023 (dle rozvahy)	1 474 153,93 Kč
	b) + Doplatek	– Kč
	– Vratka z finančního vypořádání FKSP za rok 2023 – hlavní činnost	– Kč
	c) + Doplatek	– Kč
	– Vratka z finančního vypořádání FKSP za rok 2023 – doplňková čin.	– Kč
	d) Základní příděl do FKSP (1 %) – zaúčtovaný do nákladů k 31. 12. 2024 z hlavní i doplňkové činnosti – celkem (viz bod I.3)	236 595,51 Kč
	e) Další zdroje FKSP	– Kč
	f) Zdroje FKSP r. 2024 celkem (a+b+c+d+e)	1 710 749,44 Kč
	g) Čerpáno z FKSP v r. 2024	171 213,58 Kč
	i) Zůstatek k 31. 12. 2024 (f – g) (dle rozvahy)	1 539 535,86 Kč
	j) Doplatek základního přídělu za rok 2024 (z hlavní i DČ) – viz bod I.5) +	– Kč
	a) z hlavní činnosti	– Kč
	b) z doplňkové činnosti	– Kč
	k) Stav FKSP po finančním vypořádání r. 2024	1 539 535,86 Kč
III.	FKSP – produkty na stáří	
	a) Rozpočtovaný příděl k 1. lednu – produkty spoření na stáří	243 300,00 Kč
	b) Čerpání FKSP v r. 2024 – produkty spoření na stáří	– Kč
	c) Zůstatek prostředků – produkty spoření na stáří	243 300,00 Kč

Tabulka č. 3

75

Tabulka č. 4

76

PODPOROVATELÉ

Zřizovatel hlavní město Praha

 Český rozhlas

Hlavní
mediální partner

Česká televize

 **Financováno
Evropskou unií**
NextGenerationEU

 **MINISTERSTVO
KULTURY**

 **Národní
plán
obnovy**

OBSAH

Poslání a status Studia Ypsilon **3**

DĚKUJEME **4**

Slovo dramaturga **5**

Organizační struktura **9**

Premiéry roku 2024 **13**

- Milan Uhde: Nanebevzetí doktora Fausta **13**
- Bedřich Smetana, Jan Schmid, Miroslav Kořínek: V Y Prodaná nevěsta **15**
- Jan Večeřa: Hvězdy z Bizárie **16**
- Martin Janouš: Prázdninové iluze aneb Letní harašení **17**
- Ypsilonské večery **19**
- Mimořádná a jednorázová představení roku 2024 **20**
- Dění roku 2024 **21**
- Mezinárodní spolupráce (festivaly) **21**

Doprovodné, edukační, motivační, podpůrné a jiné aktivity **22**

Přehled on-line aktivit 2024 **25**

Dramaturgický výhled 2025/26 **28**

Repertoár Studia Ypsilon **30**

Ohlasy v tisku a na internetu **34**

- Recenze, rozhovory, články (výběr, v plném znění) **34**
- Soupis PR článků, televizních a rozhlasových šotů **56**

Ocenění **58**

Hosté (spolupřátelství) **59**

Rozbory hospodaření za rok 2024 **60**

Podporovatelé **77**

Výroční zpráva 2024 © Studio Ypsilon

Studio Ypsilon

Spálená 16, 110 00 Praha, telefon: 224 053 201

e-mail: ypsilonka@ypsilonka.cz, www.ypsilonka.cz

Zpracovali:

Kristýna Jičínská, Blanka Pechová, Pavla Nohýnková, Ondřej Zicha,
Zuzana Měsíčková, Jiří Hladovec, Adriana Jersáková

Foto: archiv divadla

